

Kun Erzsébet - 111 minikrimi

MINI,
MINIBB,
LEGMINIBB

Minden minikrimi mini. De nem mindegyik egyformán mini.

Akadnak pár soros minikrimik, szinte falatnyiak. És közepes hosszúságúak, úgy arasznyiak. Végül minikrimi-novellák, amelyek valóban novellák, csak miniatűrben. Az utóbbiakat kedvelte legjobban a műfaj nagy ismerője és örök szerelmese: Hitchcock.

Könyvecskénkben, amely szintén mini, természetesen mindhárom hossz képviselve van.

Dehát nem röfre mérik a minikrimiket!

Inkább a műfaj tartalmi gazdagsága és sokrétűsége megkapó.

Igyekeztünk minden minikrimi-fajtából összegereblyézni valamicskét, hogy a teljesség igényével vonulathassuk fel, amit a műfaj nyújtani tud.

Találhatók a kötetben olyan történetek, amelyek nem annyira krimik, mint minik. És olyanok is, amelyek nem annyira minik, mint krimik.

Szerepelnek benne klasszikus minikrimik és vadonatújak, továbbá valóságos bűnügyeken alapuló kis történetek, amelyeket általában hírkrimi néven említ a szakirodalom.

Bemutatunk olyan fajta minikrimiket, amelyeket nálunk ismernek és kedvelnek. Ám olyan fajta is, amelyek csak külföldön népszerűek, nálunk még alig ismertek. Ilyen a három „m”: a mesekrimi, a matek-krimi s a muzulmán-krimi, meg az a kétfajta krimijáték, amelyet történetekbe ágyazva csempesztünk a kötetbe, dugárként, azaz dugiban.

Még egy isteni krimi is kéredezkedett a többi közé.

Miért is ne? Hisz minden szándékunk, hogy a könyvecskén istenien szórakozzon az olvasó.

Lapozzon hát bátran bele!

Barbara tud valamit

- 1948-ban aztán felolvasták a nagybátyám állítólag húsz évvel korábban írt végrendeletét - mesélte Barbara. - Körülbelül így hangzott: „Teljes szellemi képességeim birtokában, most, tíz évvel az első világháború befejezése után, elhatároztam, hogy minden ingó és ingatlan vagyonomat unokaöcsémre (név, cím stb.) hagyom. Kelt Bécsben, 1928. július 10-én, Aláírás, tanúk...” Mondanom sem kell, hogy amint meghallottam a szöveget, máris tudtam: a végrendelet hamis!

Miből tudta?

Végrendelet a lexikonban

Quiro felügyelőhöz berontott a segédje:

- Tumbal főbe lőtte magát! - jelentette lihegve.

- Tumbal felügyelő? - nézett rá Quiro kissé megdöbbenve, de aránylag nyugodtan. - Ez lehetetlen. Húsz éve dolgozott a mellettem lévő szobában, de még sohasem tett ilyet.

- Most megtelte. Búcsúlevelet is hagyott az asztalon.

- És mi áll benne?

- Valami olyasmi, hogy unja az ügyfelek meg a felettesei packázásait, ezért 9 óra 32 perckor lement a rakpartra főbe lőni magát. A végrendeletét megtaláljuk a zenei lexikon első kötetének kétszáz-tizenegyedik és kétszáz-tizenkettedik oldala közé csúsztatva, azzal a záradékkal, hogy temetésén énekeljük el kórusban Mozart Don Juanjának egyszemélyes pezsgőáriáját.

Quiro felügyelő elnevette magát:

- Az öreg Tumbal mindig nagy tréfamester volt. Szerencsére ebből az öngyilkosságból sem igaz egy szó sem.

Hogyan következtette ki a felügyelő, hogy kollégája csak tréfált?

A vendég nem mozdul

Egy ködös hajnalon, úgy valamikor éjfél után három óra körül, a blackwoodi Pelikán szálló portásának gyanús lett a hall egyik kanapéján ülő vendég. Hátradőlve ült, nyitott szemmel, és meg sem mozdult.

Ő volt az utolsó, aki odalent maradt. A többi szállóvendég már rég aludni tért, s a portás nem bánta volna, ha pultja mellett maga is elszundíthat kicsit. Dehát annak az úrnak látszólag nem volt kedve távozni. Ahogy közelebb tépett hozzá, nyomban sejteni kezdte miért. Halott volt, s fehér ingmellén egy véres csík tanúskodott róla, hogy nem is természetes úton távozott az árnyékvilágból.

- Már megint mozgalmas éjszakám lesz! - sóhajtott a portás, és felhívta a rendőrséget.

A kiérkezett nyomozók és a velük érkezett orvos pár perc múlva megállapították, hogy szegény embert valami hegyes tárgygal szabályosan szíven szúrták. A jelekből ítélve úgy egy és fél kettő kö-

zött. Szóltak hát a portásnak, hogy ébressze fel a nyugovóra tért szállóvendégeket, és hívja le valamennyiüket a hallba.

Hamarosan összegyűlt a társaság. Ki köntösben, pongyolában jött, ki pizsamában, egy fiatal táncosnő egyenesen bébidollban, még teljesen álomittasan. És innen is, onnan is méltatlankodás hallatszott. A vendégek legtöbbje mérge volt, s ezt nem is titkolta.

- Ki hallott még ilyet? - zsörtölődött egy angol úr. - Minden gyanún felül álló békés embereket felverni az éjszaka közepén ilyen marhaság miatt!

- Magának marhaság, ha meggyilkolnak valakit? - támadt rá egy honfitársa. - Kíváncsi volnék, akkor is így beszélne-e, ha egy hozzátartozója lenne az áldozat.

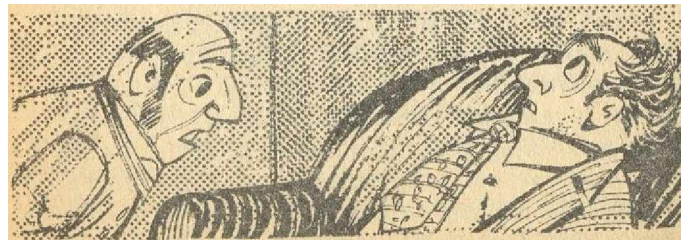
- Mindenesetre szép kis szálloda! - zsörtölődött egy francia. Több mint másfél órája hever a hall kanapéján egy hulla, mire kegyeskednek észrevenni.

- Benne leszünk az újságban is? - érdeklődött a lenge nadrágcskában kuporgó táncosnő, aki kezdett felébredni.

- És a rendőrség emberei miért nem hallgatnak ki végre, ha már felébresztettek? - fordult egy idősebb asszonyság a népes tábor közepén álló nyomozóhoz, aki eddig meg sem nyikkant. - Jó negyed-órája ácsorgunk itt, de egy rendőr sem méltatott minket szóra, sőt még a portás sem árulta el, miről van szó voltaképp.

- Ez bizony így igaz! - nevette el magát a nyomozó. - Dehát olyan bőbeszédűek így félálomban, hogy faggatózni sem kell, egyikük máris alapos gyanúba keverte önmagát.

Természetesen igaza volt. De vajon melyik szállóvendég szolt vagy tett olyat, amivel gyanút ébresztett ennenmaga iránt?

A per

Filemile úr felkeresett egy jónevű ügyvédet, és felvázolta előtte egy peres ügy részleteit.

- Megnyerhetem én ezt a pert? - kérdezte.

- Ha minden úgy igaz, ahogy elmondta, én megnyerem magának! - mondta az ügyvéd magabiztosan. - Tiszta ügy, el sem lehet veszteni.

- Na, akkor én kiszállok belőle.

- Az ég szerelmére, miért?

- Csak.

- Netán nem a valóságot ecsetelte előttem?

- De a valóságot. Jottányit sem tódítottam rajta. Mégis elment a kedvem a pertől.

- Miért? - kérdem újból. - Miért?

Ezt kérdezzük mi is! Miért ment el a kedve a pertől az ügyfélnek?

Az öngyilkos órája

Prézli úr bebújt az ágyába. Aztán mint minden este, ezúttal is felhúzta a zsebóráját, és az éjjeli-szekrényre tette.

Pont éjfél van - állapította meg magában. - A kísértetek órája! Van-e alkalmasabb pillanat arra, hogy hűtlen kedvesemért kísértetté váljak magam is? - Azzal markába öntötte a gyógyszerészbarátjától kapott húsz darab altatópirulát, és egyetlen mozdulattal mindet a szájába öntötte. A Víz már oda volt készítve. Elég volt belőle fél pohárnyi, s a húsz tableta lecsúszott a torkán. Most már csak hátra kellett hanyatlania, eloltani az ágy melletti lámpát, és várni a maga meghívta végső álomra, amelyből nincs többé ébredés.

Mindössze egy hiba csúszott a számításba.

Barátja, aki ismerte a menyasszonyával való szakításának történetét, s a mélabút is, amelyet napok óta uszályként vonszolt maga után, ezúttal alaposan becsapta. Nem altatót adott neki, hanem teljesen ártalmatlan pirulát, úgynevezett placebót, mivel gyanakodott szándékára. Így a meglehetősen nyugtalanul elaludt Prézli úr egyszer csak felébredt öröknek vélt álmából, és körültapogatva saját paplanát, nyomban ráeszmélt, hogy ahol tartózkodik, az még nem a túlvilág. Felkattintotta a lámpát, és az órájára nézett. Félkettőt mutatott. De vajon éjfél utáni vagy déli tizenkettő utáni félkettőt? Az elsötétítő függöny tökéletesen zárt. Akkor sem szűrődött be rajta fény, ha kint ezer sugárlánczsával tűzött a nap. Felkelni viszont nem érzett magában erőt. Hogy tudja meg, milyen napszakban támadt fel holtából?

- Az óra majd elárulja! - villant az eszébe.

És valóban elárulta. De hogyan?

Micsoda alkalom

Thiefnek a múzeum volt a specialitása, és általában kétlépcsős módszerrel dolgozott: elment egy kiállításra, alaposan körülnézett, hogy mit csenhet el, aztán hazatért, és gondosan kitervelte, hogyan hajtsa végre a lopást.

Abban az esetben, amiről történetünk szól, különösen könnyű dolga volt.

Kedden kinézett magának az iparművészeti kiállításon egy aranyak tetsző, drágakövekkel kirakott kis szelencét, a reneszánsz ötvösművészet egyik remekét, és szerdán visszament, hogy adott pillanatban eltulajdonítsa.

Úgy tűnt, a szerencse is kedvez neki. A dobozka mint a kor egyik jellemző darabja, egy nyitott tárlón feküdt, szinte csábítva a lopásra. Igaz, a múzeumi őr ott ült közvetlen mellette, de a nagy csendben valahogy elszundikált, és a teremben rajta kívül nem volt egy lélek sem. Ilyen alkalom a legjobb, ha életében is csak egyszer kínálkozik.

Thief óvatosan megnézte, nincs-e rögzítve a doboz, aztán vigyorogva zsebre vágta. Lapos szelence volt, ki sem dudorodott a zsebéből.

- Csak a fedele ne kattanjon! - gondolta, azzal benyúlt a zsebébe, s az előre elkészített zsebkendő csücskét ügyesen a fedél alá csúsztatta.

A következő pillanatban az őr kinyitotta a szemét, és automatikus mozdulattal megnyomta a riasztócsengőt.

Thief úgy megdöbbszent, hogy szinte földbe gyökerezett a lába. Mire magához tért, már rajta volt a bilincs.

Egy kérdés marad nyitva: mi ébresztette fel az őrt?

A festmény titka

A londoni művészbarátok klubjában a képgyűjtő Mr. Paint félrevonta műkereskedő barátját, Mr. Clevert.

- Hallottál már a „Nyolcak” nevű magyar művészcsoporthól? - kérdezte a lehető legtitokzatosabb arcot vágva.

- Hogyné! - bólintott Mr. Clever. - A század elején alakult. Tagjainak képei ma meglehetősen sokat érnek.

- Ezek után bizonyára érdekelni fog, hogy én meglepően olcsón jutottam egy képhez, amit a nyolcak egyike festett - futott végig diadalmas mosoly Paint ajkán. - Egy itt letelepedett magyar adta el, jóval áron alul, mert sürgősen szüksége volt pénzre.

- Elárulnád végre a festő nevét is?

- Eszemben sincs. Ugyanis meglepetés! De ha holnap feljössz hozzám, megmutatom a képet.

Clever valóban kíváncsi volt, így hát másnap meglátogatta Paintet, aki egy közepes méretű vásznat rakott elé. Tájékozott volt.

- Mit szólna a napsugár tüzes játékához itt a fák között? - kérdezte a házigazda, akinek szájáról még mindig nem kopott le a diadalmosoly. - Az egész kompozíció világosan felismerhető a posztimpresszionista hatás. Most pedig hadd áruljam el, hogy miért tartogattam meglepetésnek a festő nevét. Hát azért, mert aki ezt a képet festette, nemcsak hogy a Nyolcak tagja, hanem a Nyolcak vezéralakja volt. Nézd, itt a szignója: „Kernstock”...

- Te szerencsétlen! - vágott a szóáradatba Clever. - Ez a kép közönséges hamisítvány.

Hogyan tudta a műkereskedő ilyen gyorsan és biztosan, szinte minden vizsgálódás nélkül felismerni, hogy a festmény hamisítvány?

Az áruló telefonkagyló

Gideon Killer teljesen feldúlva rohant a rendőrségre, ahol egyenesen Quick felügyelő elé vezették.

- Kérem, a feleségem... - lihegte egy székbe rogyva.

- Mi van a feleségével? - kérdezte Quick.

- Megölte magát... Legalábbis azt hiszem.

A továbbiakban drámai gyorsasággal peregtek az események. Killer elmondotta, hogy beleszeretett egy táncosnőbe, és mivel érzelmei komolyak, néhány hete elköltözött a feleségétől, aki mielőtt a rendőrségre futott, felhívta telefonon, és kijelentette, hogy ha nem költözik vissza hozzá, főbe lövi magát.

- Üres fenyegetésnek véltem az egészet - magyarázta Killer. - Így hát meglehetősen ingerülten közöltem, hogy semmi szándékom visszaköltözni. Erre egy lövést hallottam, és elnémult a telefon.

- Van kulcsa a lakáshoz?

- Van, de egyedül nem merek odamenni.

- Majd én és a segédem elkísérjük! - biccentett Quick, és intézkedett, hogy Slow, a segédje, egy kocsival álljon elő.

Mrs. Killert a telefonasztalka melletti székből találták, ölében a kezéből kicsúszott telefonkagyló, jobb kezében egy elsült pisztoly. Élet már nem volt az asszonyban.

Quick visszahelyezte a kagylót a telefonra, majd ismét felkapta, hogy hívja a rendőrséget, de nem kapott vonalat.

- Azt hiszem én is a telefon mellett hagytam a kagylót ijedtemben, amikor a rendőrségre rohantam - szólalt meg Killer. - Itt vannak a kulcsaim, Mr. Slow tán megnézhetné. A szomszédos házban lakom.

Quick bólintott, Slow pedig eltűnt a kulcsokkal. A felügyelő még utána kiáltott:

- Én itt a fülelen tartom a kagylót. Amint Mr. Killer lakásán a telefonhoz ér, próbáljon beleszólni!

Tíz perc múlva Slow jelentkezett.

- Itt vagyok, főnök! A kagyló valóban a telefon mellett volt.

- Köszönöm! - mondta Quick. - Tegye most le.

Tompa kattanás hallatszott, majd bejött a vonal.

- Sajnálom, Mr. Killer - sóhajtott a felügyelő. - De le kell tartóztatnom.

Ugyan mi tette Killert gyanússá?

Maud visszatér

Mrs. Rich, a milliomosnő, kitöltötte barátnőjének a második teát, majd folytatta a már megkezdett mondatot:

- ... szóval valaki állandóan zaklat telefonon. Attól tartok, a volt férjem bérelte fel az illetőt. De már intézkedtem, hogy véget vessek a dolognak.

Alig, hogy idáig ért, ismét csengett a telefon.

- Halló! - vette fel a kagylót Mrs. Rich. De nem a telefonbetyár már jól ismert hangja, hanem egy vadidegen borízú hang válaszolt.

- Maga az, Elly Rich? - kérdezte a hang. - Halló, jól figyeljen! Félórával ezelőtt elraboltuk a leányát. Egy millióskát kérünk érte váltságdíjul. Maga személyesen hozza el. Ma pontban éjfélkor egy emberünk várni fogja a kikötői mólónál. Ha nem jönne vagy olyan csacska lenne, hogy a rendőrséghez fordul, a kis Maud nulla óra tizenöt perckor már nem él.

- Ugyan! - gyújtott unottan cigarettára Mrs. Rich. - Ez valami újabb trükk.

- Trükk? - üvöltött fel a hang. - Miss Rich, mondja csak el az édesmamájának, mi van magával!

- Kloroformmal elkábítottak - nyöszörögte Maud a kagylóba. - És most itt vagyok egy székhöz kötözve, valami bűzös pincében. Anya, segíts!

- Nos? - vette át a kagylót a borízú hang tulajdonosa. - Mi a válasza?

- Nincs itthon egy millióm - mondta Mrs. Rich. - És bankok zárva vannak. Nem várhatnának holnapig?

A beszélgetés elnyúlt kicsit.

A bandita türelmet kért, és sugdolózni kezdett valakivel, aki feltehetőleg mellette állt, aztán újabb ajánlattal rukkolt elő. Tárgyaltak, alkudoztak. Egyszer csak furcsa zaj hallatszott a kagylóban. Mintha egy ajtón dörömböltek volna... Újabb néhány perc telt el, majd felcsendült a telefonban egy kellemes bariton:

- Semmi haj, asszonyom! Itt Saver őrmester a rendőrségtől. A lányát kiszabadítottuk, már úton van vele a kocsiz háza felé...

Hogyan jött a bűntény nyomára a rendőrség?

Levéltitok

Kupónia külügyminisztere begyakorolt mosollyal fogadta a vele szemben ülő újságíró kérdéseit.

- Igen! - válaszolta, a kezében tartott havanna-szivarból komótosan szippantva egyet. - A személyi titkárom valóban megszökött, és jelenleg egy olyan ország titkos szolgálatánál működik, amely nem nevezhető éppen barátinak. De a fickóról már néhány hónapja gyanús jelentések érkeztek, így idejében megtettem a szükséges óvintézkedéseket.

- Ezek szerint már hónapok óta nem a személyi titkárának diktálta a bizalmas leveleit?

- Változatlanul minden bizalmas levelemet neki diktáltam. Postázásukat azonban más intézte.

- Mi haszna ennek, ha egyszer ismerte a közlemények tartalmát?

- No, valami haszna azért volt. A postázó megbízhatóságának hála az ellenséghez pártolt titkár ugyanis semmi hasznos információt nem szolgáltatathatott ki megbízóinak.

Ezt ugyan miként értette a miniszter?

A recept

Egy jólfésült úr benyitott a patikába, és átnyújtotta a gyógyszerésznek egy magánorvos szabályosan kitöltött receptjét. A nyomtatott felzeten az orvos neve állt: Dr. Kiss István, az Országos Társadalombiztosítási Intézet főorvosa, Budapest, III. Galagonya u. 71., majd az aktuális dátum, s a szokásos receptszöveg, kézzel írva: „Morphin. Hydrochlor. Centigrmta decem... AQ. amigd. amar... És így tovább. Vagyis férfi morfiomot akart.

- Egy pillanat! - mondta a gyógyszerész, s kiment a raktárba, ahonnan nyomban értesítette a rendőrséget.

Miből fejtette meg, hogy a recept hamis?

A vizsga

Durelt, a híres magánnyomozót, hetek óta üldözte egy szeplősképű fiatalember, hogy inaskodni szeretne mellette.

- Minden vágyam, hogy én is mesternyomozó legyek, mint ön - magyarázta. - És hol járhatnám ki jobban az iskolát, mint a nagy Durel mellett?

- Ördög vigye, nem bánom - nevette el magát Durel, amikor az ifjú már vagy huszadszor eredt a nyomába, hogy kunyeráljon. - Mivel úgysem kopsz le, s ha más után nem nyomozhatsz, látszólag holtomig utánam nyomozol, felveszlek kisinasnak. De csak ha valóban van érzéked a szakmához.

- Csak ahhoz van érzékem. Ha nem hiszi, vizsgáltsasson le.

- Éppen az a szándékom. Jól figyelj, mert mesélek egy történetet. Aztán egy ponton leállok, kérdezek valamit, és amit kérdezek, arra gondolkodás nélkül felelned kell.

- Kezddeti, mester!

- Nos, egyszer két medvevadász után nyomoztam. Először egy kilométert tettek meg déli irányban, aztán egy kilométert keleti irányban. Én persze végig a sarkukban voltam. S követtem őket akkor is, amikor északnak fordultak. Arra felé, azaz északnak is pontban egy kilométert tettek meg, mikor végre megpillantották a medvét, és lepuffantották. A furcsa csak az volt, hogy ahol lelőtték, az az a pont volt, ahonnan elindultunk. Tehát akár egyhelyben totyogva is bevárhattuk volna a medvekomát. Milyen színű bundája volt a medvének?

A kisinas tudta. Ön is tudja?

Késes Bob esete

Wrong felügyelő egy besúgótól megtudta, hogy az alvilág egyik legveszedelmesebb vagánya, Késes Bob, péntek délután négy óra tájban meg akar féltékenységből gyilkolni egy bérház legfelső emeletén lakó bármixernőt. Úgy intézte hát a dolgot, hogy két embere megfelelő helyen elbújjon a lakásban, s ha kell, készenlétben legyen.

A két nyomozó a függöny mögött foglalta el őrhelyét, így belátták a szobát, és az ablakon is kiléphetek. Alig, hogy elhelyezkedtek, már észre is vették, hogy Késes Bob a szemben levő sarkon ácsorog, s olyan buzgón figyel néhány a mixernő háza felé létráskocsival közelgő szerelőt, mintha más szándéka nem is volna, mint báméskodni.

A bérház elektromos vezetékének egyik drótját leszakította a reggeli vihar, nyilván azt jöttek megcsinálni az overállos fiúk. De még meg sem állt a létráskocsi, Bob már elindult nagyráérvén a kapu felé.

Annyit elárulhatunk, hogy valóban a mixernőhöz igyekezett. Be is lépett a lépcsőházba, majd megnyomta az automatalift hívógombját, s amikor a felvonó leérkezett, beszállt, szabályosan becsukta az ajtót, rányomta ujját a megfelelő emelet gombjára, mire a felvonó elindult. A detektívek mégis hiába várták, hogy megérkezzen a lakásba. Pedig biztosak lehetünk, hogy nem tudott a két reá várakozó nyomozóról...

Akkor meg hová tűnt? Mi történhetett vele?

Utcai kaland

Scriptura fővárosában, Orthographiában, Corner felügyelőt tartották a legtehetségesebb rendőrnemzőnek. Néhány bonyolultabb bűnesetnél még a Scotland Yard is kikérte a tanácsát. Számos előnyös tulajdonsága mellett azonban akadt a derék felügyelőnek két hibája is: abszolút rövidlátó volt, és szerfelett szórakozott.

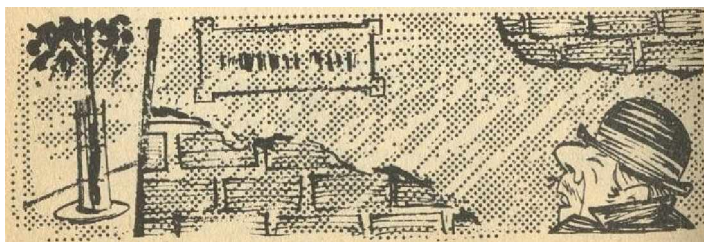
Történt egyszer, hogy egy rablóbanda után nyomozott, és egy megbízható besúgójától neszét vette, hol csípheti el a bandavezért.

Két teljesen egyformán épült utca volt Orthographiában: a Pont utca és a Pontosvessző utca. Nos az előbbi, azaz a Pont utca 3-as számú házának egyik üres garázsában volt hír szerint a tolvajvezér főhadiszállása.

Corner meghallván a címet, nyomban útnak eredt. Még hozzá az apostolok lován, vagyis amúgy gyalogosan. Hisz ha feltűnik az utcában egy rendőrségi autó, embere még felfigyel rá, és elszelel.

Gyalog viszont hosszú volt a séta, így mire a két utca környékére ért, már sötétedett, s minthogy szokott szórakozottságában az okulárját otthon felejtette, csak homályos foltokat látott az utcablákon, betűket nem. Némi töprengés után mégis rájött, melyik az a két szemre egyforma utca közül, amelyikbe mennie kell. Annak ellenére rájött, hogy még sosem járt ezen a vidéken.

Mi igazíthatta útba?

Riadó a rendőrségen

A bordeaux-i rendőrség egyik ügyeleti szobájában hirtelen vijjogó hang törte meg a csendet. Ezzel párhuzamosan piros fény kezdett vibrálni a falon elhelyezett elektronikus térképen.

Az ügyeletes tiszt felugrott, és a mikrofonhoz pattant.

- Riadó! - kiáltotta. - Betörték a Credit Commercial de France pánccéltermébe.

Negyedóra sem telt bele, és a rendőrség körülfárta a bankot.

- Mi történt? - sietett elő riadtan a fiókigazgató.

- Betörő a pánccéltermükben - vetette oda a hadnagy, és öt emberét magához intve már futott is. Az igazgató néhány tisztviselővel meg utána.

A pánccélterem körül azonban nem találtak semmi gyanúsat. Csukva volt az ajtaja rendben, ahogy illett.

- A kulcsokat! - rendelkezett a hadnagy. Aztán ahogy a zár engedett, máris nyomult befelé. Mögötte öt embere, előre szegezett géppisztolyokkal.

De betörőknek se híre, se hamva nem volt odabent. Csupán egyetlen férfit találtak az egyik széf előtt. Azt sem vihették magukkal.

Miért nem?

A Head-gyémánt

Kicsi Joe alig százötven centire nőtt emberke volt, de ki sportolt testű és csupa izom. Melák Bill viszont százkilencvenkét centi magas, hosszú karú-lábú, nagydarab égimeszelő. Ez a méretaránytalan-ság azonban cseppet sem zavarta felhőtlen barátságukat. Közel tíz esztendeje gengszterkedtek nagy egyetértésben New Bredfordban, minden zsákmányon becsületesen megosztva, ahogy hű társakhoz illik. Szorgalmas emberek lévén az egyszerű tolvajlást sem vetették meg. Ebbéli igyekezetüknek hála jutottak birtokába a híres Head-gyémántnak, amelynek már a látványa is nagy gyönyörűséggel töltötte el milliós értékű szépségek iránt fogékony lelküket.

- De mi az ördögöt csináljunk egy ekkora gyémánttal? - borult el Bill kedve hirtelen, miután kigyönyörködte magát. - Néhány óra múlva észreveszik, hogy ez az ökölnyi csecsebecse eltűnt, és az USA minden zsaruja a nyomába ered majd.

- Tőlem kutathatnak utána. Úgysem tűzöm a kalapom mellé - mondta Joe.

- Az ám. De hová rejtjük?

- A nagynéném házának eresze alá. Kis földszintes viskóban lakik a tanti, s van egy hézag a falban, közvetlen a tetőnél. Ott aztán rá nem bukkan erre a csillogó kavicsra senki.

- És ha az öreg hölgy fecseg?

- Nem lesz miről fecsegnie, mert nem fog tudni semmit. Korán fekszik, én meg ismerem a terepet. Az éj leple alatt elintézzük az egészet, úgy, hogy színünket se lássa.

Ahogy sötétedni kezdett valóban odalopóztak a házhoz, s lesték, mikor alszik el odabent a villany.

- Létra van? - kérdezte Bill suttogva.

- A létra feltűnő - súgta vissza Joe. - De szerencsére te is létrahosszúságú vagy. Majd ráállok a válladra, úgy tán elérem az ereszt.

Ebben a pillanatban oltotta el a néni a szobában a lámpát Vártak néhány percet, aztán akcióhoz kezdtek. Csakhogy Joe Bill válláról sem érte fel a tetőt.

- Legalább pár centivel lennék magasabb! - mérgelődött. - Igazán alig pár centi hiányzik, hogy elérjem a kiszemelt hézagot. Dehát a fejedre mégsem állhatok, mert onnan még ha fogsz is, leszédülök.

- Tudom már, mit csinálunk! - döntött Bill. S valóban, két perc múlva bent volt a gyémánt a rejtékhelyen.

Ha semmire sem álltak fel, ugyan hogyan csúszatták be?

A szimpatikus ügynök

Mr. Earth, a kaliforniai farmer már régen szeretett volna életbiztosítást kötni, de ritkán járt a városban, s ha mégis bement, valahogy mindig elmaradt a dolog. Így hát őszintén megörült, amikor egy biztosító ügynöke felkereste, és felajánlotta, hogy elintézi a formáságokat.

- Negyvenöt éves vagyok, épp ideje, hogy megkössük az üzletet! - csapott az ember tenyerébe. - Aztán megbeszélték a részleteket. Ami Mr. Earth-t illeti, akár máris odaadta volna tán az esedékes összeget. Az ügynök azonban azt mondta, hogy egyelőre még nem kell fizetni.

- Majd akkor adjon pénzt, ha elhozom a biztosítási kötvényt! - mondta, ami tulajdonképpen nagyon bizalomgerjesztően hangzott. Sőt azt is hozzátette, hogy kiállítat előre egy nyugtát a pénzről, s nevetett:

- Csak nem akar nyugta nélkül fizetni?

Mr. Earth el volt ragadtatva, és amikor az ügynök két nap múlva a nyugtával meg a kötvénnyel megjelent, még jókora borraival is megtetézte a pénzt, aztán rohant a szomszéd farmerhez elújságotni, hogy biztosítva van.

A szomszéd higgadtabb ember volt. Nyugodtan végighallgatta a történetet, még a pipájára is rágyújtott, csak azután szólalt meg:

- El ne patkolj idő előtt, öregfiú, mert erre a biztosításra ugyan egy huncut centet sem fizetnek a családnak... Hát nem nőtt még be a fejed lágya, hogy felülsz egy csalónak?

Miből feltételezte, hogy a szimpatikus ügynök csaló?

A sógor gyanakszik

- Képzeld! Megszereztem Gárdonyi Géza eredeti születési anyakönyvi kivonatát - dicsekedett a ritkaságyűjtő a sógorának. - Kissé szakadozott a papírja, sárgult is, de hisz mondom, nem holmi másolat, hanem eredeti. Nem megható?

- Ahogy vesszük - töprengett el a sógor. - Tulajdonképpen mi áll azon a papíron?

- Hát ami szokott. Apa neve Gárdonyi Sándor, apa foglalkozása géplakatos, születési hely Agárd, dátum 1863. augusztus 3. ...

- Ezek szerint két okból is biztos, hogy hamisítványt szóltak rád!

- Ne bolondozz, ember! Gárdonyi apja Sándor volt, és géplakatos. Véletlenül azt is pontosan tudom, hogy ezen a napon született Gárdonyi, s Agárdon.

- Így van, pontosan. A papír mégsem eredeti.

Mi az a két ok, amiből a sógor, anélkül, hogy látta volna az okmányt, meg tudta állapítani, hogy hamisítványról van szó?

A bugyelláris

Három muzulmán legény szállást bérelt egy kertes házban. Volt ezer tallér közös vagyonuk egy bugyellárisban, azt rá bízták a szállásadónőre, azzal a kikötéssel, hogy külön-külön egyiküknek se adja ki, csak ha hárman együtt kérik. Majd lerakták a cókmojúkat a konyhában, és kimentek a kertbe napozni.

Mivel nagyon forrón tűzött a nap, néhány perc múlva a legidősebb legény szólt a legfiatalabbnak, hogy kérje ki a konyhaablakon át a napolajat a szállásadónőtől. Ment is a fiú, de nem a napolajat kérte, hanem a bugyellárist. Azt meg az asszony nem akarta odaadni. Erre a legényke hátrakiáltott két idősebb társának:

- Csak akkor adja ki, ha ti is kéritek!

- Add csak ki! - kiabáltak vissza azok, azt híván a napolajról van szó. Így aztán az asszony kiadta a bugyellárist az ablakon, az ifjú meg elszaladt vele. Mire a két károsult megtudta, mi történt, a tolvajnak már nyoma veszett. Haragjuk tehát a szállásadónő felé fordult, mondván, hogy nem járt el elég gondosan és rohantak a kádihoz, hogy kötelezze az asszonyságot az ezer tallér megtérítésére. A kádi

azonban úgy vélte, hogy akár hibás a szállasadónő, akár nem, a pénzt semmiképp sem lehet tőle követelni.

Miért?

Az álom

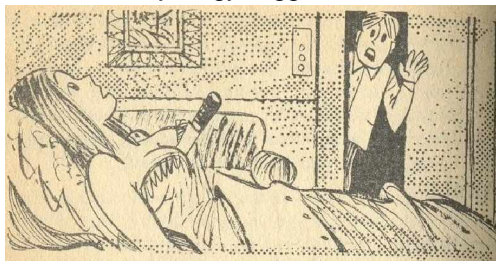
Kovácséknál vendégek voltak, a házigazda azonban társalgás közben elaludt. Felesége, nehogy a vendégek észrevegyék, ujjával óvatosan megérintette Kovács nyakát, hogy felébressze. Csakhogy Kovács éppen azt álmodta, hogy a vesztőhelyen a hóhér bárdja lecsapni készül rá. Amikor felesége hűvös ujjai hozzáérték, azt hitte, ez már a bárd, és ijedtében szörnyethalt.

Hihető történet, nemde? A rendőrség később a helyszínrre siető emberei mégsem hitték el. Vajh, miért nem?

A gyilkos elárulja magát

Miss Lola Bevettyt, a Kék pontyhoz címzett mulató refrén énekesnőjét egy reggel holtan találták a szállodai szobájában.

Joe, a vöröshajú pincér, aki az esetet felfedezte, arra gyanakodott, hogy gyilkosság történt. Lola kebléből ugyanis 67 fokos szögben kiállt egy elefántcsont nyelű tű, és Joe nem emlékezett, hogy a művésznő valaha is hordott volna ilyen tűt a szívébe döfve, habár általában szerette a csecsebecségeket és elefántcsont műtűrkékkel is szívesen díszítette magát.

A pincér mindenesetre értesítette a portást. A portás mindenesetre értesítette rendőrséget. Azután amikor a nyomozótiszt és a segédje megjelentek, felkísérték őket a szobába.

Épp az áldozat fényképezésénél tartottak, amikor valaki kopogott az ajtón.

- Tessék! - mondta a nyomozótiszt.

Az ajtónyílásban megjelent egy fiatalember. Gyermeteg arckifejezést és feltűnően ártatlan tekintetű világoskék szemeket viselt.

- Tessék! - ismételte a tiszt, most már némi éllel, mert az ilyen látványos ártatlanság mindig felébresztette benne a gyanakvás kénköves tüzeit, és hivatalból ingerelte.

A fiatalember hátrálni kezdett.

- Úgy látszik, eltévesztettem az emeletet! - makogta. - A másodikon, a 16-os szobában lakom...

- Ez meg az első emelet 16! - bólintott a portás. - Az úr igazat beszél. Pontosan efölött lakik. Az emeletek berendezése olyan egyforma, hogy könnyen el lehet tévedni.

A nyomozótiszt rábámolt a fiatalemberre, aztán mellé lépett és karon ragadta:

- Gyilkosság gyanújával letartóztatom!

Mire alapozta gyanúját a nyomozó?

A titkárnő sikolt

- Már amikor a kapun beléptem, elkapott valami rossz előérzet - mesélte a riporter a kollégájának. - Nyitom az előszobaajtót, hát ott áll a feleségem, szorosan a fal mellett, mintha valaki odatámasztotta volna, és üveges szemekkel rám mered...

- Szent ég! - sikoltott fel a szobában ülő titkárnő - De hát mi történt?

Tényleg! Mi történt?

Az eskü szent

Igazmondó Billt azért nevezték igazmondónak, mert egy hóbortos éjszakán megesküdtött Her-mészre, a tolvajok istenére, hogy soha többé nem hazudik senkinek, és esküjét híven meg is tartotta. Így aztán Blick felügyelőnek sem hazudott, amikor az egy nap hajnalán előállította és kihallgatta.

- Te törted fel tegnap délből a Pöttykiszerelő Vállalat páncélszekrényét? - kérdezte Blick.

- A maga dolga kideríteni! - vont vállat Bill.

- Hová tetted a pénzt?

- Nálam nincs.

- Odaadtad valakinek, hogy eldugja vagy elrejtetted magad?

- Sem magam nem rejtettem el, sem más.

- Netán bankba tetted? Vagy épp ellenkezőleg: elkártyáztad, elköltötted, elajándékoztad?

- Nem én.

Blick felügyelő tehetetlenül maga elé meredt. Biztos volt benne, hogy Bill nem hazudik. De akkor hol lehet a pénz?

Valóban! Hol?

A furfangos kádi

Egy igazhitű mohamedán felkereste a bölcs kádi, és elpanaszolta neki, hogy két méhkast, méhekkal együtt, elloptak az udvaráról.

- Hozd ide elém a szomszédaidat! - parancsolta a kádi.

Az ember köszönt, és ment, de fertályóra sem telt bele, megjelent újra, a szomszédjaival. Voltak vagy húszan.

- Mit vonultatod itt fel az egész falut? - rivallt rá a kádi. - Hisz megmondtam, hogy csak a tolvajt hozd. S látnod kellett ki a tolvaj, mert még most is ott ül két méhecske a kaftánja vállán!

Elfelejtette volna a kádi, hogy mit mondott elsőre? Ha nem, akkor miért másította meg a szavát?

Ki a tettes?

- A Déli Harsona fotóriporterét munka közben leütötték éjszaka a sötét utcán - jelentette Nab felügyelőnek a segédje. - Épp egy új lakótelep házait fényképezte, mikor hátulról föbe kólintották.

- Megtalálták a gépet?

- Meg. Sőt a benne volt filmet is előhívtuk már. De nem látszik a képeken más, mint a lakótelep sok-sok kivilágított ablaka.

- Gyanúsított?

- Három is van, és szinte bizonyos, hogy hármuk közül egy a tettes. De hogy melyik? Az egyiknek este nyolctól éjfélig van alibije, a másiknak is éjfélig, de már este héttől, a harmadiknak éjfélről hajnalig. És sajnos fogalmunk sincs, mikor érte a riportert a támadás. A fotókból csak annyi valószínűsíthető, hogy sötét volt, mikor fejbe csapták, mi viszont pirkadatkor találtunk rá, és jelenleg ki sem hallgatható, mert eszméletlenül fekszik egy kórházban.

A felügyelő elmosolyodott:

- Csak az utolsónak említett gyanúsítottat tartsd itt, a másik kettőt elengedheted.

Miből gondolta, hogy a harmadiknak említett ember a tettes?

Pokoli probléma

Kupónia tözsdeügyi miniszterének egy reggel két levelet hozott a postás.

Az egyikben a nagynénje értesítette, hogy feladott a címére egy régimódi kakukkos órát. A másikban egy névtelen jóakarója figyelmeztette, hogy egy anarchista szervezet postacsomagban pokolgépet küld neki.

A miniszter nem volt ijedős ember. Mindkét levelet betette a tárcájába, és átment a másik szobába reggelizni. Néhány perc múlva Sam, az inasa, megjelent a kezében egy csomaggal, amelyben határozottan ketyegett valami.

- Dobja a tóba azt a csomagot, Sam! - mondta a miniszter, még egy kis vajat kenve a pirítósára. - Ugyanis pokolgép van benne.

Honnan tudta, hogy ami a csomagban ketyeg, az a pokolgép, és nem az óra?

Ugrás a mélybe

Boxer Bill kitört a rendőrség gyűrűjéből, és a folyón át ívelő híd felé szaladt.

Ketten a rendőrök közül utánaeredtek. A híd közepe táján, amidőn az üldözött és az üldözők között már alig volt karnyújtásnyi távolság, Bill hirtelen félreugrott, egyetlen lendületes mozdulattal átvette magát a korláton, és a teste már

zuhant is a folyó felé.

Mire a rendőrök rátaláltak, már nem élt.

Aki mindebből arra következtet, hogy a szerencsétlen nem tudott úszni, az tévedés áldozata. Bill kitűnő úszó volt, jól ismerte a folyót is, tudta, hogy nincs benne örvény, és vize ideális mélységű a fejesugráshoz. Többször ugrott már bele ugyanerről a hídról, lubickolt egyet csak úgy jókedvében -, aztán kitempózott a partra. Szíve ezúttal sem hagyta cserben, azaz nem kapott szívrohamot, amely már oly sok kitűnő úszónak vesztét okozta a vízben. Mégsem tudott ezúttal kievickélni a partra.

Miért nem?

A szökevény pénzdarab

Egy jószándékú banya mézeskalácsházában szállást kért s kapott néhány napra három vándorke-reskedő.

Mikor idejük lejárt, és útra kerekedtek, a szíveslátásért fizettségképpen fejenként tíz-tíz aranyat hagytak az asztalon.

A banya csak a búcsúzás után számolta meg a pénzt, s kissé sokallotta. Íziben szólította hát koboldszolgáját, és a harminc aranyból leszámolt a kezébe ötöt, hogy fusson vele a vendégek után, adja vissza nekik.

A kis kobold nyakába szedte a lábát. Utol is érte a kereskedőket hamar, de neki is megvolt a magához való esze. Az ötből csak három aranyat osztott szét a három kereskedő között, mindegyiküknek adván egyet. A maradék két aranyat meg zsebre tette. Így azután csudamód furcsán alakult a helyzet. A kereskedőknek, mivel egy-egy aranyat visszakaptak, most már csak fejenként 9, összesen tehát 27 aranyba került a szállás, a koboldnál pedig, mint tudjuk, maradt 2 arany. $27 + 2 = 29$. Ez vitathatatlan. Márpedig eredetileg 30 aranyat adtak össze.

Hová tűnt hát egy arany?

Vadnyugati kaland

Egy cowboy döngő léptekkel becsörtetett az ivóba, és kért a csapostól egy pohár vizet.

A csapos ránézett. Bólintott. Aztán előkapta a coltját, és a levegőbe lőtt.

- Kösz! - mondta a cowboy. - Ez hatott. - Azzal bökött egyet a kalapján és kisétált.

Mi történt voltaképp?

Az éjszakai telefon

Gizi modern lány volt. Modernül öltözködött, modern bérház modernül berendezett lakásában lakott, és modern elveket vallott.

Történt egyszer, hogy egy éjszaka meglehetősen későn került ágyba, és sehogysem tudott elaludni. Már vagy egy órája hánykolódott álmatlanul, amikor hirtelen támadt egy ötlete. Felugrott, és mezítláb a polchoz szaladt a telefonkönyvért. Kikeresett belőle egy számot, azután a telefonhoz kuporodott, és tárcsázott... A vonal túlsó végén valaki álmosan hallózni kezdett, mire Gizi - anélkül, hogy egy szót válaszolt volna - letette a kagylót, s kuncogva visszabújt az ágyába. Két perc múlva úgy aludt, akár a bunda.

Kit hívott fel, és miért csak ezután a telefon után tudott elaludni?

Vendég teára

- Mondja csak el még egyszer, hogy miért fogott gyanút - szólította fel Trust felügyelő Miss Swaint, amikor Mrs. Listent már elvitték a mentők.

- A nagynéném meghívott teára - kezdte készségesen újra a lány -, és amikor a megbeszélt időpontban beléptem a szobába, csodálkozva láttam, hogy a rekamién hever, mélyen alva, holott délután sosem szokott lefeküdni, legkevésbé akkor, amikor vendéget vár. Gyengéden megsimogattam az arcát, hogy felébresszem, s mivel erre sem mozdult, erőteljesen rázni kezdtem, de hasztalan. Ekkor pillantásom az éjjeliszekrényre esett, s észrevettem, hogy az altatóból, amit tegnap váltottam ki neki, csak egy-két pirula maradt az üvegben. Ennyi elég volt, hogy a telefonhoz ugorjak, és felhívjam a mentőket.

- Igen helyesen, mert az orvos szerint ezzel valószínűleg megmentette a nagynénje életét. Most már csak azt kéne eldöntenünk, hogy maga az idős hölgy vett-e be túl sok altatót, öngyilkossági célból vagy gyilkossági kísérlet történt, azaz más keverte a pirulákat ételébe, italába.

- Nem hiszem, hogy a nagynéném pont most akart volna öngyilkos lenni - vélte Miss Swain.

- Én sem hiszem! - mondta Trust felügyelő, aki egy zsebkendővel közben óvatosan megfogta az orvosságos üveget, amiben az altatópirulák voltak, és nagyítóján át nézegetni kezdte. - Szinte biztos, hogy gyilkossági kísérlet történt.

Ezúttal két kérdésünk is van:

1. Miből feltételezte Miss Swain, hogy a nagynénje ezen a délutánon nem tervezett öngyilkosságot?

2. Mit látott vagy nem látott a felügyelő az orvosságosüvegen, amiből gyilkossági kísérletre gyanakodott?

Gyerek-krimi

Gusztika szüleinek egyik este el kellett menniük otthonról. Korán megvacsoráztatták hát a gyereket, este nyolckor lefektették, s meggyújtván az ágya melletti olvasólámpát, keze ügyébe tették az aznap vásárolt Verne-kötetet azzal, hogy egy jó órát olvashat, de kilenckor, legkésőbb fél tízkor eloltja a villanyt.

A gyerek mindent megígért, s ahogy az előszobaajtó becsukódott, boldogan olvasni kezdett.

Szülei úgy háromnegyed tizenegy tájt tértek haza. A lakás sötét volt, Gusztika látszólag mélyen aludt, még horkolt is. Édesanyja, az ablakon besűrűdő fényben odalépett az ágyhoz, hogy megcsokolja, a következő pillanatban azonban fájdalmasan felszisszenve a karjához kapott.

- Hadd abba a horkolást, és ne tettesd, hogy alszol - szólt mérgesen a gyerekekhez. - Hisz csak akkor oltottad el a lámpát, amikor a kulcscsörgést meghallottad a zárban!

Honnan tudta, hogy a kisiú nem tartotta be a kilenc körüli lámpaoltásra vonatkozott ígéretét?

Bankók a tárcában

Pocket felügyelő egy egész Párizst izgalomban tartó bűnügyben nyomozott, és tulajdonképpen már a nyomozás első napjaiban biztos volt benne, hogy a tettes, akit keres, egy Désastre nevű ember. Bizonyítéka azonban nem volt ellene.

Mivel nem akarta elhúzni a nyomozást, elhatározta, hogy csapdát állít neki. És ez nem is volt nehéz.

Tudta, hogy Désastre udvarol egy bár kávéfőzőnőjének, minden estét a bárpultnál ülve tölti. Kitanított hát egy fiatal nyomozót, hogy üljön mellé, bankókkal teli tárcával a zsebében. Majd a tömött tárcát a bárpulton felejtve, menjen ki a telefonfülkébe, és hívjon fel bárkit, akivel hosszabban elbeszélgethet.

A nyomozó követte az utasítást, s a fülke üvegén át hamarosan látta, hogy Désastre maga is le-kászálódik a bárszékről, bemegy a mosdóba, majd onnan kilépve egyenesen a telefonfülkéhez indul. Gyorsan befejezte hát a beszélgetést, és kilépett a fülke ajtaján. Désastre, aki ebben a percben ért oda, mosolyogva nyújtotta felé „elveszett” tárcáját.

- Ön Igazán könnyelmű ember, uram! - jegyezte meg. Ennyi pénzt az ember nem hagy a bárpulton heverni.

- Köszönöm, hogy utánam hozta! - mosolygott vissza a nyomozó, és megszámlolta a tárcában levő bankokat. Nem hiányzott belőlük egy sem. Pocket felügyelő viszont még aznap éjjel letartóztatta a becsületes megtalálót, kezét dörzsölve, hogy a csapda ilyen jól bevált.

Milyen ügyben nyomozott a felügyelő?

Puhatolódzás a bankban

Mr. Watty, aki egy tokiói cégnél érdeklelve volt, félig-meddig pletyka alapon hírül vette, hogy egy japán cég hirtelen tönkrement, a csődbejutott vállalat nevét azonban a hírhozó nem tudta megmondani.

- Miként tudhatnám meg, hogy az engem érdeklő cégről van-e szó? - töprengett Watty. Majd elhatározta, hogy elmegy az egyik washingtoni bankba, amelynek az érintett japán cég szintén ügyfele. Ám a bankban az illetékes tisztviselő sem akart felvilágosítást adni, mondván, hogy ügyfeleik ügyeit bizalmasan kezelik.

- Megtenne legalább annyit - kérdezte Mr. Watty, hogy ha tíz japán cég nevét leírom egy papírra, megmondja hogy a tíz között szerepel-e a tönkrement cég neve?

- Ennyit azt hiszem megtehetek! - válaszolta a tisztviselő. Majd amikor Watty leírta a listát, gyorsan átfutotta, és bólintott. - Köztük van!

- Ez esetben a harmadiknak felírt cég jutott csődbe - szólt Mr. Watty.

- Valóban! - csúszott ki vigyázatlanul a tisztviselő száján. - De honnan tudja?

Igaz is! Honnan tudta?

A mosókonyha titka

- Higgye meg, alig láttam valamit - mondta a tanú a felügyelőnek.

- Hogyhogy alig? - nézett rá az. - Hisz az előbb azt állította, hogy belátott a mosókonyhába, és épp akkor lesett be az ablakon, amikor a házfelügyelő az ott teknőben lepedőt mosó Kemenesnéhez fenyegetően közeledett egy baltával.

- Ez bizony így van. Ugyanis épp az udvaron álltam, amikor az asszony felsikított. Csakhogy odakint mínusz tíz fok körüli volt a hőmérséklet, a mosókonyhában felszálló gőz meg bepárasította az ablakot. Mire tenyérynyi csíkot töröltem az üvegen, már csak annyit láttam, hogy a házfelügyelő a baltával belevág a lámpába, és a következő pillanatban odabent minden sötétségbe borult.

- Jól vigyázzon, mit mond! - figyelmeztette a felügyelő. - A hamis tanúzást ugyanis a törvény szigorúan bünteti.

Csakugyan hamis volt a tanú vallomása?

A hazatérés

Pompon úrnak két hónapra el kellett utaznia. Gondosan becsomagolt, majd hasonló gondosan elhúzta az ablakokon a vastag elsötétítő függönyöket, hogy résnyi fény se hatolhasson be, mert értékes szőnyegek voltak, és félt, hogy kiszívja őket a nap. Végül lecsapta a villanyórát, bezárta az ajtót, s ment a pályaudvarra.

Jó nyolc hét múlva rendben hazaérkezett, és bosszankodva tapasztalta, hogy az egész házban rövidzárlat van, sehol sem működik a villany.

Amikor a sötét lépcsőházból belépett lakása szintén sötét előszobájába, éjfél múlt két perccel. Legalábbis ennyit mutattak a falióra foszforeszkáló számai.

Kvarcóra volt. Nem kellett felhúzni.

- Az óra valószínűleg pontos! - gondolta Pompon. - De ki az ördög járt a lakásban, amíg nem voltam idehaza? Csak nem valami betörő?

Honnan tudta vaksötétben megállapítani, hogy valaki járt a lakásban?

A láthatatlan penge

- Öngyilkosság vagy gyilkosság? - töprengett a felügyelő.

- Csak gyilkosság lehet - vélte a segédje. - Az asszonyt a vízzel teli fürdőkádban találtuk meg, felvágott erekkel, és semmi éles szerszám nem volt a közelében, amivel maga követhette volna el a tettet. Aztán meg itt van a naplója, amiben azt írja, hogy az elvált férje meg akarja gyilkolni.

- És ha épp azért írta a naplót, hogy az elvált férjére terelje a gyanút?

- Na igen. Volt már olyan, hogy valaki holtában is bosszút akart állni a hűtlenné vált férjén. Dehát van itt egy kulcskérdés. A penge. Miután felvágta az ereit, nemigen tudott kimenni a kádból, hogy eltüntesse. Akkor meg hová lett?

- Talán bent van a kádban!

Valóban a kádban volt. De láthatatlanul! Az meg hogy lehet?

Dagályos történet

- Miért pont engem gyanúsítanak azzal a táskával? - méltatlankodott Partie. - Ott ültem a hajó legalsó lépcsőjén és békésen napoztam. Igaz, ugyanezen a lépcsőn feküdt a táska is, de azt sem tudtam kié, és mi van benne. Aztán jött a dagály, és feljebb kellett mennem, hogy el ne mosson. Bizonyára az sodorta a tengerbe a táskát is, de őszintén szólva a táskára nem figyeltem. Ha érték volt benne, miért nem vigyázott rá jobban a tulajdonosa?

- Éppenséggel vigyázhatott volna rá jobban. De maga is kitalálhatott volna jobb mesét kifogásnak - vélte a mesterdetektív, aki ezzel a hajóval utazván szabadságra, véletlenül keveredett az ügybe, de az már nem volt véletlen, hogy mint mindig, természetesen most is telibe talált.

Mi nem stimmel a mesében?

Jogi eset

Az ügyvédet felkereste egy régi ügyfele, és elpanaszolta, hogy bajban van, mert valakinek kölcsön adott 10.000 forintot, de nem kért tőle papírt a kölcsönről, így az illető bármikor letagadhatja, hogy tartozik.

- Tudja mit? - gondolkodott el az ügyvéd. - Írjon annak az embernek egy levelet, hogy váratlan események robbantak bele az életébe, így sürgősen szüksége lenne arra a 13.000 forintra, amit kölcsön adott neki, tehát szépen kéri, ha módjában áll, fizesse vissza a megbeszélte határidő előtt.

A módszer, amit az ügyvéd kieszelt, eredményesnek bizonyult. Miben és miért?

A tanúvallomás

- A függöny mögül kilesve csak annyit láttam - mondta a felügyelőnek a tanú -, hogy egy álarcos alak rálő a fal mellett álló arabra, majd elmenekül. Az arab már szinte a lövés pillanatában összerosgyott, de ereje megfeszítésével ismét feltápászkodott, és felírt valamit a falra, aztán írás közben jobbra dőlve újra összeesett. Többé nem is mozdult. Hogy mit írt föl, azt nem tudom, mert nem ismerem az arab betűket.

- Mondja el még egyszer, hogy mit látott, de ügyeljen jobban a részletekre - kérte a felügyelő. - Pontosan így, ahogy elmesélte, ugyanis nem történhetett az eset.

Így miért nem történhetett?

Gyors munka

Az agglegény Kelemen úr, jót pancsizván szokása szerint a strandon, elhatározta, hogy hazamegy. Öltözőszekrényéhez érve azonban ijedten tapasztalta, hogy azt valaki felfeszítette, s eltűnt belőle a nadrágja, a zsebében volt pénzzel, igazolványokkal és kulcsokkal együtt.

A fürdő igazgatósága természetesen nyomban értesítette a rendőrséget, amely kurta órán belül elfogta a tettest.

Hogyan és hol?

A vihar

A gátőr egy viharos éjszaka utáni hajnalon gyanús idegenre bukkant a Duna mentén épült háza kertjének tövében, egészen a parton. Persze fagatni kezdte, hogyan került oda, mire az:

- A Duna közepén, a ladikomban ért el a vihar, pont ezzel a házzal szemben. A csónak felborult, mindenem odalett, amikor itt a kert végében partot értem, örültem, hogy a bőrömet meg tudtam menteni, no meg ezt a táskát, amely valahogy velem együtt sodródott partra.

- Hallja-e! - mérte végig a hívatlan vendéget a gátőr. - Ettől a mesétől maga nekem még gyanúsabb lett, mint eddig volt.

Ugyan miért?

A kis hiba

- Önként jelentkezett a Redworth utcai rablógyilkosság tettese - jelentette Blum felügyelőnek a segédje. - Azt mondja, önvédelemből ölt, mivel az áldozat mindkét öklével rátámadt. Egy óra múlva aztán visszament a tett színhelyére, és látván, hogy a támadója valóban halott, mindenesetre lehúzta a gyűrűt az ujjáról, s elvette a pénzét is. Egyébként annyi valószínűleg igaz, hogy az áldozat akarta megtámadni őt, mert amikor rátalálunk, tényleg mind a két keze ökölben volt...

- Lehet, hogy maga szerint igaz ez a történet - szólt Blum -, de szerintem van benne egy parányi hiba.

Mi lehet a hiba?

A késdobáló vendége

Fellow felügyelő egy gyilkossági ügyben nyomozván folyton beleütközött bizonyos Gyorskező Joe nevébe, de nem ismerte ezt a Joe-t személyesen, és tudni is csak annyit tudott róla, hogy minden este a Késdobáló vendéglőben issza le magát. Elhatározta hát, hogy maga is odamegy, és titkon kifigyeli. De hogyan szegődjön a nyomába, ha nem ismeri?

Hamarosan rájött hogyan.

Mielőtt kilépett az irodájából, súgott valamit a segédjének. Aztán pontban este hétkor beült a vendéglőbe, és öt perc múlva, anélkül, hogy érdeklődött volna vagy bármivel feltűnést keltett volna, már tudta, ki a vendégek közül az, aki Gyorskező Joe névre hallgat.

Hogy tudta meg, és mit súgott a segédjének?

A portás csodálkozik

Kleptomantiában volt egy gyár, ahol mindenki lopott. Köztudott volt a dolog, így a portást sem izgatta már túlzottan. Egyszer azonban felvettek egy új embert, aki alig, hogy munkába állt, máris igyekezett egy talicskával a kapu felé. Új lévén a fiú, őt megállította a portás. Át is vizsgálta alaposan a talicskát, de semmi lopott árut nem talált benne, hát tovább engedte. Másnap megint jött a legény, talicskával. A portás újra átvizsgálta, újra semmi nyom. Így ment ez napokon, heteken át. Végül a portás megunt a vizsgálódást, és elhatározta, hogy kifaggatja az ipsét.

- Hallja, koma! - állította meg. - Ebben a gyárban mindenki lop. Csak nem akarja bemesélni nekem, hogy maga az egyetlen, aki nem lop?

- Nyugodjon meg, én is lopok.

- De ahányszor átvizsgálom ezt a fránya talicskát, sosincs lopott holmi benne. Akkor hát mit lop?

Valóban! Mit?

A százas

Két fiatalember belépett egy presszóba. Látszólag nem ismerték egymást, mert külön-külön asztalhoz ültek.

Az egyik kért egy feketét, meg egy pohár szódát. A másik egy üveg sört, amit nyomban megivott, fizetett, s ment.

Hamarosan a feketét kért ifjú is intett a pincérnek, hogy fizetni akar. A pincér jött, elvette a pénzt, és visszaadott.

- Ez rövid lesz! - számolgatta a vendég a visszajárót. - Én százast adtam, maga meg húszból adott vissza.

Szó szót követett, jött az üzletvezető.

- Egész biztos százast adtam - erősködött a vendég. - Az volt az egyetlen százasom. Emlékszem, reggel még ráírtam a barátnőm új telefonszámát, mert nem volt nálam más papír. A szám 362-308.

A pincér megnézte a tárcáját, valóban benne lapult a százas, amin a telefonszám volt. Bocsánatot kért hát, és visszaadta a vitatott összeget. De amikor a vendég távozott, utánament, és visszakérte a pénzt. Méghozzá jogosan.

Mi jogon?

A Jaguár

Amikor a felügyelő elindult a tett színhelyére, éppen eleredt az eső. Kiadós nyári zápor volt, úgy ömlött, mintha dézsából zúdulna alá. De a derék öreg rendőrtisztet legkevésbé sem zavarta meg holmi égi áldás. Így tíz perc múlva már csöngetett a férfinál, aki a rendőrségre telefonált.

- Csak nem magáé az a csodálatos Jaguár a kapu előtt? - kérdezte, miközben szeme végigsiklott a szobán.

- De az enyém - mondta a férfi. - És cseppet sem csodálatos, mert három napja bedöglött, azóta mozdulatlanul itt áll.

- Az lehetetlen! - nézett rá gyanakodva a felügyelő.

Vajon mit láthatott, hogy nem hitt a férfinak?

A járőr jelent

Egy belga kisváros bankjának trezorjából ismeretlen tettesek elvittek három mázsa ezüstöt. A gyorsan riasztott rendőrség elrendelte az országos körözést, s alig félóra múltán egy járőr már jelentette is, hogy a városmenti erdőben üresen áll egy lezárt kocsi, ami nem biztos hogy olyan üres, amilyennek látszik, sőt nagyon valószínű, hogy az elrabolt ezüst van benne. Kiderült, hogy a gyanú megalapozott.

De mitől lett a járőrnek gyanús a kocsi, ha egyszer üres volt, sem ember nem ült, sem ezüst vagy más árulkodó holmi nem látszott benne?

Nos, mitől?

Életfogytiglan

A fejedelem egyszer meglátogatott egy börtönt, és az egyik életfogytiglanra ítélt rab annyira megtetszett neki, hogy megparancsolta, engedjek el büntetése felét, és a parancs végrehajtásával a börtönigazgatót bízta meg.

Az igazgató nem mert feleselni a fejedelemmel, de midőn magára maradt, teljesen kétségbeesett. Mert ugye, ha valakit tíz vagy húsz évre ítélték, annak el lehet engedni a büntetése felét. De hogyan lehet elfelezni egy életfogytiglan tartó büntetést, amikor az ember azt sem tudja, meddig tart az életfogytiglan, azaz meddig él a rab?!

Szerencsére Szavatartó Sam volt a rab neve, és valóban mindig betartotta, amit ígért, így a börtönigazgató mégis végrehajthatta a kényúr parancsát.

Mi volt az egyetlen módja annak, hogy esélye legyen az életfogytiglani büntetés felének elengedésére?

A piros fonál

Amikor a felügyelő a helyszínre ért, a segédje már javában tevékenykedett.

- Öngyilkoságnak tűnik - jelentette. A férfi neve Thomas. Mikor a járőr rátalált, a hátán feküdt, itt a pad előtt. Pisztolya a kezében. Szíven lőtte magát. Ahogy a revolver biztonsági zárát kinyitottam, a bűnjelekhez mellékelt piros fonalat találtam rajta. Szabad szemmel is megállapítható, hogy a fonál Mr. Thomas pulóverjéből való.

- Meglehet - mondta a felügyelő. - De ha igaz, amit mond, akkor ez mégsem öngyilkosság. Akkor ezt az embert meggyilkolták.

Miből derül ki, hogy önmaga nem lőhette szíven magát?

Három gyanúsított

Az erdőben rábukkantak egy ismeretlen férfi holttestére.

A vizsgálatok hamarosan kiderítették, hogy körülbelül két hónapja ölték meg. Az azonosítás után a napra is következtetni lehetett, hogy mikor.

Végül is három gyanúsítottat állítottak elő.

Az egyik már nem tudott visszaemlékezni, mit csinált azon a bizonyos két hónap előtti napon. A másiknak úgy rémlett, épp e napon látogatta meg Párizsban élő hugát, de esküdni nem mert a dologra, mint mondta, az is lehet, hogy előtte való napon utazott. A harmadik a kérdéses nap minden órájára tudott alibit igazolni.

A három gyanúsított közül kettőt elengedett a nyomozó, egyet bent tartott a rendőrségen.

Melyiket tartotta bent?

A régimódi úr

- És melyik volt a legnehezebb esete? - kérdezte a riporter a mesterdetektívet, amikor interjút készített vele.

- A legnehezebb afféle magánügy volt - nevette el magát a nyomozó. - Egy hetvenkilenc éves barátom felesége keresett fel, hogy segítsék kideríteni, kinek udvarol a férje. Mi tagadás, kissé meghökkentem. Barátom régimódi ember, ma is csatos zoknitartót visel, cipőgombolót és bajuszkötőt használ, ráadásul a hűség mintaképe és abszolút

monogám. Pont nyolcvanadik évében változott volna meg, és szaladgálna szoknyák után?

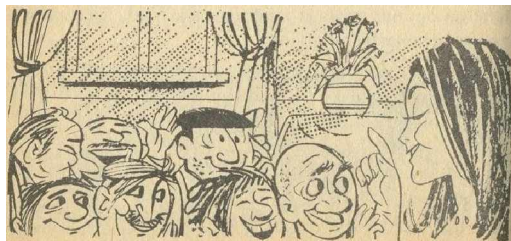
- Hát éppenséggel volt már olyan a szakirodalomban, hogy valaki öregségére kergült meg.

- No persze. De a barátom nem az a fajta. Az asszony mégis tévedhetetlen biztonsággal állította, hogy férje házon kívül is levetkőzik időnként, s oly meggyőzően érvelt, hogy már csak kíváncsiságból is elhatároztam, utánajárok a dolognak. Nyomozásom során aztán kiderült hogy a hűségén ugyan nem esett csorba, de a vetkőzés ténye igaz. Barátom ugyanis szívbaja miatt orvoshoz járt, felesége előtt azonban ezt kíméletből titkolta.

Most önön a nyomozás sora! Miből jött rá a feleség, hogy idegen helyen vetkőzik az ura?

Mesekrimi

Hófehérke egyszer kipottyant a saját tulajdon meséjéből, és mire visszamászott bele, seholsem találta a hét kis törpéjét. Viszont talált helyettük hét kicsi gengsztert. No sebai! Főzött, mosott azokra is, kijöttek egymással szépen. A mese meg folytatódott a maga útján, ahogyan kellett. Jött a mérgezett alma, utána meg jött a herceg, elvette feleségül az ébenfeketehajú Hófehérkét, s vitte tornyos kastélyába. Ott éltek boldogan, gondtalanul, míglén egy éjszakán éktelen dörömbölés verte fel őket. A hét kicsi gengszter toporgott a kapunál, bebocsátást kérve, de sebtiben, mert ahány rendőr Meseországban volt, az mind őket üldözte.

- Ne féljetelek, elrejtelek benneteket! - ölelte magához őket a hű Hófehérke. S jó szándékban nem is volt nála hiány. Bár azért hiány is volt valamiből. Mégpedig szobákból. A kastélyban ugyanis csak hat vendégszoba volt, így szegény Hófehérke sehogysem tudta, miként helyezze el hét régi barátját.

Mindenesetre sorba állította őket a folyosón, aztán kézen fogta az első falatnyi gengsztert, és kinyitotta neki az első vendégszobát. A második gengszterkét megkérte, hogy várjon egy csöppet, majd kézen fogta a harmadikat, és kinyitotta neki a második vendégszobát. A negyediket a harmadik szobába vezette, az ötödiket a negyedikbe, a hatodikat az ötödikbe... Végül visszament a várakozóhoz, és elhelyezte a hatodikban. Így azután minden kis gengszternek jutott saját szoba.

Vagy mégsem?

A fényképek

Négy fiatalember feltört egy Trabantot, és elrobogott vele. Több tanúja is volt az esetnek, de olyan gyorsan játszódtott le minden, hogy mire az emberek észbe kaptak, és felfogták mi történt, már nem tehettek semmit. Illetve egyet mégis tehettek. Felhívták a rendőrséget.

A nyomozók, akik kiszálltak, szinte biztosak voltak benne, hogy egy általuk jól ismert galeri többszörösén büntetett tagjai az autótolvajok. Négylevelű lóherének becézték önmagukat, mivel négyen voltak összesen, és soha senki idegent nem vettek be maguk közé.

- Felismernék a fiúkat? - kérdezte a nyomozás vezetője a tanúkat.
- Fel! - mondták azok, kissé bizonytalan hangsúllyal, de lelkesen. Így hát megkérte őket, fáradjanak be a rendőrségre, és elibük tette a lóhere négy levelének fényképét.
- Ez a szőke fiú biztosan köztük volt! - mondta az egyik tanú. - De a többire nem mernék rávallani.
- Én is felismerem a szőkét, de a másik hármat is - így a következő.
- Eskü alatt is vallaná, hogy ők voltak?
- Hát...

Hasonlóképpen járt szegény nyomozó a többi tanúval. Fontoskodtak, magyaráztak, de az első komolyabb szóra összezavarodtak. A detektív végül is elhatározta, hogy kipróbálja a memóriájukat

- Jól figyeljenek! - mondta. - Én név szerint ismerem ezeket az embereket, akiknek a képét a kezemben tartom, és most bemutatom őket maguknak is. A szőke fiú neve Bandi. A szakállast Gézának hívják. A fekete, fürtös hajú a Jóska, a negyedik pedig, vagyis ez a mefisztó-szemöldökű Vencel névre hallgat. Megjegyezték, ugye? No akkor most összekeverem, majd újra az asztalra teszem a képeket, egy papírra meg felírom a négy nevet, és a papírt a fotók mellé teszem. Így ni! Aki vállalkozik rá, hogy megmondja, melyik név melyik fotóhoz tartozik, az jelentkezzen.

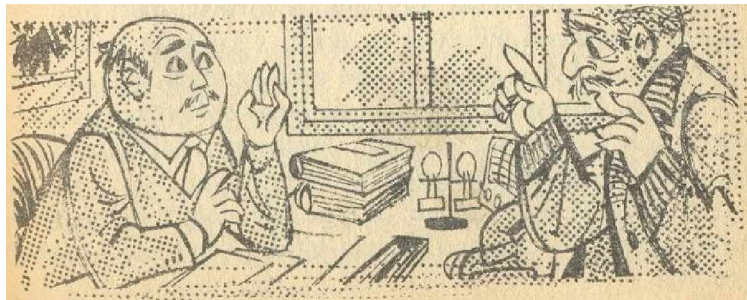
Valamennyien vállalkoztak a játékra. De bizony elég silány lett az eredmény. Volt, aki csak egy név-kép kapcsolatot ismert fel helyesen. Volt, aki kettőt. Igaz, olyan is akadt, aki négyet.

- Érdekes! - töprengett el magában később a rendőrtiszt. - Ezeknek az embereknek nem valami jó az emlékezőtehetsége, egy-két nevet mégis tudtak párosítani a képekhez. Sőt négyet is. Olyan viszont egy sem volt közöttük, akinek kettőnél több és négynél kevesebb, azaz három találatra lett volna helyes. Ennek kell, hogy valami oka legyen...

Volt is oka. De mi?

Az álomlátó

Kora reggel, amikor a vezérigazgató belépett a szobájába, a titkárságon már várta az üzem éjjeli-őre.

- Mi újság, Józsi bácsi? - kérdezte a vezér kissé meglepetten, mert az öreg nemigen szokott feljönni az irodába.

- Ne tessék kinevetni! - gyűrögette kezében tartott sapkáját zavartan a látogató. - De szörnyű álmom volt az éjjel.

- Nocsak! És mit álmódott?

- Azt, hogy a vezérigazgató úr

egy Párizsba tartó repülőgépre szállt, és a gép lezuhant... Aztán, amikor lejárt a szolgálatom, a portán hallottam, hogy tényleg Párizsba tetszik utazni, egy külföldi légitársaság gépével, s már meg is van a repülőjegy. Könyörgöm, tessék inkább vonattal menni. Az én álmaim mindig teljesülnek.

A vezérigazgató nem volt babonás, de azért kínosan érintette a jövődőlés. Elhalasztotta hát az utazást. Másnap az újságokból megtudta, hogy a gép, amelyre jegye volt, valóban lezuhant.

Alig hogy beért, hívatta a titkárnőjét, s úgy negyedóra múlva Józsi bácsit is.

- Magának lett igaza, öreg! - szorította meg melegen a kezét. - A szó szoros értelmében megmentette az életemet! - azzal odaadott neki a zsebéből ötezer forintot, és az asztalról egy levelet, amelyben felmondta az állását.

Mi lehetett az oka, hogy felmondott Józsi bácsinak, aki vitathatatlanul jó szándékkal mesélte el az álmát? Tán szégyellte a históriát az üzembeliek előtt, ez ragadtatta hálátlanságra?

Főszereplő a véletlen

Úgy hozta a véletlen, hogy két szomszédasszony, Mérgesné és Szelidné együtt tért be egy csemegeboltba, s mert a véletlen másodszor is szerephez jutott, mint a ketten pontosan 37 forint értékű árut vásároltak, majd a blokkal kezükben beálltak a pénztár előtt kigyózó sor végére.

Csak hogy a véletlen harmadszor is közbeszólt, mert mire Mérgesné odaért a kasszához, a pénztárosnak csaknem minden aprópénze elfogyott, s mikor Mérgesné odanyújtott a 37 forintos blokk mellé egy 50 forintost, sajnálattal közölte, hogy nem tud visszadni.

Mérgesné mérgelődött, de félreállt, abban a reményben, hogy a mögötte álló Szelidné talán apróval fizet, és akkor megoldódik a probléma. De nem így történt, mert Szelidné egyetlen százassal indult el hazulról, s azt tette le saját 37 forintos blokkja mellé. Ám ami még ennél is bosszantóbb volt, a pénztárosnő ezúttal nem szólt egy szót sem, elfogadta a blokkot, el a százast, és simán visszaadott. Mérgesné most már patáliát csapott, és a panaszkönyvet kérte.

- Százasból visszaadnak, ötvenesből nem? - üvöltötte, s fenyegetőzött, ahogy a torkán kifért, hogy majd ő megmutatja.

- Ne kiabáljon már, asszonyom! - szólalt meg hátul egy rendőrnagy, aki egy csomag kétszersülttel szintén ott állt a pénztár előtti sorban. - A pénztárosnőnek nyilván minden vevő egyformán kedves, és biztos vagyok benne, hogy nem holmi rosszindulat vezette.

Akkor hát mi történt? Mi lehetett az oka, hogy a későbbi hozzálépő Szelidnének vissza tudott adni, az előtte álló Mérgesnének nem? Mert valamit kikombinált a rendőrtiszt, mire közbeszólt, és igaza is lett. De mit kombinálhatott ki?

A kidőlt oszlop

Dr. Törpe Manó, az Óperencián túli erdők jogvégezett mesterdetektívje, elindult Bergengóciából Burkusországba, hogy elfogja a hír szerint odamenekült vasorrú bábát, aki valami rejtélyes módon kiszökött a mézeskalácsbörtönből, ahová azért zárták, mert varázslási tilalom idején varázslott.

Ment, mendegélt Dr. Törpe - nem kocsin, nem vonaton, csak egyszerű hétmérföldes csizmában -, míg egyszer csak egy hármaskútágazáshoz ért.

- Hát most merre tovább? - töprengett. - És egyáltalán! Miért nem tesznek ide útjelző oszlopot?

Amint aztán jobban körülnézett, látta, hogy van ott oszlop, csak kidőlt, és táblásként bent hever az árokban. Nosza kiemelte, és beszúrta a földbe. De ezzel még nem ment sokra, mert az útjelző oszlopon - ahogy az ilyen elágazásoknál lenni szokott - nem egy tábla volt, hanem három, s mind a három más irányba mutatott. „Burkusország felé” olvasta az egyiket. „Tündérország felé” állt a másikon. Ugyan hogy forgassa el az oszlopot, hogy minden tábla megfelelő irányba mutasson?

Persze egy jogvégezett mesterdetektívnek minden helyzetben fel kell találnia magát. Így végül Dr. Törpe is lett a nagy problémára megoldást.

Milyet?

A két borbély

Bucka felügyelőnek volt egy ügye, amellyel sehogysem boldogult. Már-már kezdett lemondani róla, hogy a tettes személyére valaha is fény derüljön, amikor kapott egy névtelen telefont.

- Ne törődjön vele, ki beszél - szólt a hang. - Csak jegyezze, amit mondok.

- Miről van szó? - kérdezte a felügyelő.

- Mindjárt megtudja - így a hang. - Ismeri Harcsafalvát?

- Ismerem.

- Nos van ott két borbély. Mindkettő saját üzletet nyitott. A kettő közül az, amelyik jobban

dolgozik, a maga embere. Vagyis annak az ügynek a tettese, amelyben hónapok óta eredménytelenül nyomoz. Érti ügye?

Bucka felügyelő értette. És bár határozottan utálta a névtelen telefonokat, ezúttal mégis vonatra szállt, mert nagy volt a tét, követnie kellett minden nyomot. Ahogy Harcsafalván leszállt, nyomban érdeklődni kezdett, s megtudta, hogy valóban két borbély van a községben. Az egyik a kis állomástól néhány száz méterre balra, a másik sem messzebb, de jobbra. Elindult hát ötletszerűen bal felé.

Térült, fordult, már meg is látta a fodrászüzletet, de sok bizalmat nem ébresztett benne. A padlón halomban álltak a hajtincsek, mintha hónapok óta nem takarítottak volna, a levegőben áporodott dohányszag terjengett, akár egy éjszakai kávéházban, a borbélynak magának meg olyan rémséges volt a frizurája, hogy igencsak bátor embernek kellett lennie annak, aki ilyen üstök viselőjére saját haja nyírását rábízta.

Detektívünk szinte menekülésszerűen távozott a boltocskából, egyenesen ellenkező irányba, hogy a másik borbélyt is megnézzé.

Ennek aztán tisztán ragyogott az üzlete, mint egy patika, s a frizurája is ápoltság volt, rendezett. Öröm volt ránézni.

- Pompás! - dörzsölgette a kezét Bucka felügyelő. - Igazán pompás! - De nem ült le, hanem visszarahant a másik borbélyhoz, és azt tartóztatta le. Estére már ki is derült, hogy valóban ő a keresett tettes.

De honnan tudta, hogy a két borbély közül az elsőnek látott az, akire a névtelen telefonáló utalt?

A szórakozott professzor

Danielisz professzor vaksi volt, de volt egy élesszemű rendőrnagy fia, Gazsi. Úgy szerette a fiát, hogy élni sem tudott volna nélküle. De a szemüvege nélkül sem, hisz ha nem volt az orrán, végleg nem látott. Így aztán meglehetősen nekikeseredett, mikor az utóbbi egy este nyomtalanul eltűnt. Kereste itt, kereste ott, nem volt sehol. Mi mást tehetett volna? Felhívta a fiát, hogy teremtsen elő, de azonnal. Elvégre azért nyomozó, hogy nyomozzon azután, ami eltűnt!

- Úgy érted, rendeljek el országos körözést az okuláréd ügyében? - nevetett Gazsi.

- Úgy értem, hogy pattanj ide személyesen, meghozza íziben, és kerítsd elő.

- Kezdjük az elején. Mit csináltál ma egész nap?

- Semmi különös. Reggel felkeltem, beugrottam a borbélyhoz, aztán frissen borotválva nekiláttam a napi teendők intézéséhez. Átböngésztem pár szakkönyvet az egyetemi könyvtárban, majd benéztem a laboratóriumba, hogy az asszisztensemmel megbeszéljek valamit. Később vettem egy doboz cukorkát, és elvittem az egyik kórházban fekvő kolléganőmnek. A kórház lépcsőjén azonban megbotlottam és hasra vágódtam. Eltört a karórám üvege, s a bonbon is szétgurult. Ráadásul visszafelé jövet kilopták a zsebemből a tárcámat. Ez valószínűleg a villamoson történt.

- Isteni vagy, apa. Veled ugye mindig történik valami? De azért csak folytasd! Hol voltál még?

- Mivel ebédre nem jutott időm, egy kávéházban kiadós uzsonnát ettem, közben elcsevegvén egy ismerős színésznővel, aki szintén oda tért be teára. De hamarosan mennem kellett, mert vártak a klubban.

- És este?

- Estefelé még egyszer benéztem a laboratóriumba. Ott éppen a feje tetején állt minden. Egy lombik felrobbant, a tanársegéd őrjöngött, a padló üvegcserepekkel volt tele. Nem időztem hát sokáig. Inkább vettem a büfében tíz deka sonkát, és hazajöttem. Itthon megvacsoráztam, lefeküdtem, cseppet el is aludtam. Aztán újra felkeltem, átfutottam és kijavítottam egy tanulmány kéziratát, ittam egy kávé, és levettem az irodalmi lexikont a polcra, mert eszembe jutott, hogy meg kell néznom az alexandrinvers definícióját. Meg is néztem volna, de hát nem volt meg a szemüvegem. Hiába kutattam át a zsebemet, az aktatáskámat, az egész lakást, nyoma veszett.

- Ördögöt veszett nyoma. Én már tudom, hol van.

Valóban tudta. És ha figyelmesen olvasta végig a hosszú beszámolót, Ön is tudhatja. Válaszoljon hát, mi történt a szemüveggel! Amikor a professzor elesett a lépcsőn, kiesett a zsebéből? Vagy azt is a zsebtolvaj lopta el? Variáció akad bőven. Mi hát a megoldás?

Rózsavarázs

Számország királyának volt egy udvari detektívje, Köbgyök mester. Ifjú ember volt, de csuda ügyes. Csak úgy süttött belőle a logika. Ha elkóborolt valahol egy hitvány hatvány, kinyomozta íziben, hogy hol bujkál. Ha a negatív oldalra dezertált egy pozitív szám, nyomban nyakon csípte, és hozta vissza. Becsülték is az udvarnál. Övé volt a Számlálók útján a legszebb palota.

Egy szép nyári éjszakán, sehogysem tudván elaludni, épp ennek a palotának a kertjében sétálgatott, kedvtelve szívva be a rózsák mámorító illatát, mikor észrevette, hogy az egyik lugas mélyén egy világszép lány sírdogál.

Volt a palotában egy örömszoba. Köbgyök mester nem szólt egy szót sem, csak karjába kapta a szép lányt, s beszaladt vele oda.

Fel is száradtak a lány arcáról a könnyek nagy hirtelen. Amint átlépték a küszöböt, olyan jókedvű lett, hogy egész pirkadatig kacagva játszottak, kergetőztek. Hajnalhasadéskor azonban cihelődni kezdett a lány, hogy néki menni kell.

- Hová, te világszép? - kérdezte Köbgyök úrfi. - Bárhová mennél, én el nem eresztlek, feleségül

veszlek, királynőmmé teszlek.

- Nem lehet azt! - sóhajtott a lány, s elmondta, hogy őt átok nyomja, egy gonosz varázsló rózsává változtatta. A palota kertjét díszíti azóta, csak évente egyszer, egyetlen éjszakára nyerheti vissza emberi alakját. Ez volt az az éjjel, de hát most már vége, mennie kell vissza, rózsává válnia, mert a va-

rázst csak az töri meg, ha valaki rózsaként letépi, s a palotakert nagy kerek tavának vizében szirmait háromszor megfüröszti.

- Ezért sírtál hát! - szólt a palota ura. - De megváltalak én, ne félj, vége a varázsnak. Csak azt mondd meg, száz rózsám közt a kertben hol találalak.

- Nem mondhatom meg! - válaszolt a leány. - Mert ha elárulom a titkot, rózsaként elhervadok, emberként soha többet életre nem kelek. Ne is less utánam, hová, merre megyek. Csak mikor a hajnali köd oszladozni kezd, akkor gyere ki a kertbe, a rózsáid közé. Ha igazán szeretsz, egy csalhatatlan jelből felismerhetsz.

Így is lett. Még mielőtt a nap beragyogta volna a reggeli eget, Köbgyök mester - nemhiába volt hedhet határ legjobb nyomozója - rátalált a száz rózsza között a maga rózsájára. Visszavarázsolta lányát, s az ifjú párt maga Számország királya adta össze, sokáig emlegetve, hogy ez volt élete legszebb összeadása.

A kérdés csak egy: hogyan ismert rá Köbgyök úrfi a rózsájára?

Liftrapszódia

Arthur, a Liliput Színház törpenövésű, de csinos és nemes arcvonású fiatal bonvivánja egy őszi estén megölte a bátyját. Aztán elment a rendőrségre, hogy feljelentse magát.

- Vágjon bele a vallomásába! - szólította fel az ügyeletes tiszt. - Mikor szánta el magát a tetre és miként hajtotta végre?

- Azt hiszem, ezt nevezik előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölésnek - mondta Arthur szenvtelen hangon, s a jegyzőkönyvvezetőre nézett, aki már ott ült az írógépe mellett. - Gondosan előkészítettem mindent. Megszereztem a gyorsan ölő mérget. Valami ciánpreparátum volt. Jó előre megbeszéltem a bátyámmal, hogy meglátogatom s vettem egy palackkal a kedvenc borából is, mert abba szántam a mérget. Aztán a megbeszélte, napon szépen nyugodtan odasétáltam a házhoz, amelynek hatodik emeletén a bátyám lakott, és beszálltam a felvonóba. Három emeletet mentem liften, hármat gyalog, majd bekopogtattam az ajtón, mert a csengőt nem értem fel.

- A mérge akkor már a borban volt?

- Igen. Egy injekciós fecskendő tűjével juttattam bele. Meg sem látszott a szúrás a lezárt üveg dugóján.

- Hogyan fogadta magát a bátyja?

- Jókedvűen. Felemelt, és megcsókolta az orromat, régi szokása volt. Ő ugyanis nem maradt vissza a növésben, mint én. Már tizenhat évesen atléta termetű daliává serkent. Még a pillantásom is alig ért fel hozzá, amikor gyermekkorunkban rajongva ránéztem. Mert akkor még rajongtam érte, kérem. És sokáig később is.

- Maradjunk a bornál. Átadta?

- Persze. Rögtön, ahogy letett a földre. Szerfelett megörült az italnak. Ki is húzta azonnal a dugóját, és poharat se keresve, jót húzott a flaskából.

- És?

- Azonnal összeesett. Alig tudtam elugrani alóla, különben agyonnyom. Ami tán nem is lett volna baj. Dehát sajnos jók a reflexeim.

- De az égre, ember! Miért tette?

- Volt egy partnernőm, Klotild. Ő volt a mindenem. Törpe, mint én, de maga az eleven világcsoda. Imádtam, mint senki embert még. És a bátyám egy hónappal az esküvőnk előtt elcsábította.

- Hát ezért?

- Nem. Nem ezért. Annyira szerettem Klotildot, hogy nekem csak az ő boldogsága volt fontos. Ha megtalálta volna ezt a boldogságot a bátyám mellett, szolgáltam volna holtomig mindkettőjüket. De a bátyámnak nem kellett Klotild. Számára csak hecc volt ez a kaland. Sosem volt még ilyen pici nővel dolga, kíváncsi volt rá, magába tudja-e bolondítani. Aztán amint sikerült, kinevette és kidobta. Klotild finom lelke nem viselte el a szégyent. Öngyilkos lett. Őt bosszultam meg.

- Akar egy feketét? - kérdezte a rendőrtiszt, akit szokatlanul elgondolkoztatott a történet, és azon kapta rajta magát, hogy életében először együttérez egy gyilkossal. De volt egy összetett kérdés, ami még hivatalból is izgatta. Vajon miért csak három emeletet ment fel Arthur liften? Miért tette meg a lakáshoz vezető út második felét gyalog?

Amíg a tettes eldönti, kér-e feketét, Ön döntse el mi a válasz erre a miéltre. A rendőrtiszt magától kitalálta a feleletet. Miért ne találhatná ki ön is?

Ördögi játék

Még a középkorban történt, hogy egy kapzsi öregember találkozott az úton egy csintalan kisördöggel.

- Megcsókolnád-e a patámat, apó? - kérdezte az ördögöcske.

- Csókolná ám a vasorrú bába, az is csak boszorkányszombaton - mordult rá az öreg.

- Pedig ahányszor megcsókolnád, annyszor kétszereződne meg a dukátjaid száma a zsebedben - kacsintott rá az ördögfióka. - Igaz, hogy amiért ilyen nagy szerencsében részesítelek, nekem is fizetned kéne huszonnégy dukátot csókonként, de még így sem tűnik rossz üzletnek az ajánlatom. Ha mégsem állsz rá az alkura, lelked rajta. Én ugyan nem kényszerítelek! -

s tettette magát, mintha menni akarna.

Az öregember azonban vállon ragadta.

- Igazat beszélsz? - csillant fel benne a kapzsiság.

- Próbáld ki magad! - mondta a kisördög, a patáját nyújtva.

Az öregember most már habozás nélkül megcsókolta, s valóban megtörtént a csoda. Egyszeriben kétszer annyi dukát lett a zsebében, mint amennyi azelőtt volt. Gyorsan leszámolt belőlük huszonnégyet az ördögnek, aztán újabb patacsókkal próbálkozott, és mivel pénze ismét megkétszereződött, megint huszonnégy dukátot adott. Majd a maradékot a zsebébe sülyesztve, elhelyezte a harmadik csókot a sátáni patán. De amikor ezután a forduló után is lerőta huszonnégy dukát adósságát, szomorúan kellett tapasztalnia, hogy - bárha zsebének tartalmát az utolsó pata-puszi is megkétszerezte - egyetlen huncut dukátja sem maradt.

Kérdés, hány dukátja lehetett az öregembernek, mielőtt kisördöggel találkozott?

Western

- Valóban meg kell operálni a feleségemet? - kérdezte a texasi gengszter az orvost.

- Sajnos meg.

- Hát én nem bánom! - mondta a gengszter. - De jelen akarok lenni a műtétnél, mert ha ez az aszszony meghal a keze alatt, én magát a következő percben lelövöm.

- Oké! - bólintott a doktor. - Jöjjön be. - Azzal előrement és a már kikészített műszerek mellé letett egy revolvert is.

- Magának minek a fegyver? - érdeklődött a gengszter.

Mit gondol: mit válaszolt a doktor?

Tojáskrimik

Píff és Puff, a két magándetektív egymáson is szívesen csiszolta az elméjét.

- Mit csinálsz? - hívta fel egy nap Puff kollégáját, Píffet.

- Épp reggelizem - mondta Píff. - Főztem magamnak egy teát meg egy lágytojást. Aztán alig, hogy enni kezdtem, olyat láttam, amit előttem még senki ember fia.

- Én tudom, mit láttál.

- És te is láttad?

- Sajnos nem. Viszont én is tojást szoktam reggelizni, noha nincsenek tyúkjaim, sosem veszek, és ajándékba sem kapok tojást. Lopni meg ugyebár nem szoktam. Még madártojást sem a fáról.

- Minek is lopnál? - nevetett Píff, aki megértette, hogy a játék.

Nos mire ment? Mit látott Píff, amit előtte még senki ember fia nem látott? És hogyan jutott Puff tojáshoz, ha nincsenek tyúkjai, s nem vett, nem kapott, nem is lopott tojást?

Plágium

Az angol dr. John Hill többek között arról vált orvoscént híressé, hogy ha egy kollégája elmesélte neki valamelyik érdekes esetét, azt amint tehetette, saját tapasztalataként publikálta.

Az egyik orvos elhatározta, hogy boszszút áll rajta, s amikor legközelebb találkozott, félrevonta dr. Hillt.

- Fantasztikus esetem volt! - kezdte. -

Bemegyek a cipészemhez, ott egy törött lábú matróz. Egész friss törés volt, és perce esett el az ipse. De hát nálam még táska sem volt. Gondoltam egy merészet, és a suszter csirizével összeragasztottam a törést, aztán rögzítőkötést alkalmaztam, és csodák csodája, a matróz néhány óra múlva úgy használta a lábát, mint azelőtt.

- Valóban fantasztikus! - mondta dr. Hill, és mivel a kollégát megbízható embernek tartotta, jó szókása szerint cikket kanyarított a hihetetlen történetből, persze úgy, mintha azt a bizonyos csirizt ő próbálta volna ki.

Alig jelent meg az orvosi lapban a cikk, kapott a mesemondó orvostól egy levelet.

Mit gondol, mi állt benne?

Ferkó fifikája

Fergeteg Ferkó kétségtelenül útonálló volt, de pisztolyt vagy dorongot nem fogott senkire. Neki az volt a módszere, hogy az eszével bűvölte ki a pénzt az országút vándorainak zsebéből. És még azt is megnézte, kivel kezd. Szegény embert sosem fosztott ki az utolsójából, hisz szegénylegényként lódult a pályának maga is.

Hej, hol van már az a régi jó betyárromantika? Hol a sok becsületes betyár? Mert Ferkó az volt csakugyan. Mire megöregedett mégis szép kerek vagyona nőtt. No meg felnőtt a két legényfia.

- Ideje lenne végrendeletet írnom - gondolta Ferkó, akit akkor már Ferkó bácsinak szólítottak, de Ferencnek sose, mert valahogy ősz üstökkel sem illett betyárindulatához e név.

- Bizony meg kell írnom a testamentumot - gondolta aztán másnap is. És mire harmadszor gondolta volna, meg is írta.

Ha megírta, jól tette. Mert tán hússzor sem kelt fel a Nap, halálba szenderedett.

Eltemette a két fia tisztességgel, s siratta a fél falu még fertálynapot, de végül csak fel kellett bontani azt a híres testamentumot.

Ez állt benne:

„Tudja mindenki, aki tudja, hogy van két fiam. Mindegyiknek van egy lova. Az a kívánságom, hogy amint szememet lehunyom, gyermekeim pattanjanak nyeregbe, és fáradhatatlan igyekezettel, minden pihenő nélkül lovagoljanak Egerbe. Amelyikük lova később ér be a városba, arra száll egész vagyonom.”

A két fiú tanácstalanul egymásra bámult.

- Hogy-hogy később? - ámuldoztak. - Apánk idős ember volt, és már nagybeteg. Bizonyára rosszul fejezte ki magát

Töprengtek, gondolkodtak, egyszer csak a fiatalabb fiúban felillant valami. Meg is súgta a bátyjának, hogy mi jutott eszébe, mire az azonnal nyergeltetett.

Pár perc múlva a két testvér lóhalálában kivágtatott a kapun.

Vajon melyikük örökölte a vagyont?

Zsákmány stanicliban

Picula és Pacula általában együtt jártak betörni. Pacula okosabb volt, Picula ügyesebb, így jól befoltozták egymásban a fogytékosságokat, s ha közösen dolgoztak, többnyire gazdagabb zsákmányra tettek szert.

Egyszer különösen nagy fogás ütötte a markukat. Az egyik lakásban, ahová belopakodtak, találtak egy gyűrt papíru cukorkás zacskót, afféle staniclit, amelyben 48 gyémánt volt.

- Csak össze ne vesszünk a végén rajtuk - mondta Picula, amikor már hazafelé baktattak. - Az egyik gyémánt ekkora, a másik akkora, a harmadik amakkora, még véletlenül sincs köztük két egyforma. Így szinte lehetetlen a stanicli tartalmát igazságosan úgy megfelelni, hogy mindkettőnknek egyforma érték jusson. Akkor meg hogy osztozzunk?

- Úgy, hogy egyikünk oszt, másikunk választ - mondta Pacula.

Ezt meg miként értette?

Félmunka

Két szenzáció hozta izgalomba egy papírtrombitáktól hangos szilveszteri éjszakán a kis Töröcsrév utcai lakóit. Az alvóként lévő egyik házának tetőszerkezete kigyulladt egy elhajított petárdától, a felvén lévő egyik házába meg betörtek.

A petárda remekül működött. Csak úgy lobogott a tető. A betörő viszont csak amolyan félmunkát végzett, az ékszereknek még a negyedét sem vitte el, mert idő előtt, nagysietve távozni kellett a lakásból.

Ugyan hová sietett? Netán randevúja volt egy szőke démonnal? Vagy megzavarta a munkájában valami?

Tévékrimi

Ildikó budai lakásába váratlanul betoppant Hamburgból egy ismerős házaspár.

- Épp jókor jöttetek! - ültette le őket a hallban, ahol a tévé volt. - Ugye ismeritek Derrick felügyelőt?

- Már hogyné ismernék! - mondták a németek. Hiszen egy német krimisorozat hőse, havonta többször is ott nyomoz a képernyőinken.

- Hát most viszontláthatjátok - kapcsolta be a televíziót Ildikó - Ugyanis ezen a képernyőn is egy Derrick-film következik.

A következő pillanatban valóban láthatóvá vált a derék Derrick. A német vendégek azonban a krimi elejéből alig láttak valamit, mert görcsöt kaptak.

Milyen görcsöt?

A 17 tevé

A kádi hírét vette, hogy három testvér összeverekedett apja hagyatékán. Magához rendelte a három legényt, és jól leteremtette mindhármat.

- Nem szégyellitek magatokat összeveszni az örökségeken, ti átokfajzatok? - mennydörögte. -

Ismertem az apátokat. Tisztességes ember volt. Miért nem tudtok hát megosztani tisztességgel ti is?

- Mert lehetetlen tisztességgel megosztoznunk, ó kádi - borult lába elé a legnagyobb fiú. - Apánk 17 tevéet hagyott ránk azzal, hogy én kapjam az állatok felét, a korban utánam következő öcsém a harmadát, a legkisebb testvérem a kilencedét. De akár-hogy számolunk, nem tudunk egyességre jutni, mert tizenhetet sem elfelezni, sem hárommal vagy

kilencel maradéktalanul osztani nem lehet. Tégy hát igazságot magad.

- Teszek is! - mondta a kádi. - Elvégre azért ülök itt, és mivel Allah jóvoltából nekem is vannak tevéim, már tudom is hogyan.

Milyen megoldást talált ki?

A lopós író

Dr. Penna Pált, az ismeretterjesztő műveket publikáló népszerű író felkereste egyik kollégája és barátja, a szintén ismeretterjesztő műveket kiadó Kalamáris Kálmán, és letett elé egy könyvet az asztalra.

- Visszahoztam, amit loptam! - mondta, s biztatóan kacsintott egyet.

Penna doktor döbbenet nélkül nézett, aztán a könyvre siklott a pillantása, és elnevette magát.

Vajon mit lopott Kalamáris Kálmán?

Lélekjelenlét

Gubacsné épp a körfolyosóra nyíló ajtón át szellőztette egy nyári éjjel a lakását, minden lámpát gondosan eloltva, hogy a szúnyogok a fényre ne szálljanak, mikor egy idegen férfi megjelent a küszöbön.

Erre mégiscsak felgyújtotta a villanyt, bár-hogy süttött a hold.

- Magát küldték a rendőrségre? - kérdezte.

- Engem! - biccentett a látogató. - Mi a probléma?

- Valami gyanús alak ólálkodik itt napok óta - mondta Gubacsné. - És tudja, annyi betörésről hall az ember mostanság...

- Okosan tette, hogy bejelentette. Mindjárt lemegyek a kocsiban várakozó kollégámhoz, és felhívom, hogy felvegyük a jegyzőkönyvet.

- Jó, csak siessen! - bízta az asszony. Aztán utánanézett a férfinak, becsukta az ajtót, és telefonált a rendőrségre.

Nem volt neki szimpatikus a kiküldött nyomozó és másikat akart? Vagy minek zaklatta megint a kapitányságot?

Ikerprobléma

Egy antik római rablóbanda vezére, halálát közeledni érezvén, magához hívatta várandós feleségét, és az emberei jelenlétében így szólt hozzá:

- Tudván tudom, hogy nem érem meg a gyerekem születését, de holtomban is gondoskodni akarok a családomról, hogy legalább ezt az egy jótettet javamra írja majd az alvilág bírja. Halljad hát

végakaratomat, te asszony, ki a veszélyes életet vállaltad velem! Ha fiút adnak neked az istenek, vagyonomból kétszer annyi jusson utódomnak, mint neked. Ha viszont leányod születik, a te jussod legyen kétszer annyi, mint a gyermeké. Így akarom, tehát így lesz. Mert ha másként mernéd akarni, mindenem, ami van, ezekre a derék rablókra száll. Itt vannak mind. Fülük felfogja szavaimat. Hát úgy vigyázz!

Vigyázott szegény asszony, hogyne vigyázott volna. De akárhogy vigyázott, az ura halála után ikernek: egy lánynak meg egy fiúnak adott életet.

- Erre a váratlan esetre nem vonatkozott a végrendelet - gyűltekköré a rablók. - Most hát mit tegyünk?

- Szétosztjuk a vagyont a férjem akaratának szellemében - válaszolt az asszony.

- Vagyis ránk száll mind?

- Fityiszt száll rátok.

Akkor meg hogy osszák szét?

Orvoskrimi

- A mi munkánk merő rejtvényfejtés, sőt némileg a mesterdetektívek nyomozásaira emlékeztet - mesélte a belgyógyász a barátjának. - Hiszen nem látunk bele a betegbe, apró jelekből kell következtetnünk, úgy hozni össze a megfejtést, azaz a diagnózist. Ráadásul az is nehezíti a dolgot, hogy a beteg nem mindig őszinte.

- Úgy érted, hogy néha átejtene a pácienseid?

- Úgy hát. Volt például egy betegem, akinél semmi kúra nem vezetett eredményre. Egyszerűen megfejtethetetlen rejtélynek tűnt, miért nem javul az állapota. Egy szép nap aztán ismét eljött hozzám, s miközben fehér inge kezélőjét feljebb tolva megfogtam a pulzusát, hirtelen fény gyúlt az agyamban.

- Hja! - mondtam. - Ha maga nem tartja be a diétát, az más. Nem eltiltottam a tojástól? És tessék! Az érverése itt tisztán kimutatja, hogy tojást evett ma is.

- És tényleg tojást evett?

- Persze, hogy azt a bitangja. Mintha a magam öröme, s nem az ő érdekében kértem volna, hogy tartson diétát.

- Jó, jó öregem! Dehát miféle csodadoktor vagy te, hogy a beteg pulzusából kiolvasod, mit reggelizett?

Hát ez az! Hogy jött rá belgyógyászunk a beteg pulzusából az igazságra?

A színész meg az elefánt

Egyik vidéken turnézó cirkuszegyüttesünk jólfejlett elefántbikája - természetesen idomítója kíséretében - a 6-os országúton épp fellépése színhelyére igyekezett, amikor egy ugyancsak vidéken turnézó fővárosi színész a kis piros kocsijával a nyomába ért. Megelőzni azonban már nem tudta az állatot, mert közvetlen előttük, a sokfelé még ma is szokásos csengőjelzéssel, leengedték a vasúti sorompót.

- Csak annyit vettem észre - vallotta később a rendőrségen a színész-sofőr -, hogy a látótér első-tétül előttem. Aztán hatalmas reccsenés következett, s a kocsí úgy megrázkódott, mintha földrengés lenne...

Ha eláruljuk, hogy a történetben szerepe van egy piros vaslabdának, és az idomító csengettyűjének is, ki tudja kombinálni, mi történhetett?

Tyúkper

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy budai motoros, aki az Árpád-hídon innen, és a Margit-hídon túl, pont a Pusztaszeri út közepén elgázolt egy kendermagos tyúkot.

No, ha elgázolta, nyomban jóvá is akarta tenni a vétkét, s a szitkozódó tulajdonoshoz lépve, felajánlotta, hogy megtéríti a kárt.

Alkudozni kezdtek íziben. A gazda 120 forintot kért, azzal, hogy a motoros vigye magával a tyúkot

is, az viszont csak nyolcvan forintot akart fizetni, de úgy, hogy a jószágról lemond.

Mivel mindketten váltig csak a maguk igazát akarták a másikra tukmálni, végül sehogysen tudtak megegyezni.

Midőn felforrat dühük gőzében már rendőrért kezdtek kiáltozni, hirtelen ott termett mellettük

egy menyecske, aki eddig saroknyi távból figyelte a vitát.

- Minek ide rendőr? - billentett huncutul a szemén. - Elég lesz egy bíró is. Az leszek én.

- Maga-e? - meredtek rá mindketten csodálkozva.

- Én hát! - bólintott az asszony, és már el is kezdte a kihallgatást. - Maga nyolcvan forintot akar fizetni, lelkem, és itthagyni a tyúkot, ugye? - fordult a motoroshoz.

- Így, ahogy mondja - felelte az.
- Csakhogy nekem nem kell a tyúk - kezdte előlről a gazda. - Nekem a százhusz forint kell.
- Bízzák csak rám a dolgot - csitította az asszony. - Mondtam már, hogy majd én eligazítom. - És el is igazította, mindenki meglelégedésére.
De hogyan?

Kísértetjárás a kórteremben

A reumája miatt kórházban fekvő Eszti néninek füstölt heringet hozott ajándékba egy késő este látogatóba érkezett kolléganője.

Eszti néni nagyon szerette a füstölt halat. De épp vacsora után volt. Fogta hát a heringet, és betette az ablakba, hogy majd jó lesz másnap tízóraira.

Reggel, amint kinyitotta a szemét, első pillantása az ablakra esett. Hát nincs ott a hal! Uramfia, csak nem a szobatársak csenték el? Két hete fekszenek együtt, még sosem történt ilyesmi.

Egész nap dült-fült mérgében, de csak estig. Mert amikor lámpagyújtás körül megint rápillantott az ablakra, csodálkozva látta, hogy ott lapul a hering, ahová tette, még a csomagolás is érintetlen rajta.

No de ilyet! Úgy látszik meg akarta tréfálni valaki. Sebaj. Holnap is lesz egy nap, akkor is elkél tízórainak az ilyen finom falat. És megnyugodva elaludt.

Igen ám, de reggelre a halnak megint nyoma veszett.

- Álmodtam volna, hogy este ott láttam a két üvegtábla között? - töprengött Eszti néni, most már kicsit megzavarodva. De nem! Hisz emlékszem, hogy ott volt, s öregszem, mi tagadás, de hibbant még nem vagyok. Hát hallott már ilyet a világ?

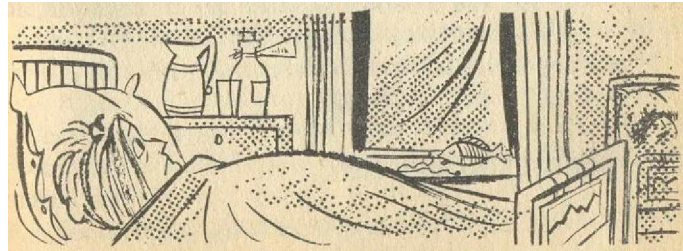
Hozták a reggelit, az ebédet, a vacsorát, de a titokzatos hal csak nem ment ki a fejéből. Aztán lefekvés előtt megint odanézett valahogy az ablakra. És mit látott? A halat.

Nem akart hinni a szemének.

Kísértetek járnak itt? Vagy önállóan közlekedik az a füstölt hering ki és be az üvegen át? Hisz az előbb még kihajolt az ablakon: semmi, de semmi sem volt ott, és azóta ki sem mozdult a szobából... Ez csak valami látomás lehet. Csöngetni kéne a nővéreknek, hogy hívjon idegrovost...

Míg agyában záporoztak a gondolatok, szinte önkéntelenül kiszállt az ágyból, és egész testében reszkette az ablakhoz ment, hogy megragadja a halat, ha ugyan megragadható, és nem valami kórházba utalt délibáb. S ahogy közelebb lépett, egyszeri mindent megértett.

Mi lehetett a bering titka?

Cserbenhagyott áldozat

Fiatal, vidámképű gyerek ül a triciklin. Fütörészve hajtja a pedált, sugárzik belőle az életöröm. És egyszerre... Igen, igen! Most megcsúszik, billen egyet, felborul. Égnek merednek a kerekék. A fiú ott fekszik köztük. Élettelenül.

Rettenetes látvány.

S ami még rettenetesebb, a járókelők közömbösen mennek el mellette. Egy arra robogó autó még lök is rajta egyet, de meg sem áll... A közelben rendőr posztol. Ám mintha mitsem látna.

Embertelenség!

Végre valaki mégis észbekap, és futni kezd a fiú felé, hogy felsegítse.

Ezt az alakot bezzeg már észreveszi a rendőr. Karon ragadja, és visszarántja. Hasztalan kapálódzik szegény, hiába mutogat a felborult triciklire, nem engedi lelépni az útestre.

Na hiszen, Szép kis rendőr! Vagy lehet, hogy egy rendőri egyenruhába bújt gengszter? Isten szerelmére! Mi történik itt?

Ez Texas!

A texasi Mr. Green az éjszakai órákban egy néptelen utcán bandukol hazafelé. Egyszer csak egy kapu alól kiugrik két fegyveres férfi. Az egyik fenyegetően elibe áll, a másik hátulról pisztolyt szorít a bordái közé, és rárivall:

- Adjon egy tízcentest vagy lövök!

Az áldozat benyúl a zsebébe, és boldogan, hogy ennyivel megússza, előkotorássza a kért pénzdarabot. De azért furdalja a kíváncsiság.

- Az uraknak pont tíz centre van szükségük? - érdeklődik.

- Egyelőre ennyire - mondja szinte lágy hangon a szemben álló bandita.

Ugyan minek kellett a tízcentes érme a két útonállóknak?

Közüti kihágás

Közlekedési büntetőcédulát ragasztott egy családi ágyra a szolgálatos rendőr Brighton főterének egyik parkolóhelyén. Az ágyat két férfi szállította az utcán, hamarosan azonban belefáradtak a cipekedésbe, s terhüket a parkolóhelyen biztonságba helyezve, bementek egy teázóba erőt gyűjteni.

Ötletükért egy font büntetést kellett fizetniük.

Mit gondol, mivel indokolta meg a rend éber őre a büntetés kiszabását?

Jegelt ékszer

Szimat felügyelő egy besúgótól megtudta, hogy a briliánskarkötő, amelyet egy nálunk vendégszeplő dél-amerikai énekesnő operaházi öltözőjéből loptak el, bizonyos Morfondának lakásának frizsiderjében húl. Ugyanis oda rejtette Morfondáné öccse, ki elcsente, s ha tette rábizonyul, maga kerül hűvösre.

A felügyelő mindenesetre nyomban intézkedett. Szerzett egy házkutatási engedélyt, kért egy kocsit, majd magához rendelte a segédjét, Dr. Kopó Kázmért, hogy együtt menjenek ki a megadott címre.

Morfondáné igencsak elcsodálkozott, amikor becsengettek.

- Ékszer a mi hűtőszekrényünkben? - nézett rájuk ártatlanságot sugárzó pillantással. - Van ugyan egy aranykarkötőm, de sosem szoktam a frizsiderben tartani. Azt sem tudtam, hogy romlandó.

- Nézzen körül! - mondta Kopó doktornak a felügyelő. - Adig mi a hölgygel odabent elbeszélgetünk.

Alig telt el pár perc, Kopó már végzett is.

- A jégszekrényben nincs semmi érdekes - jelentette. -

Mindössze két üveg fehérbort találtam benne, vízzöld átlású üvegben. Egy tisztított pulykát, még felvágatlanul. Hat szelet vékonyra klopolt sertéskarajt, nyersen. Pár tojást, és vagy öt deka vaját.

- Pedig ott lapul valahol az a karkötő is - mondta Szimat, aki tudta, hogy a besúgó hírei mindig megbízhatóak. - Azt hiszem, már azt is sejtem, hol találjuk meg.

Azzal felállt, maga is kiment a konyhába, és hamarosan valóban kezében volt a karkötő.

Ott lelt rá, ahol a besúgó mondta. Vagyis a frizsiderben. De azon belül hol?

Házasság lehetséges?

A házasságszédelgőknél mindig ígérkezik rá lehetőség. Legalább is elméletben.

- De ugyan mitől dőlnek be az ilyen alakoknak a nők? - töprengett Dr. Szemfüles Vera, a detektív-felügyelőnő, mikor éppen sikerült beismerő vallomásra bírnia egy kopasz, nem éppen fiatal férfit, aki házasságszédelgés alapos gyanújával került elé. Aztán megkérdezte hangosan is:

- Mondja! Mitől szeretnek magába ezek a szégyény lányok, asszonyok, akiket aztán becsap? Mivel búvóli el őket annyira, hogy mindenüket odaadják magának, a pénzüket, az ékszerüket, a szívüket?

- Egyszerűen udvarolok nekik - nevetett a kopasz Don Juan. - Teszem a szépet. Ennyi az egész.

- Na jó! Játsszuk! Ott ülök a vonaton. Maga belép a fülkébe, leül, és pár perc múlva megszólít. Mivel kezd?

- Lehetőleg valami roppant izgalmassal.

- Például?

- Például azt mondom, hogy matematikus vagyok, és a számok meg az emberi lélek összefüggéseit kutatom. Az ilyesmi tudja roppant hatásos. A nők, azzal a szép nagy lelkükkel nyomban felfigyelnek rá. De ez még csak a nyitány. Mert aztán megkérdezem, melyik a hölgy legkedvesebb egyjegyű száma. Maga például mit felelne erre?

- Azt, hogy a 6-os.

- Mire én rögtön ájldoznék a gyönyörűségtől, hogy milyen remek matematikai ízlése van, és ott maga előtt megszoroznám a 6-osát 9-cel, majd az így kapott 54-et 12.345.679-cel, és kiderülne, hogy a végeredmény 666.666.666, vagyis olyan összeg, amelyben minden számjegy a kedvenc hatosa.

- De hiszen...

- Jó, tudom mit akar mondani. Ám vegye számításba, hogy én nem olyan tanult nőkkel kezdek ki, mint maga, és nem is olyan fiatalokkal, így az általam kiszemelt áldozatokat könnyebb elkábítani.

Tulajdonképpen mit akart mondani a detektív-felügyelőnő? Hogyan fejeződhet be a befejezetlen mondata?

Hírkrimi

Isten bizony nem mi találtuk ki, hanem újságban olvastuk a következő hírt:

„Arizona erdeiben fegyveres banditák tartják rémületben a felüdülést kereső békés sétálókát. Elbűbösöztetik egy-egy ösvényen a bokrok közül, revolvért vagy géppisztolyt szegeznek a mellüknek, így kényszerítik rá őket, hogy engedelmeskedjenek akarataiknak. De nem áldozataik pénzére vagy ékszereire törnek, a vérük kell nekik, amit vénájukat szakszerűen megcsapolva vesznek el.”

Valami modern vámpírokról van itt szó? Vagy mi a patvarnak gyűjtik a vért?

Ellegett párbeszéd

- Hétfő van, de azért megpróbálhatjuk...
- Tán az volna a legjobb, ha átmásznánk a kerítésen.
- Ugyan! Az feltűnő. Inkább tartsd fel a portást valamivel, s én közben a hátatok mögött beszököm.

- Nem lenne jobb megvesztegetni a portást?
- Próbáltam. Nem hagyja magát.

Vajon hová akar betörni ez a két gyanús alak?

Vigyázat, klasszikus!

Skin és Farthing, a két detektívregényíró, egy londoni klubban ásítottak.

Kényelmesek voltak a mély bőrfotelek, pompás a whisky, mindez azonban nem segített rajtuk. Bénítóan rájuk települt az unalom.

- Játsszunk klasszikus krimit! - javasolta Farthing.

- Remek ötlet - lelkesült fel Skin. - Te kezded?

- Én. Mégpedig azzal, hogy Mr. Áldozattal történik valami. Hogy mi, az a mi szempontunkból lényegtelen. Meg ölték, kirabolták, teljesen mindegy.

- Helyes. De kik a gyanúsítottak?

- Mrs. Frost, az áldozat unokanővére. Példás családjában és feleség, a tisztesség mintaképe. Egyébként a regény hatodik oldalán lép színre.

- És még?

- Maud, az áldozat szobalánya, aki a büntettet megelőző héten került a házhoz. Továbbá Violet, az áldozat ifjúkori szerelme. Őt a történet közepe táján ismerjük meg, mond pár mondatot, és ezzel szerepe véget ér, többé szóba sem kerül.

- Ez egyelőre csak három gyanúsított, ami nem sok.

- Van még. Például Robert Relish, az áldozat régi haragosa. Többször fenyegetőzött, hogy tönkretesz Mr. Áldozatot, megöli, kifosztja, eltiporja. Épp e fenyegetőzései miatt kezdettől fogva ő a leggyanúsabb. De prezentálhatom még Herdet is, akit senki sem szólít misternek, mert hivatásos bérnyílkos. Őt is ketten látták a ház körül ólalkodni.

- Több gyanúsított nincs?

- Nincs.

- Akkor a tettes az elsőnek említett Mrs. Frost.

- Gratulálok. Valóban rá gondoltam.

Ej, mi a kő! Kend Mr. Skin azt sem tudja, mi történt az áldozattal, mégis ráhibáz a tettesre? Ez aztán a bravúr. Viszont a tettes meglévén csak egyet kérdezhetünk: mi az efféle krimijáték lényege?

A csirkefogó csibéje

Hithű Alinak rabló volt már az apja is. Ő maga olyan almává érett, aki nem esett messze a fájától. Alig serkent a legénytoll az állán, máris a környék legnagyobb csirkefogójaként emlegették. Lopott, amit tudott, rabolt, akitől lehetett, szükség esetén az útonállást sem vetette meg, úgy tudott kifosztani egy hintót, de akár húzat is, mint senki hét határban. De azért tisztelte Allahot, szorgalmasan járt a mecsetbe és sosem mulasztotta el a próféta előírta napi ötszöri imát. Ezért érdemelte ki a Hithű nevet.

Egyszer épp egy lopott öszvért kötőféken vezetve baktatott hazafelé az erdőn át, mikor hirtelen vihar kerekedett.

Dübörögve mennydörgött az ég, zúgott az orkán. A villámok közvetlen mellettük csapódtak földbe, fába, az öszvér - ez a legalább öt aranyat megérő pompás állat - két lábra ágaskodva üvöltött, kis híja volt, hogy el nem tépte a kötőféket. Szegény Ali

azt hitte, ütött a végső órája. Jámor ember lévén meg is fogadta Allahnak, hogy ha mégis túléli ezt az égháborút, eladja a lopott öszvért, s ami pénzt kap érte, odaadja az első koldusnak, aki elibe kerül.

Alig, hogy fogadalmát megtette, elcsitult az ítéletidő. Alább hagyott eső és szél, derülni kezdett az ég, s ami még hihetlenebb volt, Ali is élt. Márpedig, ha élt, hithű létére teljesítenie kellett a fogadalmát. Fogta hát az öszvért, s vitte a szomszéd faluba, a vásárba. Ott azután az volt az első dolga, hogy vásárolt egy pelyhes naposcsibét, s azt tenyerén dédelgetve, most már türelmesen várta az öszvérnek dölve, hogy majd csak megszólítja valaki. Hamarosan melé is lépett egy tisztas külsejű atyafi, és megkérdezte:

- Eladó az öszvér?
- Eladó - mondta Ali. - De csak a csibével együtt.
- Meg is alkudtak hamarosan. Vajon hogyan?*

A fa tanúskodik

Az erdők szultánja éppen törvényt napot tartott, amikor megjelent színe előtt két perlekedő kereskedő, a kövér Mehemed és a sovány Mahamud.

- Tégy igazságot, erdők fényestekintetű ura - borult trónja lépcsőjére Mahamud. - Tavasszal, midőn útra kerekedtem az árummal, találkoztam egy tölgyfánál Mehemeddel, és átadtam neki megörzésre húsz aranytallért. Most aztán, hogy visszatértem, felkerestem, s elkértem tőle a pénzt. De tagadja, hogy akár az aranyakat, akár a tölgyet, amely alatt álltunk, látta volna. Azt mondja, nem is tudja, hol nőtt, merre van az a fa...

- Amennyiben igazat szólnak, nincs mitől tartanod - mondta a szultán. - Hiszen, ha másnak nem, a tölgyfának látnia kellett, mi történt. Menj hát el a tölgyhöz, és mondd neki, kéretem, jöjjön ide tanúdnak.

- Lehetetlent kérsz, felséges szultán - sóhajtott Mahamud. - Egy tölgyfa nem tud elmenni sehová.

- Ha én kérem, jönni fog! - nézett rá jószágosan az erdők ura. - Menj csak nyugodtan, amíg visszaérsz, Mehemed itt marad. - Mahamud erre elindult. A szultán meg ételt, italt hozatott nagy bőséggel, hogy Mehemeddel kellemesen töltsék az időt, amíg a másik kereskedő visszajön. Úgy jó óra múlva aztán nyugtalankodni kezdett a szultán.

- Soká marad Mahamud! - pillantott a bejárat felé. - Meddig várjuk még?

- Beletelik még egy óra, amíg a tölgytől visszaér - vélte Mehemed. Ittak, ettek hát tovább.

Újabb óra múltán tényleg megérkezett Mahamud, azzal a szomorú hírrel, hogy átadta a tölgynek az üzenetet, de az bizony a nagyhatalmú szultán szavára sem indult meg.

- Tévedsz! - mosolyodott el a szultán. - A tölgyfa itt volt, és tanúskodott melletted.

Ezt meg hogy értette?

Na, mondd!

- Hallottam egy krimi.

- Na, mondd!

- Egy Flória nevű, híres énekesnő késsel leszúrta Róma mindenható rendőrfőnökét.

- Ez bizony így igaz. Magam is hallottam. Állítólag egy üldözött festő miatt tette, akibe szerelmes volt.

- Az angyalvárát! Mindig ilyen asszonyra vágytam.

- De én tudok egy másik krimiről is.

- Na, mondd!

- Meglehetősen izgalmas ügy. Egy önmarcangolásban szerfelett jártas orosz fiú agyonvert két uzsorás vénasszonyt.

- Olvastam róla. Valami diák volt.

Volt, nem volt, legjobb, ha belefojtjuk ebbe a két emberbe a szót, különben napestig abban nem hagyják a játékot. Mit játszanak voltaképp?

Gyermekekrablás

Róma belvárosának egyik elegáns ékszerüzletébe belépett egy gyerekkocsit toló, jól öltözött nő.

- Elnézést, hogy behoztam magammal a babát, de annyi gyermekekrablásról írtak a napokban a lapok, hogy nem mertem a kocsit az ajtó előtt hagyni - mosolygott az elé siető kisaszszonyra. - Remélem, úgys gyorsan végzünk. Valami szép briliáns gyűrű szeretnék. Lehetőleg szolít.

Volt választék bőven. De a hölgy nem tűnt nehéz vevőnek. Már az első eléje tett darabok közül megnyerte a tetszését egy.

- Be gyönyörű! - nézegette kedvtelve. Majd a szolított az ujjára húzva megkérte az eladónőt, vigyázzon addig az éppen sírni kezdő bébire, míg kimegy az ajtó elé, hogy a kő tisztaságáról nappali fényben is meggyőződjön.

A kisasszony készséggel ringatni kezdte a rugós gyerekkocsit, mire a baba tüstént elhallgatott. De hogy a vevőre miként hatott nappali világításban a brill, az örök titok maradt. A hölgy ugyanis elfelejtett visszajönni az üzletbe, sőt a kisebb vagyont érő gyűrűt is magán felejtette. Az inkább a gyűrűért, mint vevőjéért aggódó eladónőt valahogy az sem tudta kellőképp megvigasztalni, hogy mindezért cserébe nyakán maradt a pólyás, akiről a hölgy látszólag szintén megfélemedezett, és aki újra bömbölni kezdett.

Már éppen a rendőrséget akarta felhívni, mikor egy halálra rémült másik nő rontott az üzletbe, olyan feldúlt arccal és zilált tekintettel, amely sehogysem illett a bolt elegáns légköréhez.

Ez a nő meg mit akart?

Légikatasztrófa

Az NSZK-beli Erlangen rendőrségén megjelent egy kétségbeesett fiatalember, és siránkozni kezdett, hogy repülőgéprablás áldozata lett.

- Miféle gépet raboltak el? - néztek rá hitetlenkedve a nyomozók.

- Hát az enyémet - mondta az ifjú.

- Ahá! - bólintott a rendőrtiszt, azzal a kedvesen együttérző beleegyezéssel, amely minden elmeháborodottnak kijár. - Hány éves is maga, fiam?

- Tizenhat.

- És sok repülőgépe van?

- Csak három.

- Az bizony elég kevés. Így félek, nagyon fog hiányozni az az egy, amelyikre a légikalóz rátette a kezét.

- Hát persze. Hisz ez volt a legjobb gépem. Itt a városszéli réten gyakorlatoztam vele epp.

- Értem. A réten. Mindig ott szokott felszállni vele?

- Én nem szállok fel sehová, ember. A gép száll fel.

- Robotpilóta?

- Ördögöt robotpilótával. A földről irányítom, rádióval.

- Jézus! - kiáltott fel a nyomozó. - Hisz ez a gyerek nem is bolond!

Bizony nem volt bolond a srác. Mivel a kis történet elejéből kiderül, hogy ezúttal is valódi „bűnügyről” van szó, próbálja megfejteni, mint esett, ami megesett!

Potya bújócska

Szervác nagy kópé volt, de megbízható barát, így aztán a földije, Pongrác kitörő lelkesedéssel üdvözölte, amikor meglátta a pályaudvaron.

- Óriási, hogy itt vagy, öregem! - ujjongott fel. - Ugyanis már vagy egy órája csellengek itt a pénztár előtt ismerősre lesve, mert az éjszaka elkártyáztam minden pénzemet és feltétlenül haza kell érnem ma Sopronba. Bízvást te is odafelé váltasz jegyet, ugye? Szépen kérek, vegyél hát egyet nekem is.

- Baj van, komám! - hazudta hirtelen támadt ötlettel Szervác. - Méghozzá az a baj, hogy nekem magamnak sincs egy jegyre valónál több pénzem. De van egy ötletem. Mivel valóban magam is hazafelé igyekszem Sopronba, megveszem a saját jegyemet, aztán felszállunk együtt a vonatra, és mint-hogy ilyen tájt úgyis kicsi a forgalom, keresünk egy üres fülkét. Ott elbújhatsz az ülés alatt, s ha jön az ellenőr, majd fedezlek. Meglátod, nem lesz semmi baj! - azzal Pongrácot faképnél hagyva, a pénztárhoz lépett jegyet váltani.

A többi már ment simán.

Felszálltak a vonatra, amely valóban majdnem üres volt, és Szervác, ahogy ígérte, berámolta az egykomáját az ülés alá. Még a kabátját is ráterítette hogy majd megfulladt szegény.

Már túl jutottak az út első felén, amikor valóban jött az ellenőr.

- Megnézhetném a menetjegyét? - kérdezte.

- Máris adom! - mondta Szervác.

- Hát a másik utas hol van? - hangzott az újabb kérdés.

- Itt kuksol az ülés alatt! - vonta félre az ijedten pislogó potyautast eltakaró kabátot Szervác.

- És miért bújta oda?

- Mert valaki bebeszélte neki, hogy aki ezen a járaton az ülés alatt utazik, annak az ellenőr bácsi ajándékot ad.

- Hogy micsoda? - döbönt meg az ellenőr.

De jogosan megdöbbenhet az olvasó is! Ha egyszer azt írtuk, hogy Szervác megbízható barát volt, miért árulta el Pongrácot?

A nyelvész gondja

- Csodálatos könyvecskét kínálnak nekem eladásra - újságolta egy levéltáros a nyelvészbarátjának - Kézzel írott munka, és minden betűje akár a gyöngy.
- Aztán miről szól?
- Valami eszmefuttatás. Nádasdy Tamás vetette papírra, 1554-ben. Címe *Az szellem ótalma*, s olyan elbájoló szavak vannak benne, mint vicehadnagy meg pozsár...
- Az utóbbi pontyt jelent - mondta a nyelvész. - És drágán adják ezt a remek művet?
- Fáj a fogad rá, ugye? Nekem is. Dehát nem a mi zsebünknek való az ára.
- Épp azt akartam mondani, nehogy sokat adj érte. Mert ez a mű nem eredeti. Visszaadom a diplomámat, ha tényleg 1554-ben írták.

Mi lett nyelvészünknek gyanús? Csak nem az ártatlan pozsár?

A jó emberismerő

Mr. Landresshez, az ismert műgyűjtőhöz, mikor háza előtt a kocsijából kiszállt, odalépett két megnyerő külsejű idegen úr, hogy kölcsön kérje az autóját. Azzal indokolták az adott körülmények között szokatlan kérésüket, hogy életbevágóan fontos találkozóra kell sietniük.

Landress, aki jó emberismerőnek tartotta magát, méltányolta a kérést, és odaadta a slusszkulcsot.

- Nyilván tisztességes emberek - gondolta magában. - Hiszen, ha el akarnák lopni a kocsit, eszükbe se lett volna megszólítani. Egyszerűen meglesték volna, mikor csukódik be mögöttem a kapu, és elrobogtak volna velem!

Másnap aztán az idegenek valóban visszavitték a kocsit a ház elé, a legnagyobb rendben, feltöltött benzintartállyal. Még köszönőlevelet is tettek a kesztyűtartóba, hálájuk jeléül két aznapra szóló méregdrága színházjegyet mellékelve a köszönethez.

- És te még azt mondtad, könnyelműség volt odaadni az autót - mondta Mr. Landress a feleségének este, amikor a két jeggyel beléptek a színházi páholyba. - Ugye hogy nem lógtak meg vele? Ezek után már remélem elhiszed végre, kedvesem, hogy az én emberismeretemben mindig megbízhatasz.

- Látszólag valóban! - mosolygott rá az asszony.

De amikor hazatértek a színházból, valahogy megváltozott a véleménye.

Ugyan miért?

Egy isteni krimi

Van krimi a mitológiában is. Már hogyne volna!

Hallotta már hírét például Hermésznek, a hellének képzeletében született istennek?

Úgy mondják a regék, hogy furfangos fickó volt ökelme, és szerfelett munkabíró. Így aztán valószínű álláshalmozó lett belőle. Ő volt a leleményesség és az ügyesség istene, a gyorsan kerekedő szél megszemélyesítője, a kereskedők meg a pásztrok védnöke, a tolvajok pártfogója, az alvilágba kerülők kísérője, a szónokok ihletője, minden titkok őrizője, de még az istenek lakának fűtője is. Ráadásul jeles feltaláló volt. Ő készítette az első lantot, ő találta fel a pásztorsípot meg a betűvetést...

Nem unja még a felsorolást? Mert bizony se vége, se hossza. Pedig még csak Hermész mellékfoglalkozásairól szoltunk, holott ennek a mulatságos istennek volt egy főfoglalkozása is. Őt nevezték ki a többi Isten hírnökévé. Ami azt illeti, jól megfelelt ennek a fontos beosztásnak. Hisz mint a szél megszemélyesítője, „szélesebben” mozgott, minden üzenetet gyorsan továbbítani tudott. Az álláshoz afféle munkaruha is járt: kis útikalap, hírnökpálca és szárnyas saru, amely a hétmérföldes csizmánál is sebesebben repítette viselőjét.

De már akárhogy volt is, mindez később volt. Kezdődni azzal kezdődött Hermész története, hogy megszületett, mint minden gyerek, és pólyába került, mint minden csecsemő. De vajon úgy is viselkedett, ahogy egy csecsemőhöz illik? Volt eszében! Alig lett egynapos a kis kópé, máris kikászálódott a pólyájából, és miután kissé körülnézett, nekivágott egyenesen az égi mezőnek, ahol békésen legelésztek Apollón, a napisten báránykái.

Hermésznek több se kellett!

Amint meglátta az állatokat, feltámadt benne a született tolvajöszton, kiszakított ötven bárányt a nyájából, s haza hajtott a lopott jószágot maga portájára, méghozzá háttal a menetiránynak, hogy a nyomok megtévezzék a gazdát.

Dolgavégeztén aztán visszabújt a bölcsőjébe, s kényelmesen elhelyezkedett a pólyában, mintha ártatlan kisdud volna, aki azt sem tudja mi fán terem a tolvajlás.

De hát magasan jár a Nap, mindenhová bevilágít, így a napistennek nem került sok idejébe, fáradságába kinyomozni, hová lett az ő ötven báránykája. S hiába hivatkozott Hermész arra, hogy egynapos csecsemő léte nem tud elhajtani egy nyáját, bizony nem hitt neki senki sem. Hiszen védekezésével csak azt bizonyította, hogy beszélni is tud, ami egynapos csecsemőnek szintén nem szokása, és mindenképpen úgy gyanúba keverte önmagát, hogy tettén alaposan rajta vesztett.

Ezzel tulajdonképpen végére is értünk az isteni kriminek, de azért még volna néhány kérdésünk:

Hogyan lett egyszerre olyan erős, és hogyan tudta röviddel a tolvajlás után ismét békés csecsemőnek tettetni magát.

Kár lenne elsietnie a választ!

Inkább olvassa el előbb még egyszer, mi mindennek az istene, illetve a megszemélyesítője volt Hermész, aztán döntse el, a sok foglalkozása közül melyik az, amely a varázslatosan gyors változásra képessé teszi. Ha megtalálja a helyes feleletet, bizonyára rájön majd, hogy Apollón, a napisten báránykaiból Ön is látott már párat, hiszen az őskori és az ókori embert sosem a mindig a természet ihlette regék alkotására.

Tehát mi a helyes felelet?

A toprongyos

Az egyik előkelő londoni étteremben, épp „csúcsidőjét”, azaz vacsoraidőben, belépett egy elképesztően toprongyos fiatalember. A ruhája csupa foszlás és mocsok. Keze, arca maszatos, a haja meg csimbókos, és szalmával teli, mintha kazalban hált volna, és most kászálódott ki belőle.

Alig tett pár lépést, persze mellette termelt két frakkos pincér, igyekezve megértetni vele, hogy kívül tágasabb. A fiatalember azonban semmi hajlandóságot nem mutatott a távozásra. Ellenkezőleg, még fokozta a feltűnést, amit keltett. Jelesen benyúlt a zsebébe, előhúzott belőle egy szelet nyers marhahúst, és lármázni kezdett, hogy neki joga van azt megsütni az étterem konyhájának tűzhelyénél.

Ennyi pimaszság már a pincéreknek is sok volt. Karon ragadták az ifjút, és kipenderítették az utcára, hogy csak úgy nyekkent.

A kidobott fiatalember meg másnap beperelte az étterem tulajdonosát. Korántsem alaptalanul tette ezt. Ugyanis joghallgató volt, és az egész stíklit azért eszelte ki, mert az egyetemi könyvtár régi fóliánsai között böngészve felfedezett egy több száz éves törvényt, mely szerint

„minden nyilvános vendéglátó helyen kötelesek bárki betérőnek engedélyezni, hogy a magával hozott húst a tűzhelyen megsüsse.”

A törvényt nyilván akkor fogalmazták meg, amikor különféle mesterlegények, utazók és más vándorok még jórészt gyalogosan járták az országutakat, és félnapot is elkóboroltak, míg egy útszéli fogadóhoz vagy lakott településhez értek. Aztán telt, múlt az idő, de elfelejtették a törvényt visszavonni, érvényteleníteni.

Erre a feledékenységre építette a fiatal jogász a tervét. Meg is nyerte a pert, s jókora összegű kártérítést kapott, nagy öröme a londoniaknak, akik élénk figyelemmel kísérték a nem mindennapi eset fordulatairól híven beszámoló sajtót.

De mivel tudta bizonyítani a bíróság előtt, hogy az étteremben a jogtalanság véle megesett?

Potyogó könnyek

A Bank of America philadelphiai fiókját kifosztották.

Nem egész két órával később, a város egyik egészen más pontján, a rendőrök letartóztattak az utcán egy Maurice Smith nevű, huszonnégy éves fiatalembert, mert egy lámpaoszlopnak dőlve látványosan könnyezett.

Lehet valami összefüggés a két dolog között? Vagy Philadelphióban büntetik a sírást? Ha igen, vajon csak nyilvánosan tilos könnyeket ejteni vagy otthon is?

Aranyeső

Cook, a szolgálatos rendőr, egy bérház előtt ácsorogva arra lett figyelmes, hogy az első emeletről aranypénzek potyogtak a fejére.

Rögtön gyanús lett neki a dolog. És bár legalább fél dekával kevesebb esze volt, mint Einsteinnek, az is eszébe jutott, hogy nem ártana utánanézni, mi az ördög történik odafönt.

Az első emeletre felérve aztán akkora felfordulás fogadta, hogy valósággal visszahőkölt.

Két lakás volt összesen az emeleten, de mindkettő tárva, nyitva. Az egyikben hangosan bömbölt egy magnó. A másikban a hangokból ítélve verekedés folyt. Ha csak nem egy zsonglőr gyakorolt, mert igencsak repültek a tárgyrok.

Amikor Cook belépett, nyomban felfogta azt is, hogy egy öregember meg néhány alaposan beivott fiatal között dúl a csetepaté.

- Hé, hagyják abba! - üvöltött rájuk méltósága tudatában.
- Mi folyik itt? És hogy került a földre ennyi aranypénz?

Szó, ami szó! Az arany nemcsak az ablakon repült ki. A padló is fénylett tőle. De ha pillanatnyilag még nem is tisztázódott semmi, a verekedés Cook felszólítására mindenesetre abbamaradt.

- Épp jókor jött! - szólalt meg a hirtelen támadt csendben elsőnek az öreg. - Már alig tudtam tartani magam úgy rám törtek.

- Kik?
- Ezek a fiúk a szomszéd lakásból.
- És az arany? A magáé?
- Azt én is szeretnem tudni kié.
- Jó vicc! Azt csak tudja, hogyan került ide?

- Azt tudom. Azzal kezdődött a felfordulás, hogy a fiúk odaát bekapcsolták a magnójukat, és olyan hangerővel bömböltették, hogy már a levegő is rezgett az egész emeleten, a fejem meg úgy zúgott, mintha ötven aszfaltfúró dübörögne benne...

Ha így kezdődött, már csak azt kell kitalálni, hogyan folytatódott ez az „aranyos” történet. Azaz: mi köze az aranyaknak a magnóhoz?

A zsaroló

- Borzasztó bajban vagyok, uraim - nyitott be Mrs. Glas a rendőrség panaszfelvevő irodájába. - Képzeljék csak! Reggel valaki bedobott hozzám egy géppel írt zsarolólevelet, hogy ha nem teszek le ötezer dollárt jövő hét kedden, pontban éjfélkor a házunkhoz közeli park pavilonjának padjára, felfedik a férjem előtt, hogy ki a szeretőm.

- És van ötezer dollárja? - kérdezte a nyomozó.

- Vanni éppen van.

- Hát szeretője? Az is van?

- Sosem volt. Én afféle régimódi nő vagyok. Még gondolatban sem csalom meg az uramat.

- Akkor meg mi a baj? Dobja el a zsarolólevelet, és aludjon nyugodtan.

- Hát nyugodt, az nem vagyok. Mert a férjem ugyan maga a mesebeli királyfi, csak a hófehér paripa hiányzik alóla. De a sok imádnivaló tulajdonsága mellett van egy nagy hibája is. Eszeveszetten féltékeny.

- Hisz nincs oka rá.

- Nincs hát. Mégis jeleneteket rendez, gyötör, szimatol. fenyeget. S ha a zsaroló neki is ír egy levelet, mielőtt kiderülhetne, hogy ártatlan vagyok, garantáltan megöl.

- Ostobaság! - vélte a rendőrtiszt. - De tudja mit? Mivel egy zsarolót elkapni nekem mindig öröm, menjünk bele a játékba. Helyezze el a pénzt a kért időben és helyen, én meg ott leszek elbújva a bokrok között, s ha a levélíró eljön a zsákmányért, elcsípem.

S a nyomozó, ahogy ígérte, el is csípte a zsarolót. De sok öröme telt benne.

Mit gondol, miért?

Tolvajnyelv

A rendőrség arra kényszerült, hogy lehallgassa egy csempészással gyanúsított fiatal zeneművész telefonbeszélgetéseit, a magnószalagot visszapergető nyomozó azonban már az első beszélgetés visszahallgatásánál zavarba jött. A szöveg ugyanis a következő volt:

- Szervusz, Lacikám! Nem tudod véletlenül Ibolya telefonszámát?

- De tudom. Mimido-dotiszo.

- Ez a lakásszáma. De nekem a munkahelyéé kellene.

- Ja! Az milare-midore. Mármint ha a közvetlen számát kéred. Mert van egy központi is: dofaretiszo.

- Úristen! - kapott a fejéhez a rendőrtiszt. - Miféle tolvajnyelven beszélnek ezek?

Jogos kérdés! Milyenen?

B, mint Béla

Sanda, a magánnyomozó segédet keresett. Jelentkezett is hirdetésére egy fiatalember. Jó külsejű volt. Gondolta kipróbálja.

- Kérem, várjon rám itt - mondta, miután pár kérdést már tisztáztak. - El kell intéznem valamit, de mindjárt visszajövök.

- Ó, csak tessék, én ráérek - készségeskedett a jelölt.

- És ugye megteszi nekem azt a szívességet, hogy ha közben cseng a telefon, felveszi?

- Hogyne. Fel is írom, ki keresi.

- Köszönöm! - biccentett Sanda, azzal kísért az ajtón, és átment az irodával szomszédos lakásába. Onnan aztán felhívta az irodai számot, hogy némileg elváltoztatott hangon önmagát keresse telefonon.

- Sanda úr nincs itt, de hamarosan visszajön - mondotta az otthagyt ifjú. - Ki keresi?

- Bumbala vagyok - mutatkozott be álnéven jövőd főnöke.

- Elnézést. Nem értem pontosan a nevet. Tessék talán betűzni.

- B, mint Béla, U, mint Ubul...

- U, mint micsoda?

- Mint Ubul, M, mint Mariska, A, mint Aladár...

Sanda végül is nem betűzte végig a nevet, mert a játék unalmassá vált. Hisz már betűzés közben eldöntötte, hogy nem alkalmazza a fiút.

Mi kifogása volt ellene?

A pénztelen nyomozó

- Pattanj egy buszra, és gyere sürgősen a Levendula bárba - hívta fel telefonon egy este a segédjét Tengelice felügyelő.

Az már ágyban volt, de gyorsan magára kapott egy ruhát, és futott.

Csak az utcán vette észre, hogy otthon felejtette a tárcáját a buszbérletével együtt, és még apró pénz sincs nála. Visszamenni késlekedést jelentett volna, fogott hát egy taxit, és azzal robogott a helyszínre. Ami szintén nem volt okos dolog, hisz egy vas sem volt a zsebében, és a taxi sem fuvaroz ingyen.

Vagy mégis okos dolog volt?

A fejezés elmarad

A szultán lefejezésre ítélt egy tolvajt, az azonban kegyelemért könyörgött.

- Kegyelmet hiába kérsz - felelte a nagyúr. - De választási lehetőséget adok. Tiéd az utolsó szó joga. Ha igazat mondasz, felakasztatlak, ha hazudsz, marad a fejezés. Dönts hát, és beszélj!

Hiszen beszélt is erre az agyafúrt tolvaj. Igaz, csak egy rövid mondatot mondott, de az olyan volt, hogy a szultán szándéka ellenére szabadon engedte.

Mi lehetett az a mondat?

A kavicsok

Ágota szépleány megleste a királyt, mikor az épp a kertben sétált, és elibe hullva könyörögni kezdett neki, hogy bocsássa szabadon az apját, akit lecsukattak.

- Miért bocsátanám szabadon? - kérdezte a király. - Hiszen lopott.

- Kenyeret lopott, mert nem volt mit ennünk. Mi nagyon szegények vagyunk, uram királyom.

- Sok a szegény itt. Ha mind lopna, nekem mi maradna?

- Jutna is, maradna is. De nem az én dolgom, hogy az országot kormányozzam. Csak az apámat kérem vissza, mert gyenge meg a kezem egyedül szántani.

- Márpedig ingyen nem adom vissza az apádat. De mert kegyes kedvemben vagyok, megengedem, hogy visszanyerhesd.

- Aztán hogyan?

- Fordulj el, leányom. Arra a palota kapuja felé.

Ágota engedelmeskedett.

- Így ni. Most visszafordulhatsz. Látod itt ezt a kerti utat?

- Látom.

- Akkor azt is látod, hogy fehér meg fekete kavicsokkal van felszórva. Az én zsemben meg éppen volt egy kis üres bőrzacskó. Mikor elfordultál, beletettem abba egy fehér kavicsot, meg egy feketét. Hunyd be a szemed, és húzd ki az egyiket. Ha a fehéret húzod, egy óra múlva szabad az apád. Ha a feketét, örökre a börtönben marad.

Ágota úgy megijedt, hogy kis híján elszaladt. Mert jól tükrözött a palota híres üvegkapuja. Meglátta benne, hogy a király két fekete kavicsot tett abba a zacskóba. Hogy észre ne vegye, azért kellett elfordulnia.

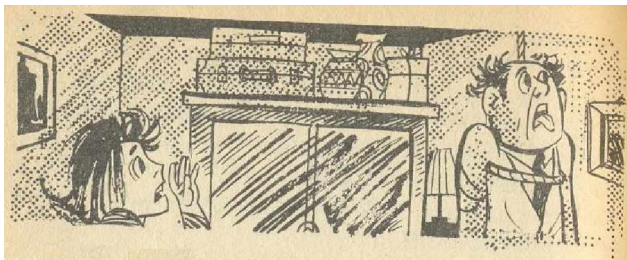
De aztán mégsem szaladt el Ágota, hanem ottmaradt, mert eszébe jutott valami. Ha eszébe jutott, meg is valósította. Így lett egy óra múlva szabad az apja.

Mit gondol, mivel járt túl a király eszén?

A káromkodó hulla

Térjünk vissza a mesék világából ismét a valóság talajára. E kötetecskéből ugyanis ki nem maradhat a budapesti mentők leghíresebb krimije.

Úgy indult az eset, hogy egy férj - ne firtassuk miért - rá akart ijeszteni a feleségére azzal, hogy akasztott embert játszik.

Éppenséggel fel is kötötte magát, csak épp a hóna alatt csomózta át a kötelet, de olyan ügyesen, hogy sikerült teljes illúziót keltenie. Az asszony belépett, meglátta a kötélben a férjet, sikított egyet, és a nyitott ajtóban ájultan összeesett.

Erre a sikításra előkerült a szomszédasszony is, felmérte a helyzetet, s úgy látta, fosztogatásra soha nem volt jobb alkalom. Nyugodtan átlépett hát a mintaszerűen elájult feleségen, s a férjet halottnak véelve, nyitogatni kezdte a fiókokat, szekrényeket.

Az „akasztott ember” mindezt végignézte, de meg sem mukkant. Nem akarta elárulni magát. Ám amikor a szomszédasszony pénz után kutatva már az ő zsebeiben is turkálni kezdett, nem bírta tovább. Lendített egyet a lábán, és jót rúgott a tolvajba, aki a „halott bosszújától” annyira megrémült, hogy a rend kedvéért ő is elvesztette az eszméletét.

Épp itt tartottak, mikor arra keveredett a másik szomszéd, s látván a nyitott ajtót, meg a küszöbön fekvő nőt, elrohant riasztani a mentőket. Méghozzá anélkül, hogy beljebb nézett volna a lakásba, mert neki meg az volt az elve, hogy az ember ne keveredjék semmibe. Főleg bűnügyekbe ne. És hála az előző esti tévékriminek szentül meg volt győződve róla, hogy ha valaki élettelenül fekszik a küszöbön, az csak gyilkosság áldozata lehet.

Mindezen kavarodás közben gyanútlanul megérkeztek a mentők.

Próbálja elképzelni, milyen kép fogadta őket!

Rablótámadás

- Nézzenek csak körül - mondta Hattyú úr a telefonon lakására hívott nyomozóknak - Ennél az asztalnál ültem. A hátam mögött a rádió. Amint látják, még böhönc nagy, régimódi, sok lámpás készülék. Olyan erős a hangja, mint egy bivalynak. S a rádiótól nem messze ott az ajtó, amin az a briganti bejött.

- Jó, majd körülnézünk - nyugtatta az egyik rendőrtiszt. - Csak mesélje el szép sorjában, mi történt.

- Ültem az asztalnál, mint mondtam, és épp a pénzemet rendezgettem. Tartoztam ugyanis egy kollégámnak ötvenezer forinttal, amit már régen meg kellett volna adnom, de nem volt miből. Most végre mindenféle csip-csup mellékmunkából összegyűlt a nagyjá, s mivel már igen sürges volt, gondoltam, holnap beviszem neki. Hát ahogy ott számolom a bankókat, egyszer csak felüvölt valaki a hátam mögött, hogy „fel a kezeket, arccal a fal felé”, egy pisztoly csöve meg böködi a hátamat. Segítségért akartam kiáltani, de a támadó jó ösztönrel bekapcsolta a rádiót, és hirtelen harsogó zene töltötte be a szobát, így hasztalan kiáltottam volna.

- Világos! - mondta a rendőrtiszt. - A hangos zenét nem tudta túlkiabálni. Ettől végleg inába szállt a félsz, és mire végre meg mert fordulni, eltűnt a támadó, s vele a pénz is. Így volt?

- Szó szerint így.

- Tőlem meg azt kívánja most, hogy igazoljam minél több rendőrségi pecséttel, mi történt. Holott az egész történetből egy szó sem igaz. Csupán azért találta ki a rablómesét, hogy a kolléga előtt, akinek nem tudja megadni, amivel tartozik, tisztázza magát. Tán be is válik a csel, ha nincs az elbeszélésében egy parányi hiba.

- Miféle hiba? - dadogta Hattyú úr. Nem értem miről beszél.

Ön érti? Ha igen, bizonyára rá is jött, milyen hibát követett el a korántsem makulátlanul fehér Hattyú. Nos milyet?

Ki beszél?

A Pézsmamoly utca sarkán álló rendőrhöz odalépett egy meglehetősen feldúlt állapotban lévő házaspár.

- Nagyon kérjük, kísérjen haza minket - mondta a férj. Innen a második házban lakunk, a félemeleten, és nem merünk egyedül benyitni a lakásba, mert valami idegen tartózkodik odabent.

- Honnan tudják? - kérdezte a rendőr. - Voltak odafent?

- Még nem. De pár perce történt egy fantasztikus eset. A szomszédos téren lévő telefonfülkéből fel akartam hívni a lakást, ám a szám foglalt volt. Egyszer csak, a még le sem tett kagylóval a kezemben látom, hogy a téren át közelít a fülke felé a feleségem. Teljesen megdöbbsenem. Telefonikrünk nincs, lakáskulcsunk is csak kettő van, egy nálam, egy az asszonynál, és soha senkit nem hagyunk a lakásban egyedül. Amiből okszerűen következik, hogy ha mindketten az utcán vagyunk, nincs aki beszéljen a telefonunkon. Mégis foglaltat jelzett. Kísérteties! Nem? De mivel nem hiszek kísértetekben, inkább arra gyanakszom, hogy valaki illetéktelenül behatolt.

- Nézzük meg! - javasolta a rendőr. Bár nem csodálkoznék túlzottan, ha a lakásban az elmondottak ellenére sem találnánk senkit.

Mint kiderült, tényleg nem járt senki a lakásban, míg a házaspár távol volt. Az is kizárható, hogy a telefon elromlott volna. Akkor meg mitől jelzett foglaltat a szám?

Bankók a szalmazsákban

Gyöngy Márton gyanúba keveredett egy sikkasztási ügyben, ezért házkutatást tartottak nála.

Találtak is a szalmazsákban közel 200.000 forintot, 100 és 500 forintos címletekben, de azzal védekezett, hogy a pénz jogos tulajdona, amelyet 1949 óta őriz a szalma között.

- Abban az évben adtam el az apámtól örökölt házat - magyarázta. - És elhatároztam, hogy félreteszem az árát öreg napjaimra. Nem is nyúltam a bankókhoz azóta.

- Úgy-e? - kérdezte a nyomozó. - Hát majd utánanéznünk, igazat mond-e. Azaz léteztek-e már 1949-ben ilyen sorszámú bankjegyek.

- Felesleges utánanézni - szólalt meg az egyik rendőr. - Enélkül is tudom, hogy ez az ember hazudik.

Miből jött rá?

Pocok lebukik

A Fő utcán betörték egy házba.

Alig vonultak ki a nyomozók, látják ám, hogy arra jön nagy fütyürészve Pocok Bandi, a többszörösen büntetett betörő.

- Hát te honnan jössz? - kapta kérdésvégére az egyik rendőr.

- A folyóról - mondta Bandi. - Olyan tisztességesen élek mostanában, hogy belegémberedek a tagjaim. Muszáj olykor megmozgatnom őket kicsinyt.

- Netán úszni szoktál?

- Azt csak nem tilos? Most is ledobtam a ruháimat a parton, s már vetettem is magam a vízbe. Mindig jó úszó voltam, semmi nekem keresztben átúszni ezt a széles folyót.

- Ma például hányszor úsztad át?

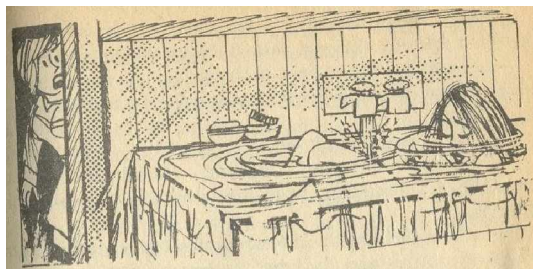
- Háromszor.

- Tudtam én mindjárt, hogy te követted el ezt a betörést. Megismertem a kezed nyomát meg a stílusodat. De azt ugyan nem hittem volna, hogy még vissza is merészkedsz a tett színhelyére, sárgarígóként fütyürészve. Ennyire várod a bilincset, fiam?

Pocok Bandi nem várta. De azért csak megkapta. Min bukott le?

Víz és whisky

Az ügy teljesen simának látszott.

Gloria, a kis sztriptíz-táncosnő megivott egy fél üveg whiskyt, aztán belépett a fürdőkádjába, kinyitotta a csapot és részeg mámorában elbóbiskolva belefulladt a fürdővizébe.

Amikor Pertick felügyelő a lakásba lépett, a víz már bokáig ért.

- Tetszik tudni, nyitva hagyta a csapot! - magyarázta a házmesterné. - Én zártam el, amikor feltörtük a lakást.

A rendőrség emberei alig húsz perc alatt végeztek. Csak a felügyelő maradt a helyszínen, valamint a segédje, Quill, meg a házmesterné.

- Ki fedezte fel a dolgot? - kérdezte Pertick.

- Én! - húzta ki magát fontossága tudatában a házmesterné. - De csak miután Mr. Moon, a művésznő alatti lakás tulajdonosa leszaladt hozzám, hogy átázott nála a mennyezet, és már a fal is csurom víz... Szinte mulatnom kellett, olyan ijedt képet vágott.

- Mitől ijedt meg annyira?

- Hát a víztől. Van ugyanis egy nagyon értékes képe. Hogy is hívják csak azt, aki festette...? Tudom már, valami Murillo. És ez a kép teljesen átnedvesedett ott a falon.

- Gazdag ember Mr. Moon?

- Ördögöt gazdag. Még a házbérrel is gyakran adós marad. De a kép az igen sokat ér, a múzeum is nyilvántartja, s Mr. Moon értékeli az ilyesmit, mert maga is festőművész. Egyébként örökölte a képet, és bár nagyon keveset keres, azt mondja, a világért meg nem válna tőle.

- Nézzen körül kicsit a lakásban, Quill! - állt fel a felügyelő. - Hátha talál valami naplót vagy ilyesmit. A Gloria-féle lányok hajlamosak a szentimentalizmusra. Én közben lemegyek Mr. Moonhoz, és megnézem azt a Murillót.

A festőművész feltűnő szívélyességgel fogadta a felügyelőt, s a Murillo-kép is ott függött még a valóban alaposan átázott falon.

- Szép kép! - mondta Pertick. Aztán, mintha nem érdekelné tovább a dolog, megkérdezte:

- Ön ismerte Gloria Swanholmot?

- Persze, hogy ismertem - biccentett Moon. - Hiszen itt lakott felettem. De nem voltunk közelebbi kapcsolatban.

- Bocsánat! - lépett be a szobába Quill -, de találtam valamit, ami tán fontos lehet! - és átnyújtott a felügyelőnek egy levelet.

Mr. Moon halottsápadt lett.

- Ezt a levelet én írtam! - mondta. - Hazudtam, amikor az előbb azt állítottam, hogy nem ismertem közelebbről Gloriát.

Pertick a zsebébe nyúlt. Elővett egy darabka medvecukrot, és szórakozottan rágcsálni kezdte. Mióta egészségi okokból leszokott a pipázásról, mindig medvecukrot rágott, ha gondolatrítmust váltott.

- Tehát? - kérdezte Mr. Moont.

- Gloria és én szerelmesek voltunk egymásba - mondta a festő -, de erről senki sem tudott. Nekem menyasszonyom van, titkolódnia kellett hát.

- Hol szoktak találkozni?

- Éjszaka, és mindig nála. Volt kulcsom a lakáshoz. Most azonban szakítani akartam vele, mert közeleg az esküvő. Ő meg fenyegetőzött, hogy ha elhagyom, mindent elmond a jövődő apósomnak, akkor meg fuccs a partinak, ami anyagi okokból számomra létérdek.

- És miért csak most mondja el mindezt?

- Hiszen említettem, hogy közeleg az esküvőm... Félttem a botránytól. Attól, hogy ha beszélek, csak bajba keverem magamat. Dehát a levélből úgymint minden kiderül. Nem tudtam, hogy megvan, mert Gloria azt mondta, amikor elolvasta, dühében tűzbe dobta.

Pertick intett a segédjének.

- Vigye át a szomszéd szobába Mr. Moont, és vegye jegyzőkönyvbe a vallomását. Szeretnék kicsit magamra maradni, mert telefonálnom kell valahová.

A telefon azonban nem lehetett nagyon sürgős, mert a felügyelő, amikor egyedül hagyták, először a Murillo képet vette le a falról. Hosszasan nézegette, aztán letépte a keret hátára ragasztott, nedvessége ellenére vadonatújnak tűnő papírt.

- Nem tévedtem! - mormolta magában. - A vászon is egészen új. Ez a kép nyilvánvalóan hamisítvány. Méghozzá sebtiben készült és hitvány.

Most már valóban a telefonhoz ment, felhívta a rendőrséget, és egy kocsit kért, két emberrel. Aztán visszahívta a szobába a segédjét meg Mr. Moont.

- Úristen, felügyelő úr, mit csinált? - kérdezte a festő rémülten, mikor a képet meglátta. Pertick viszont ezt kérdezte:

- Hol az igazi Murillo? Mert lennie kell egy igazinak, ha a házmesterné azt mondja, a múzeum is nyilvántartja.

- Nem értem, mit akar - nyögte Moon.

- Én viszont értem! - dugott újabb medvecukrot a szájába Pertick. - Leitatta Gloria Swanholmot, aztán belefojtotta a fürdőkádba, és a csapot nyitva hagyva kilopakodott a lakásból. Minthogy előre kidolgozta az egész tervet, jó előre lemásolta a Murillót is, hiszen tudta, hogy át fog ázni a fal, és ha rajta van a kép, átázik az is. Márpedig, ha a mind kellemetlenebbé váló Gloriát nem is sajnálta, a Murillóját igen... Csöngettek, Quill. Ezek a mi embereink. Eressze be őket. Aztán, ha Moon előadta az igazi Murillót, akár mehetünk is.

- A vallomásom után kezdett gyanakodni a képre? - kérdezte összeroskadva Moon.

Őn szerint mit válaszolt a felügyelő?

Dupla vagy senki

Ticket felügyelő egy bankrablás ügyében nyomozott vidéken, ezért a szokásosnál kissé később ment be a hivatalába.

- Mi újság? - nyitott be az ügyeletesszobába. Hero, a segédje, testsúlyát meghazudtoló fürgeséggel felpattant az asztaltól, és elibe szaladt:

- Csakhogy megérkezett, főnök! Hajnal óta próbáljuk előkeríteni, de a telefonja nem felel, és Brown őrmester is hiába járt már vagy háromszor a lakásán, a csengetésre senki sem nyit ajtót.

- Nocsak! - nevette el magát a felügyelő. - És tulajdonképpen miért köröz engem az egész

rendőrség? Meggyilkolták a fél várost éjszaka?

- Ellenkezőleg. Egy emberrel kevesebbet gyilkoltak meg, mint kellett volna.

- Ezt talán még kibírjuk valahogy...

Hero olyan fancsali képet vágott, amiről lerítt, hogy a maga részéről más véleményen van.

- Megtudhatnám végre, mi történt? - kérdezte Ticket.

- Attól tartok több, mint amennyit el lehet viselni! - nyögött egyet Hero. Éjfél után öt perccel telefonált egy asszony, hogy megölte a férjét, bizonyos Thomas Shortot, a Pálma bár tulajdonosát. Természetesen nyomban intézkedtem, hogy kimenjünk a helyszínre, de még elő sem állt a kocsi, amikor kopogtattak az ajtómon, és a kapunál szolgálatban lévő őrmester betuszkolt egy szerfelett izgatott állapotban levő férfit, aki ugyancsak azért akart feljelentést tenni önmaga ellen, mert a már említett Thomas Shortot megölte. Sebj, gondoltam. Még mindig jobb két gyilkos, mint egy sem, s emberemet egy cellában biztonságba helyezve, elindultam a gyilkosként elsőnek jelentkezett Mrs. Shorthoz.

- Ismerem a hölgyet. Egy időben ő is ott dolgozott a bárban. Amolyan északi szépség. Szőke, és hűvös modorú.

- Nos a gyilkosságot is meglehetősen hűvösen adta elő. Mint mondotta, régen készült rá, mert gyűlölte a hites urát. Ezen az éjszakán aztán, amikor Mr. Short szokása szerint bezárkózott a földszinti dolgozószobájába, végre határozott. Kiment a kertbe, és a nyitott ablakon át lepuffantotta az íróasztalánál ülve üzleti könyveit ellenőrző férfit. Idáig rendben is lett volna a dolog, mert megegyezett a rendőrségen fogva tartott kettes számú gyilkos vallomásával, aki szintén azt állította, hogy a kertben lesett áldozatára, majd amikor az neki háttal helyet foglalt az íróasztalnál, az ablakon át lelőtte. Csak az volt a bökkenő, hogy amire a sokat emlegetett dolgozószobába értünk, ott sem hullát, sem vérnyomokat nem találtunk.

- Tehát gyilkosból kettő volt, áldozatból egy sem! - fűtten elismerően Ticket. - Kezd érdekes lenni a dolog.

- Pedig a poén még hátra van! - vett elő egy jegyzőkönyvet Hero. - Alig tértem magamhoz első meglepetésemből, utánam telefonáltak a villába idebentről, hogy Willen Ureenben két kocsi karambolozott, és az egyiket az állítólag meggyilkolt Mr. Short vezette, aki az összeütközéstől agyrázkódást kapott ugyan, de él.

- Beszélte vele?

- Nem, mert egyelőre eszméletlen. Az orvosok szerint azonban estére kihallgatható lesz.

- És a két gyilkos? Velük mi van?

- Itt tartottam őket önnek, csemegéül. A szembesítés során annyit nagy nehezen sikerült kizsákmányolni belőlük, hogy évek óta szeretik egymást, a legnagyobb titokban. Mr. Short viszont a bár egyik énekesnőjébe, Hetty Handsome-ba volt szerelmes, akit sajnos szintén nem lehetett kihallgatni, mert néhány nappal ezelőtt elutazott Dél-Amerikába.

- Arról megtudott valamit, hogyan éltek Shorték?

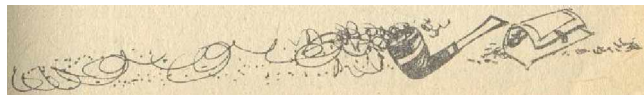
- Rosszul. Mr. Short minden szadista ösztönét a feleségén élte ki. Tegnap is kékre, zöldre verte. Az őrjöngő férj ütései elől a szerencsétlen asszony végül is szerelmeséhez, a kettes számú gyilkosként fogva tartott Mr. Polluthoz menekült, aki az elgyötört nőt meglátva fenyegetőzni kezdett, hogy megöli Shortot, és vallomása szerint ezt meg is tette. Mrs. Short viszont a szemébe mondta, hogy a férjét ő maga ölte meg. Ezek után, mondhatnám merő kíméletből, már említeni sem mertem nekik, hogy az előadottak szerint kétszeresen megölt Short még most is él.

- A karambolozott kocsi csomagtartóját vizsgálta? - kérdezte Ticket.

- Még nem, uram.

- Ez hiba volt. Elvontatták már a kocsit?

- Úgy rendelkeztem, hogy amíg ön meg nem érkezik, hozzá se nyúljanak. Egy őrszemmet állítottam mellé, az vigyáz rá.

- Helyes. Akkor magam megyek Willen Greenbe. Szinte biztos vagyok benne, hogy ama bizonyos csomagtartóban megtalálom a mi Mr. Shortunk hasonmását.

- Elevenen? - csodálkozott rá Hero.

- Se elevenen, se holtan - kacsintott Ticket, majd előkotorászván zsebéből a pipáját, komótosan rágyújtott.

- Fantasztikus észjárása van, főnök! Tulajdonképp mire gyanakszik?

Tényleg, mire gyanakodhat? Miféle se eleven, se holt hasonmásra? Netán ez a mondat a kulcs a megoldáshoz? Nos van egy javaslatunk! Próbálja képzeletben befejezni a minikrimi-novellát, aztán lapozzon hátra, ahol a megfejtések eddig kialakított formáját megbontva, szép szabályosan leírjuk, hogyan képzeljük el a befejezést mi.

Hátborzongató história

- Valami lord keresi, főnök - nyitott be Loom felügyelőhöz Trick, a segédje.

- Az is csak ember - vont vállat Loom. - Eressze be.

- Az embernek nevezett lord azonban meglehetősen embertelen állapotban volt. Csak úgy süttött belőle az aggodalom.

- Megígéri, hogy diszkréten kezeli, amit elmondok? - kérdezte.

Loom ajkán végig futott egy félmosoly.

- Nem azért ültettek ide, hogy ígérgetsek - tárta szét a kezét. - Főleg olyan ügyekben, amelyeket nem is ismerek. Tegyük fel, ön bevallja nekem, hogy meggyilkolta, és miszlikbe aprította a felesége ágyát. Hogy az ördögbe kezeljem én azt diszkréten?

- A mi családukban nem szokás gyilkolni, uram.

- A miénkben sem szokás, a minap az unokaöcsém mégis halálra gázolt egy nyulat.

- Ez még nem nevezhető gyilkosságnak.

- Ha fel tudnám támasztani azt a nyulat, és megkérdezném, ő bízvást másként vélekedne.

- Ön tréfál velem?

- Attól tartok, inkább ön élcelődik. Nem mondaná meg végre, hogy miről van szó?

- Arról, hogy elloptak a lakásomról egy ónkupát.

- Értékes darab volt?

- Nem különösképpen. Inkább afféle családi ereklye.

- És hol állt az a kupa?

- Hiszen épp ez a rejtély a dologban! Ott állt a dolgozószobámban egy polcon, két dúsan aranyozott ezüstserleg között. Megér vagy húszezer fontot darabjuk. De ezek nem kellettek a betörőnek. Ott is hagyta őket. Csak az ónkupára fájt a foga.

- Szerény ember lehetett az a betörő. Voltaképpen hogyan hatolt be a lakásba?

- Fogalmam sincs róla. A bejáratú ajtókon semmi külsérelmi nyom. Igaz, nincs is rajtuk bűvös ördöglakat. A zár akár egy hajtűvel kinyitható. Mivel mindig tartózkodik otthon valaki, semmi értelmét nem láttam komplikált biztonsági berendezéseket felszereltetni. Dehát pillanatnyilag nem ez a lényeg.

- Hanem mi?

- Mondja, hisz maga a szellemidézőkben?

- Hogyne hinnék bennük. Hiszen léteznek.

- Nem így értettem. Abban hisz-e, amit csinálnak, s úgy általában, a szellemekben?

- Csak nem arra gyanakszik, hogy egy kísértet lopta el az ónkupáját?

- Az sem lehetetlen, bár valószínűtlen. Mindenesetre ez az a pont, ahol a diszkréciójára számítok.

- Ó, szellemekkel szemben minden diszkréciót készségesen megígérek.

- Ön megint csúfolódik. Én viszont hiszek a szellemekben, és azért kérem a diszkrécióját, mert ártalmamra volna, ha ez széles körben elterjedne rólam.

- Bennem megbízhat. Ebben az ügyben biztos nem hívok össze sajtókonferenciát.

- Késő is lenne. A sajtónál ugyanis már jelentkeztek a szellemek.

- Nocsak! És mikor?

- Pár nappal az ónkupám eltűnése után az egyik reggeli lap interjút közölt egy Stutter nevű ismert szellemidézővel, aki a cikkíró szerint maga kereste fel a szerkesztőséget, hogy egy furcsa ügyben segítségét felajánlja. Mint mondotta, egy szeánszon megjelent neki VIII. Henrik szelleme, és közölte vele, hogy a redakció épületétől nem messze, elloptak egy ónkupát. Többet aznap nem lehetett kihúzni őfelségéből, Mr. Stutter azonban feltételezte, hogy egy újabb szeánszon azt is megtudja, hol rejtegeti a tolvaj a kupát, a túlvilági nyomozáshoz azonban feltétlenül szükségesnek tartotta a lakás tulajdonosának jelenlétét.

- Ön természetesen valóban a szerkesztőség közelében lakik?

- Közvetlenül mellette.

- És mivel csak az én diszkréciómát kérte, VIII. Henrikéét nem, ő nyugodtan fecsegetett

- Persze, hogy fecsegetett. Különböztetnem ismerem Mr. Stuttert. Nálam szolgál a kishúga.

- Stuttert én is ismerem - mondta Loom. - Épp a múlt héten hallottam, hogy mostanában rosszul megy neki. De ha a szellemek vállalták a nyomozást, miért fordul a rendőrséghez, azaz hozzám?

- A feleségem tanácsára. Tudja, ő nemigen hisz a szellemekben, s amikor beszéltem Stutterrel, azt mondta, hogy elenged ugyan a szeánszra, de csak egy rendőrnnyomozó kíséretében

- Okos nő a felesége, uram. És mikor lesz a szeánsz?

- Holnap, azaz kedden délután.

- Pompás! - vélte Loom, aki kezdte megkedvelni emberét. Miután átbeszélték a részleteket, egész a külsőajtóig kísérte. Aztán behívta a szobájába Tricket.

- Tartsa holnap a frontot idebent - mondta. - Én ugyanis spiritiszta szeánszra megyek.

- Hogy hová megy, főnök? - hűlt el Trick.

- Mint említém, szeánszra - ismetelte meg Loom, és töviről hegyire elmesélte a történetet azzal, hogy a diszkréció persze Trickre nézve is kötelező.

- De hiszen ez örültség! - nyögött fel Trick

- Nem hiszem, hogy örültség lenne - mondta Loom. - Éppen ellenkezőleg, biztos vagyok benne, hogy a szellemek ezúttal valóban nyomra vezetnek.

Trick alig várta, hogy szerda reggel legyen.

- Na mi van VIII. Henrikkel? - rontott a felügyelőre, amint az belépett.

- Nem jelent meg! - vágott szomorú képet Loom. - Tán mert sértette, hogy indiszkrécióval vádoltam. De más szellemek csak úgy nyüzsögtek a szeánszon. Egy szelíd kis légi szellemmel aztán szót is értettem. Elfuvalázta, hogy az ónkupa a lord nyaralójában található, délnyugati irányban elásva, a veranda melletti diófa alatt. Pontos információ volt, ki is ástuk később a kupát épségben, de a tettes nevét a légi szellem nem tudta megmondani. Csak a tolvaj külsejét írta le. Azt állította vörös hajú, kerek arcú, szeplős ember vitte el a kupát. Még arra is emlékezett, hogy amikor a házba lopakodott homokszínű nadrágot, és barnakockás, nyitott nyakú inget viselt, rávarrott zsebekkel. Ám hogy minek hívják az ipsét, hol lakik, arról szegény kis szellemnek fogalma sem volt.

- Tán tovább kellett volna faggatni - mondta Trick.

- Minek? - nézett rá csodálkozva Loom. - A szellem megtette a kötelességét, a szellem elmehe-tett. Mire idáig jutottunk, már úgyis tudtam ki a tettes.

- És ki volt?

- Találja ki! - nevette el magát Loom. - És mint akit nem érdekel tovább a dolog, kényelmesen hátradőlt.

Természetesen ön is kitalálhatja a tettes nevét! Sőt, ismét módja van befejezni a krimi - persze csak gondolatban -, hisz a befejezések kitalálásában most már igazán van gyakorlata. Nos, mi lehet a hátborzongató történet vége?

* * *

Stop! Több krimi nem fér e kis kötetbe.

Különben is: a gyilkosok belefáradtak immár a gyilkolásba, a betörők a tolvajlásba, s az olvasó is bizonyára belefárad már az olvasásba. Ha a sok izgalom netán megfeküdte a gyomrát, egyen meg egy almát. Az a bűnügyekhez illő gyümölcs, hisz az ember első bűnbeesésénél is alma került terítékre.

És szeresse továbbra is a krimiket. De csak azokat, amelyeket írók írnak. Mert a valóságos krimik sajnos nem szórakoztatóak.

MEGFEJTÉSEK

Itt MINDENKI DERÜL, mert MINDEN KIDERÜL
vagyis a minikrimik befejezése következik

BARBARA TUD VALAMIT

Tíz évvel az első világháború befejezése után, tehát 1928-ban, amikor a végrendelet kelt, a nagybácsi még nem sejtette, hogy tizenegy évvel később kitör a második világháború, s az 1914-est majdan elsőnek fogják nevezni. Ebből nyilvánvaló, hogy a végrendelet utólag készült hamisítvány.

VÉGRENDELET A LEXIKONBAN

A felügyelők általában precíz emberek, így feltételezhető, hogy Tumbal is az volt, és ha valóban öngyilkos akart volna lenni, pontosan fogalmazta volna meg a búcsúlevelet. Márpedig köztudott, hogy minden lexikonban és más könyvben a páratlan és a rá következő páros számú oldalak egy lapon vannak, így a 212-ik oldalt a 211-ik hátára nyomják. Két egy lapon levő oldal közé pedig nem lehet sem végrendeletet, sem semmi egyebet csúsztatni. Ha ehhez a rendőrnnyomozónál szerfelett szokatlan logikai bukfenchez még hozzávesszük a levél humoros hangját, nem nehéz kikövetkeztetni, hogy csak tréfáról lehet szó.

A VENDÉG NEM MOZDUL

A francia úr. Ugyanis - mint tudjuk - a vendégeknek sem a portás, sem a rendőrség emberei nem mondták még el az ügy egyetlen részletét sem. Ő mégis határozottan állította, hogy a hulla már több mint másfél órája hevert a hallban, amikor észrevették. Mivel az időpont egyezik a gyilkosságnak a rendőrorvos által feltételezett idejével (amelynek megállapításáról a vendég nem tudott), valószínűsíthető, hogy vagy ő a gyilkos, vagy tanúja volt a gyilkosságnak.

A PER

Mert valóban igazat mondott ugyan, de furfangos ember lévén, az ellenfél szemszögéből ismertette az ügyet. Így csalta ki az ügyvédből a választ, hogy az nyeri meg a pert, amiből okszerűen következik, hogy ő maga viszont Csak vesztes lehet.

AZ ÖNGYILKOS ÓRÁJA

Prézli úr emlékezett rá, hogy a vélt öngyilkossága elkövetése előtti percekben felhúzta az óráját, és akkor éjfél mutatott. Megpróbálta hát ismét fel húzni, gondolván, hogy ha éjfél után félkettő van, alig tud húzni rajta, míg ha déli félkettő van, jócskán húzhatja. Mivel az előbbi eset következett be, arra is ráeszmélt, hogy a patikuscimbora átejtette, hisz húsz altató tabletta bevétele után másfél órával nincs emberfia, aki felébredne. Mindezt átgondolva végre észhez tért, és úgy elment a kedve az öngyilkosságtól, hogy soha többet meg sem kísérelte.

MICSODA ALKALOM

Mivel a múzeumi ór abban a pillanatban nyitotta fel a szemét, amikor a tolvaj a zsebkendője csücskét a doboz fedele alá csúsztatta, csak arra lehet következtetni, hogy a kis szelencében zenélő szerkezet volt, és minthogy az ilyen szerkezetű dobozok többnyire a fedél mozgatására kezdenek muzsikálni, a felcsendülő melódia hangja keltette fel a szelence álomba merült őrizőjét.

A FESTMÉNY TITKA

A szignóból. Kernstok Károly kétségtelenül a Nyolcak vezéralakja volt, de nem ck-val, csak egyszerű k-val a végén írta a nevét, s ha maga szignálta volna képet, nem csúszott volna az aláírásba hiba.

AZ ÁRULÓ TELEFONKAGYLÓ

Mr. Killer nem tudta, hogy minden telefonbeszélgetést csak a hívó fél készülékén lehet bontani, ezen bukott le. Ugyanis, ha az asszony hívta volna fel őt a telefonon, amint a felügyelő a kagylót a helyére tette, nyomban adott volna vonalat, teljesen függetlenül attól, hogy Mr. Killer állítólagos ijedtségében hová tette a saját kagylóját. Mivel azonban csak Mr. Killer kagylójának visszahelyezése után jött be a vonal, nyilvánvaló, hogy ő hívta fel az asszonyt, és nem az asszony őt. Ezzel viszont Killer állításának az alapja dőlt meg. Márpedig, aki ilyen körülmények között hazudik, feltétlenül gyanússá válik.

MAUD VISSZATÉR

Történetünk elején megírtuk, hogy Mrs. Richet valaki zaklatta telefonon, és már intézkedett, hogy az illető ne sokáig garázdálkodjon. Ez az intézkedés nem jelenthet mást, mint hogy figyeltette a telefonját, és aki figyelte a telefont, a félreérthetetlen beszélgetést hallva azonnal értesítette a rendőrséget, amely mivel a beszélgetés szerencsére elhúzódott - idejében közbeavatkozott.

LEVÉLTITOK

Úgy véljük, csak egy megoldás lehetséges. A miniszter, amióta gyanakodott a titkárra, minden címre több egymásnak ellentmondó levelet diktált neki. Mivel a postázást nem ő intézte, sohasem tudhatta, melyik levelet küldik el valóban, így bár ő írta a bizalmas közleményeket - a titkos adatokkal nem ment semmire.

A RECEPT

A vény felzetéből fogott gyanút, amelyen az állt, hogy a doktor az Országos Társadalombiztosítási Intézet, vagyis a rég megszűnt OTI főorvosa. Minthogy mai orvos ilyen receptet nem ad ki, igencsak feltételezhető, hogy valaki talált néhány régi vénnyomtatványt, s ezek segítségével próbált kábítószerekhez jutni.

A VIZSGA

Fehér színű volt a bundája. A történet ugyanis kizárólag az Északi-sarkon játszódhat. Hogy miért, az könnyen levezethető.

1. Az első és a harmadik útszakasz észak-déli irányú, tehát két délkör egy-egy darabja.
2. A délkörök csak a föld két sarkán metszik egymást, tehát abból, hogy a vadászok kiindulási helyükre értek vissza, nyilvánvaló, hogy sark-körön járnak.
3. Medve csupán az Északi-sarkon van, tehát a mesterdetektív ott caplat a medvevadászok nyomában s az ott élő medve jegesmedve.

Aki az elbeszélést hallva mindezt gyorsan felismeri, máris rávághatja a kérdésre a választ, hogy az elejtett medve bundája fehér. El is találta a jelölt a feleletet. Így lett belőle kisinas Durel, mellett, s tán még ma is vele nyomoz, ha a detektívirodát a főnöke azóta be nem zárta.

KÉSES BOB ESETE

Mint tudjuk, a ház elektromos vezetékeit meg kellett javítani. A szerelők, amint odatolták a létrát, tehát percekkel azután, hogy Bob a liftbe lépett, bizonyára kikapcsolták az áramot, hisz különben nem tudtak volna dolgozni. Így aztán a várva várt gyilkos elakadt a felvonóban két emelet között.

UTCAI KALAND

Nem titkoltuk, hogy ha betűket nem is, homályos foltokat látott az utcatáblákon. Mivel a Pont név jóval rövidebb, mint a Pontosvessző név, azon az utcán indult el, amelynek tábláján a betűkből összeállt sötétebb folt rövidebb volt, s természetesen valóban ez volt a Pont utca. Annak rendje és módja szerint szépen fülön is csípte a bandafőnököt.

RIADÓ A RENDŐRSÉGEN

Mert nem betörő volt, hanem egy 79 éves széfbérlő, akit véletlen tévedés folytán zártak be a pán-célterembe. Ő maga riadózta a rendőrséget, miután szerencséjére rábukkant a riasztóberendezésre. A történetben az a legszebb, hogy nem kitalált sztori, valóban megesett a jelzett bank bordeaux-i fióktintézetében, 1985 végén.

A HEAD-GYÉMÁNT

Fordítottak a „felálláson”, azaz nem Joe állt Bill vállára, hanem Bill az izmos kis Joe vállára. Mivel ő rendkívül magas volt, s mint kihangsúlyoztuk, igen hosszú karjai voltak, karja pluszhosszúságával sikerült elérnie a rejtékhelyet.

A SZIMPATIKUS ÜGYNÖK

A történetben szó sincs orvosi vizsgálról. Márpedig orvosi vizsgálat nélkül a világ egyetlen pontján sem kötnek egy 45 éves emberrel életbiztosítást.

A SÓGOR GYANAKSZIK

Az első ok, hogy 1895-ig nem volt állami anyakönyv, az 1863-ban született Gárdonyinak, mint-hogy a születéseket akkoriban egyházi hatóságok tartották nyilván, csak keresztlevele lehetett, anyakönyvi kivonata nem. A másik ok, hogy Gárdonyi apját Ziegler Sándornak hívták, az író maga is Ziegler néven született, sak később vette fel a Gárdonyi nevet.

A BUGYELLÁRIS

Mert az eredeti megállapodás úgy szólt, hogy a pénzt akkor adja oda, ha hárman együtt kérik. Márpedig hármuk közül az egyiknek (a tolvajnak) közben nyoma veszett, tehát amíg elő nem kerítik, nincs joguk követelni a pénzt. Viszont ha megtalálják a tolvajt, akkor a pénzt már nem az asszonynak, hanem neki kell megtérítenie.

AZ ÁLOM

Mert ha Kovács álmában halt meg, nem volt módja elmondani az álmát, így senki sem tudhatja, mit álmodott.

A GYILKOS ELÁRULJA MAGÁT

Biztos volt benne, hogy az ártatlan tekintetű fiatalember hazudik. Ha valóban azt hitte volna, hogy a saját szobájába nyit, nem kopogtatott volna, mert a saját szobája ajtaján senki sem kopog, amikor be akar nyitni. Márpedig aki egy gyilkosság színhelyén hivatlanul megjelenik, és ráadásul hazugsággal kezd, az másba mint gyanúba nem is fogható.

A TITKÁRNŐ SIKOLT

Semmi különös nem történt. A riporter csupán azt adta elő, mi tagadás rendkívül hatásosan, hogy a felesége szemüveget kapott. Aznap hozta haza a látszerésztől az okulárét, attól volt „üveges a szem”, s azért állt a fal mellett, hogy annak támaszkodva szokja meg az üveget, amely mint minden új pápaszemeknek, neki is szokatlan viselet volt.

AZ ESKÜ SZENT

Bill egyszerűen fogta a pénzt, s postautalványon feladta a saját lakása címére. Így esküjét betartva igaz szóval vallhatta, hogy a pénz nincsen nála, nincsen rejtkehelyen, bankba se tette, el sem költötte, ajándékozta. S ráadásul reménykedhetett, hogy ha a rendőrségről elengedik (márpedig elengedik, mivel nincs ellene bizonyíték), az összeget hiánytalanul kikézbessítik neki.

A FURFANGOS KÁDI

Nem felejtett el semmit, de furfangja leleplezte a tettest, aki a kádi szavait hallva ijedten a vállához kapott. Igaz, hogy méhecske nem ült a kaftánján, de a rossz lelkiismeret diktálta mozdulat elárulta.

KI A TETTES?

Annyi biztos, hogy a riportert munka közben támadták meg, s az előhívott fotókon sok-sok kivilágított ablak látszott. Tehát valószínű, hogy éjjel előtt készültek a képek, mert éjjelig a legtöbb család nyugovóra tér, sorra kialszik az ablakokban a fény. Ha világít is egy-egy ablak, sok semmiképpen. Mivel az első két gyanúsítottnak éjjelig van alibije, a harmadiknak viszont csak éjjel utánra, mindenestre ő a leggyanúsabb.

POKOLI PROBLÉMA

Csak a járó óra ketyeg, a régimódi kakukkos órák viszont ingaórák, amelyek kizárólag felakasztva járnak. Ebből kikövetkeztethető, hogy ha csomagban a két tárgy közül valamelyik ketyeg, az csak a pokolgép lehet.

UGRÁS A MÉLYBE

Mert tél volt, a folyó befagyott, vastag jégpáncél borította, s Bill a jégre zuhant, így az ugrás után landolva koponyaalapi törést szenvedett.

A SZÖKEVÉNY PÉNZDARAB

A sztori felépítése csalóka, ez okozza a kavarodást. Helyesen: a 27 aranyból le kell vonni a 2 aranyat, majd a 2+3-at hozzáadni a maradékhoz. Tehát: 27 mínusz 2 = 25. És 25 plusz 2 meg 3 = 30.

VADNYUGATI KALAND

A cowboy azért kérte a vizet, mert csuklott. A lövés váratlan hangjától megijedt, és az ijedtségtől elállt a csuklása. Logikai úton könnyű megközelíteni a megoldást, hisz nemigen van más a csukláson kívül, amire az emberre való ráíjesztés épp úgy hat, akár néhány korty víz.

AZ ÉJSZAKAI TELEFON

A történet elején szóba került, hogy Gizi modern házban lakott, s a modern házakban vékonyak a falak. Ez Gizit azon az éjszakán különösen zavarta, ugyanis a szomszédja erősen horkolt. A horkolás miatt nem tudván elaludni, kikereste a szomszéd telefonszámát, és felhívta. A telefoncsengésre a szomszéd felébredt, így abbahagyta a horkolást, s a lány végre elalhatott.

VENDÉG TEÁRA

1. Ha valaki öngyilkos akar lenni, nem hív vendéget teára, ha már hívott, nem a vendég jötte előtt veszi be a mérget.
  2. Amennyiben az előbbi körülményt figyelmen kívül hagyjuk, és csak az üvegre koncentrálnunk, akkor a felügyelő gyanúját egy körülmény kelthette fel, jelesen az, hogy az üvegen egyetlen ujjlenyomat sem volt: Mrs. Listené sem, holott legalább az övének rajta kellett volna lennie.
- Nyilván a tettes törölte le gondosan az üveget, hogy saját ujjnyoma el ne árulja. A gyanú tehát ez esetben is jogos.

GYEREK-KRIMI

A mama azért szisszent fel, és azért kapott a karjához, mert a villanykörte megégette. Ha a gyerek kilenc körül eloltotta volna a lámpát, az izzó már semmiképp nem lett volna forró. Abból, hogy égetett, feltételezte, hogy a kislány az utolsó percig olvasott, csak a kulcszörgésre oltotta le a villanyt.

BANKÓK A TÁRCÁBAN

Pénzhamisítási ügyben nyomozott, és arra számított, nem is minden alap nélkül, hogy Désastre, a hamisító, a tömött tárcát látva nem tud ellen állni a csábításnak, hogy a jó bankókat kicserélje az általa gyártott hamisakra. A csel bevált. Désastre a mosdóban elintézte a cserét, majd a tárcát nagy gálánsan visszaadta. Amint a felügyelő meggyőződött róla, hogy a tárcában lévő pénz hamis, megvolt a letartóztatáshoz szükséges bizonyíték.

PUHATOLÓDZÁS A BANKBAN

Csak a harmadiknak felírt volt létező cég. A többi vállalat nevét. Mr. Watty ott helyben találta ki, ezeket tehát a tisztviselő nem ismerhette.

A MOSÓKONYHA TITKA

Úgy tűnik, igen. A tanú ugyanis azt állította, hogy kint tíz fok hideg volt, s mire az udvaron állva tenyérnyit letörölt a mosókonyha bepárásodott ablakán, odabent kialudt a villany. Nos a villany valóban kialhatott, de a mosókonyha bentől bepárásodott ablakát kintől tisztára törölni még tenyérnyi szélességben sem lehet.

A HAZATÉRÉS

Elmondottuk, hogy Pompon elutazása előtt gondosan elsötétített. Az óra számai viszont csak akkor foszforeszkálnak, ha előtte fény érte őket. Ebből már nem nehéz megállapítani, hogy valaki a hazatérése előtt megfordult a lakásban. Hisz ha nyolc hétig nem érte volna fény az órát, Pompon a sötétben nem láthatta volna a számait.

A LÁTHATATLAN PENGÉ

A vizsgálat kiderítette, hogy az asszony tényleg az elvált, s közben más menyecskét elvett férjére akarta terelni a gyanút, ezért egy éles darab jéggel vágta fel az ereit a fürdőkádban, majd a jégdarabot beleejtette a forró vízbe, amelyben ült s az ott felolvadt. (Ez a történet különben egyike a kötetcskénkben szereplő klasszikus minikrimiknek. Ismert egy másik változata is. Arról szól, hogy egy ember felköti magát egy magasépitményű istálló legfelső gerendájára. Az esetet felfedező nyomozók nem tudják elképzelni, hogyan csinálhatta, mivel sem szék, sem létra nincs a közelben, s szabadkézből a gerendát egy artista ügyességével sem érthette el. Végül már gyilkosságra gyanakszanak, mikor egy arra tévedt amatőrdetektív felfigyel a gerenda alatti tócsára, és megfejtí, hogy a férfi egy jókora jégdarabra állva ért fel a gerendához, de a jégnek persze nem maradt semmi nyoma, mert időközben elolvadt. Ezt a változatot több krimiszerző, köztük Agatha Christie is feldolgozta.)

DAGÁLYOS TÖRTÉNET

Ha a dagály megemeli a vízszintet, a hajó is felemelkedik, tehát a legalsó lépcsőről nem kell feljebb menekülni, nem mos el róla a víz senkit, s pusztán emiatt a táska sem sodródhat a tengerbe. Ez tehát valóban rossz kifogás, bármily szépen hangzik.

JOGI ESET

Az ügyvéd arra számított, hogy mivel a kölcsönt felvevő 10 ezer forintot kapott, és a hitelező levele 13 ezerről szól, ha fizetni nem is fog, legalább egy tiltakozólevelet ír, miszerint nem 13, hanem 10 ezer forinttal tartozik. És ha ezt levélben leszögezi, máris van egy írás, amely adós mivoltát rögzíti, adott esetben a pénzt perelhetővé teszi, vagyis tartozását többé nem tagadhatja le.

A TANÚVALLOMÁS

Köztudomású, hogy az arabok nem balról jobbra írnak, mint mi, hanem jobbról balra. Ebből következik, hogy ha az áldozat a falra való írás közben esett össze, balra kellett dőlnie, nem jobbra, ahogy a tanú állította.

GYORS MUNKA

Mivel a személyi igazolványból kiderült, hol lakik Kelemen, s kulcsai is a tolvaj birtokába kerültek, feltételezhető volt, hogy az utóbbi megpróbálja kifosztani a kárvallott lakását, abban a reményben, hogy Kelemen meg sem zavarja a munkában, minthogy nadrág nélkül nem mehet haza. A rendőség tehát kivonult a lakásra, és ott elkapta a tettest, aki csak egyet nem vett számításba. Azt, hogy a nyomozók indokolt esetben rendkívül gyorsan lépnek akcióba.

A VIHAR

Mert ha pont szemben a házzal borult fel a csónak, a táskát jóval lejjebb sodorta volna partra a víz, sőt az idegen is jócskán arrább ért volna partot, hisz folyóvizet - éppen mert folyik, és minden

benne lévőét magával visz - egyenes vonalban átúszni a legjobb úszó sem tud. A férfiú tehát nem mondott igazat.

A KIS HIBA

Ha az áldozatnak ökölbe volt szorulva a keze, egy órával a halál beállta után nem lehetett az újjáról lehúzni a gyűrűt, így hát e ponton feltétlenül sántít a vallomás.

A KÉSDOBÁLÓ VENDÉGE

Azt súgta, hogy 7 óra után néhány perccel hívja fel a Késdobáló vendéglőt, és kérje Gyorskező Joe-t a telefonhoz. Mivel ő maga 7-kor már bent ült, látta, kit hívnak a fülkéhez, így aztán már nyugodtan nyomába szegődhetett az emberének.

A PORTÁS CSODÁLKOZIK

Magát a talicskát lopja, üresen. Mindennap egy talicska, az is valami!

A SZÁZAS

Utána lesett a vendégnek, és látta, hogy azt az utca végén várja cinkostársa, az az ifjú, aki sört rendelt. Így beigazolódott gyanúja, hogy a két legény összejátszott, Vagyis a másik adta a telefonszámmal megjelölt százast, amit tovább maradt társa aztán követelt. Meg is lett volna a fiúk haszna, ha sikerül a trükk, de mivel a pincér átlátott a szitán, bizony pórul jártak.

A JAGUÁR

Tudjuk, hogy eleredt tíz perce az cső, és kiadós záporra kerekedett. Ez az eső a megoldás kulcsa. Elég volt a kocsi alá néznie a felügyelőnek (s biztos alá is nézett), hisz egy élesszemű nyomozót minden érdekel, már felfigyelhetett valamire. Nevezetesen arra, hogy ha száraz a kocsi alatt a flaszter, régen ott áll, míg ha vizes alatta a kövezet, már az eső eleredése után álltak vele a kapu elé. Nyilván az utóbbi eset forgott fenn, így a felügyelő okkal-joggal vonhatta kétségbe beszélgető partnere állítását.

A JÁRŐR JELENT

A kocsi csomagtartója túl volt terhelve, ezért a hátsó része lesüllyedt, szaknyelven szólva: leült. Mivel az elrablott ezüst súlyra sokat nyomott, s teli csomagtartóval ok nélkül nem szokás az erdőben „felejtetni” egy kocsit, a járőr ésszerűen következtetett, amikor úgy gondolta, a rablók az erdőt választották rejtékhelyül, azt hívén, az ott parkoló autó senkinek sem szúr szemet.

ÉLETFOGYTIGLAN

Megengedte a rabnak, hogy egy napot fogházon kívül töltsön, szabadon, egy napot megint a fogházban, újabb napot ismét szabadon és így tovább. Ha Sam szavát adta, hogy közben nem szökök meg, biztos mindig rendben visszatért, hisz jelleméből következett, hogy betartja, amit ígért.

A PIROS FONÁL

Ha a felügyelő segédjének kellett kinyitnia a revolver biztonsági zárát, akkor az áldozat ezzel a fegyverrel nem lőhetett, mert hogy a szívlövés után maga biztosítsa fegyverét, az ugyebár lehetetlen.

HÁROM GYANÚSÍTOTT

A harmadikat, akinek részletes alibije volt. Az ember ugyanis általában nem emlékszik rá pontosan, hogy mit csinált egy három hónap előtti napon. Aki ilyen pontosan emlékszik, és ilyen részletes alibije van, arról feltételezhető, hogy előre gondoskodott: baj esetén igazolni tudja hol volt, azaz nem ő a tettes.

A RÉGIMÓDI ÚR

Szó volt róla, hogy a férj csatos zoknitartót hordott. Az ilyen zoknitartó csatja, mint ismeretes, erősen domború nyomot hagy, amely mosásig megmarad. Az is természetes, hogy ha valaki leveti, majd megint felveszi a harisnyát, sosem ugyanarra a helyre csatol vissza. Mivel hősünk bajuszkötőt is használt, valószínűleg hiú és pedáns ember volt, sokat adott magára. Ebből viszont az következik, hogy minden nap tiszta zoknit vett fel (különben sem szokás egy zoknit több napig hordani). Így aztán valahányszor két csatnyom volt a zoknin egy helyett, az asszony tudta, hogy a férje napközben levetkőzött valahol. Vagyis a zokni volt az áruló, amelyet bizony valóban gyakran le kell vetni.

MESEKRIMI

Mind a hétnek semmiképpen sem juthatott szoba, Csupán a fogalmazás csalóka. Mert igaz, hogy Hófehérke csak egy kis gengsztert kért meg, hogy várakozzon, de mikor ehhez visszament, mégsem egy, hanem két törpe várakozott a folyosón: az, amelyik a sorban eredetileg másodiknak és az, amelyik a sorban eredetileg hetediknek állt.

A FÉNYKÉPEK

Egyszerű a válasz. Aki a négy kép közül hármat párosítani tudott a megfelelő névvel, az kizárásos alapon már feltétlenül megfejtette a negyedik hovatartozását is. Hisz ha három helyes találat van csak, egy kép meg egy név marad, és ez a kettő biztosan összetartozik.

AZ ÁLOMLÁTÓ: Nem. Egészen másról van szó. A vezérigazgató mint magánember hálás volt Józsi bácsinak, ezért adott neki a saját zsebéből 5000 forintot. Mint az üzem vezetője azonban nem lehetett érzélgős. Hiszen Józsi bácsi bevallotta, hogy álmódott, vagyis elaludt, s ha egy éjjeliőr elalszik szolgálat közben - márpedig a történetből kiderül, hogy szolgálatban volt -, az bizony komoly felmondási ok.

FŐSZEREPLŐ A VÉLETLEN

A szövegben megírtuk, hogy a pénztárosnőnek csaknem minden aprópénze elfogyott. Csaknem minden, tehát valamicske még maradt. A körülményeket ismerve, tegyük fel, hogy ami maradt, az öt forint volt egy- és kétforintosokban, ezenkívül három-négy húszforintos. A százassal fizető Szelídnének ebből visszaadhatta a neki járó hatvanhárom forintot, de hogy az ötvenforintossal fizető Mérgesnének visszaadhasson tizenhármát, ahhoz legalább egy tízforintosra vagy tizenhárom forint értékű más fémpénzre lett volna szüksége, és amint a rendőrtiszt helyesen kikombinálta, ez nem volt a kasszában.

A KIDŐLT OSZLOP

Mivel hármas útelágazásról van szó, a harmadik út csak az lehetett, amin Dr. Törpe érkezett. Tehát ha a két tábla szövegét ismerjük, tudjuk azt is, hogy a harmadikon a szöveg más nem lehetett, mint ez „Bergengócia felé”. A mesterdetektív úgy forgatta az oszlopot, hogy az utóbbi tábla az általa már megtett út felé mutasson, így az oszlop visszakerült az eredeti helyére, s ezzel automatikusan a helyes irányba mutatott másik két táblája is.

A KÉT BORBÉLY

A telefonáló a jobban dolgozó borbélyt nevezte meg tettesnek, s ha a falucskában csak két férfifodrász van valószínűsíthető, hogy a megnyerő külsejű borbély haját a rémséges frizurájú borbély tartja rendben, és fordítva, tehát a kettő közül a rémséges jelzővel illetett dolgozik jól. Ezt bizonyára a helybeliek is felismerték, s inkább hozzá járnak nyiratkozni. Így aztán nem csoda, hogy vágni lehet nála a füstöt, hisz sok férfi dohányzik. A hajtincsek is azért lehetnek a padlón, mert a nagy forgalom miatt csak zárás után ért rá takarítani. Bezzeg a másik borbélynak könnyű tisztán tartani az üzletét, ha alig-alig nyit be hozzá valaki. Az éles logikájú felügyelő tehát helyesen döntött, mikor a rosszabbul kinéző borbélyt vélte jobbnak, hisz régi igazság, hogy a látszat gyakran csal.

A SZÓRAKOZOTT PROFESSZOR

A szemüveg ott volt az öreg úr orrán. Erre több tény is utal a történetben. Tudjuk, hogy szemüveg nélkül mit sem lát, mégis átfutotta és kijavította egy tanulmány kéziratát. Hogyan olvashatott volna, ha napközben hagyja el az okuláréját? Abszolút vaksí lévén, még a lakásban is botladozott volna nélküle, tehát már az is valószínűtlen, hogy szemüvege híján töviről hegyire át tudta volna kutatni a lakást. Legkivált azonban tárcsázni nem tudott volna szemüveg nélkül. S ha tárcsázás közben rajta volt az okula, bizonyára a telefonbeszélgetés közben is az orrán maradt. Vagyis a fiának, még ha nem nyomozó, sem lett volna nehéz kiderítenie, hogy a papa bizony sehol nem vesztette el a szemüvegét, egyszerűen az orrán felejtette, saját szórakozottságának válván ismét egyszer áldozatául.

RÓZSAVARÁZS

Azon a rózsán, amely az éjszakát lány képében a palotában töltötte, nem volt, nem is lehetett harmat. Erről ismert rá Köbgyök mester.

LIFTRAPSZÓDIA

Azért ment csak félútnyit liften, mert a harmadik emeletre indító gomb felett elhelyezett nyomógombokat - törpe lévén - nem érte fel a kezével.

ÖRDÖGI JÁTÉK

Huszonegy.

WESTERN

- Szükségem lehet rá - válaszolt az orvos. - Mert ez a műtét ugyan egyáltalán nem veszélyes, de ha a beteg mégis meghalna a műtőasztalon, azt én jó néhány másodperccel hamarabb tudom meg, mint maga.

TOJÁSKRIMIK

Piff, midőn asztalhoz ülven lefejezte a lágytojást meglátta a tojás belsejét, amit emberfia nem látott. Puff meg attól, hogy nem tartott tyúkokat, még nyugodtan nevelhetett kacsát vagy más baromfit, s nyilván ezek tojását ette reggelire.

PLÁGIUM

A levélnek a következő volt a szövege „Kedves Hill Doktor! A minap, amikor azt a csirizzel megoldott esetet közöltem, elfelejtettem megmondani, hogy a matróz eltört lába faláb volt.”

FERKÓ FIFIKÁJA

Az, amelyik előbb ért Egerbe. A fiatalabb testvér ugyanis rájött, hogy egymás lován kell lovagolniuk, nem a sajátjukon így annak a lova fut be később, aki előbb jut oda, hisz annak a lova a másik alatt van.

ZSÁKMÁNY STANICLIBAN

A választó kimegy a szobából, az osztó bent marad, és a tőle telhető legigazságosabban két 24 darabos kupacot rak a 48 gyémántból.

Aztán a két kupacot két különböző helyre teszi. Mondjuk az egyiket az ágy elé, a másikat a kályha elé, majd kimegy a társához, és megkérdezi, hogy látatlanban melyik kupacot választja, az ágynál vagy a kályhánál levőt. Az megmondja, hogy melyiket, azzal mind a ketten újra bemennek a szobába, ahol a választó elveszi a maga kupacát, s az osztónak marad a másik. Így a döntés a sorsra meg a szerencsére van bízva, és egyik fél sem tehet a másiknak szemrehányást.

FÉLMUNKA

Természetesen a másodiknak említett ok készítette távozásra. Békésen fosztogatott épp, amikor szirénázó autók hangját hallotta. Erre riadtan elmenekült, azt hívén, a rendőrség tör rá, noha csak a tűzoltók jöttek az utca túlsó felén égő tetőt eloltani.

TÉVÉKRIMI

Nevetőgörcsöt, mert ellenállhatatlanul komikusnak találták, hogy Derrick, aki eladdig mindig anyanyelvükön szólt hozzájuk, ezúttal egy kukkot sem tud németül, viszont perfekt magyarsággal povedál.

A 17 TEVE

Adott a fiúknak kölcsönbe egy tevét a sajátjaiból, így azok átmenetileg 18 teve felett rendelkeztek. A 18-at elfelezve, 9 állatot kapott a legidősebb legény, a 18 harmada, azaz 6 jutott a középsőnek, a legkisebb meg a 18 kilencedeként elvitt 2 tevét. Mivel $9+6+2$ összesen 17, az osztozkodás végén az épen megmaradt 18-ikat visszaadhatták a kádinak, így a kölcsön is elrendeződött, és mindenki elégedett volt. (Matematikailag persze nem pontos a számítás, de itt nem is a matematikai megoldás a lényeg, hanem a trükk, azaz a megoldás szépsége. Annál is inkább, mert matematikailag maga a végrendelet is abszurd. Valaminek a fele, a harmada meg a kilencede ugyanis mindössze $17/18$ -ad része az egésznek, ilyen arányban tehát az egész teveállományt eleve nem lehet felosztani az örökösök között.)

A LOPÓS ÍRÓ

A kis krimi megfogalmazása segít válaszolni a kérdésre. Adatokat lopott! Hiszen köztudomású, hogy ismeretterjesztő műveket forrásmunkák nélkül írni nem lehet. Ilyenekhez mások könyvéből adatokat kiírni, ha úgy tetszik kilopni, nem is büntetendő cselekmény. Tehát pusztán tréfáról van szó. Kalamáris kivett adatokat Dr. Penna műveiből, s azokat saját művében visszaadta. Ez a gesztus sem kötelező, de minden szerzőnek jólesik.

LÉLEKJELENLÉT

Nem „megint” zaklatta, hanem most telefonált először. Meglátván egy idegen férfit éjjel a küszöbön, joggal gyanakodott, hogy nem egyenes úton jár, s abban reménykedett, ha arról beszél: a rend-

őrségtől vár valakit, azzal elijeszti. (Meg is ijedt a látogató, épp azért ment bele a játékba, hogy mielőbb szabadulhasson a veszélyessé vált helyről.) Viszont ahogy a férfi távozott, Gubacsné valóban felhívta a rendőrséget, hogy kalandját elmondja. Ami természetesen így volt helyes. A megoldás kulcsa ezúttal a történetecske címe, amely rutinos fejtő gondolatait nyomban helyes irányba tereli.

IKERPROBLÉMA

Természetesen valóban a szóbeli végrendelet értelmében kell eljárniuk. 7 részre osztják a vagyont. Két részt megtart magának a feleség, négy a fiúra száll, egy a lányra. Ezzel teljesül a rablóvezér akarata, hogy az asszony része (2) kétszerese legyen a lánygyermeké (aki 1 részt kap), és fele a fiúénak (akire 4 rész jut).

ORVOSKRIMI

A pulzusból sehogy. A fehér ing kézelőjére cseppent tojássárgájának a foltja volt az áruló jel. (Azért hangsúlyoztuk ki a történetben a kézelő illetve az ing színét, hogy rávezessük a megfejtésre az olvasót.) Dehát akkor miért játszotta meg az orvos a pulzusból menüt kiolvasó csodadoktort? Mert az ilyen pszichológiai trükkök mindig hatnak a betegre, s abban reménykedett, a trükk hatására majd jobban szót fogad. Márpedig, ha szót fogad, meg is gyógyul.

A SZÍNÉSZ MEG AZ ELEFÁNT

Az elefánturaság szépen ráült a hűtőre, és reccs: összeroppant a karosszéria. A négylábú művész ugyanis kissé összezavarodott. Úgy idomították, hogy mutatóványa közben, ha csengetést hall, rá kell ülnie a mögötte levő piros vaslabdára s most, hogy a csengőjelzés megtévesztette, az ugyancsak piros autót nézte labdának a színe miatt. Szinte várta a produkcióért járó tapsot.

TYÚKPER

Elkérte a motorostól a 80 forintot, amit az eredetileg is fizetni akart, aztán hozzátett a maga pénzéből 40-et, és az így 120 forintra kerekített összeggel kielégítette a gazda igényét. Végül fogta a neki csak 40 forintba került 120 forintos tyúkot, hazavitte, és olyan vacsorát csapott belőle, hogy még tán ma is nyalja szája szélét az íztől a család. Amiből az a tanulság, hogy szép szóval, okossággal mindig jobban jár az ember, mint veszekedéssel.

KÍSÉRTETJÁRÁS A KÓRTEREMBEN

A hering papirosostól beleakadt a rolettahúzó végébe. Reggel, amikor a nővér felhúzta a rolót, a hal vele együtt felszökött, este, amidőn lehúzták a rolettát, mindig ismét visszatért.

CSEBENHAGYOTT ÁLDOZAT

Lehet, hogy kiábrándítóan hangzik, de semmi különös nem történik. Mindössze filmfelvétel folyik. A rendőr épp azért áll ott, hogy az illetéktelenül arra mászkálókat visszatartsa. Így az önkéntes életmentőt is, aki nem vette észre a szomszédos ház erkélyén a stábot és a kamerát. De azért ebből is levonható némi tanulság. Jelesen az, hogy nem minden krimi, ami annak látszik.

EZ TEXAS!

Hogy feldobják, és fej vagy írás alapon eldöntsék, melyiküké legyen a percek múlva teljesen kifosztandó Mr. Green aranyórája, és melyiküké a pénztárcája.

KÖZÚTI KIHÁGÁS

Azzal, hogy a családi ágyak Brightonban nem tartoznak a parkolásra jogosult közlekedési eszközök közé.

JEGELT ÉKSZER

A pulykában. Azok közül, amiket Kopó doktor felsorolt, másban nem lehetett. A pulykáról annyit tudunk meg, hogy felvágatlan, de tisztított. Ha már megtisztították, nyilván kiszedték a belső részeit is, s az így keletkezett üregbe sok minden belefér. Szimat felügyelő tehát kért egy baromfiollót, s már az első nyisszantásra látta, hogy nem tévedett. Nylonfóliába csavarva ott lapult az állat gyomrában a briliánskarkötő. Igaz, mivel a védőburkolat nem zárt tökéletesen, cudarul nézett ki. Dehát a briliánsnak szerencséire semmi sem árt.

HÁZASSÁG LEHETSÉGES?

„... bármilyen egyjegyű szám kilencszeresét szorozom meg a mondott számmal, az eredetileg választott számjegyet kilencszer egymás mellé írva kapom eredményül” - akarta mondani Dr. Szemfüles Vera, aki nyilvánvalóan jó matematikus volt. Hisz logika és matematika összefügg, és egy rendőrfel-

ügyelőnek a logika mindig erős oldala kell legyen. Ezzel a házasságszédelgő is tisztában volt, ezért nem hagyta végigmondani a mondatot. Abban viszont neki volt igaza, hogy az ilyen tudományosnak tűnő trükkök, még ha matematikai törvényszerűségeken alapulnak is, nagy hatást váltanak ki az olyan nőkből, akik alkalmasak rá, hogy különféle szédelgéseknek bedőljenek. Hisz azoknak a logikai érzéke gyenge, azért tudnak velük elbánni a jól kombináló szélhámosok.

HÍRKRIMI

Azért gyűjtik, mert pénzt kapnak érte. A közeli magánszanatóriumok veszik meg tőlük, igen magas áron. Arizonában ugyanis kevés ember hajlandó véradásra, s azt a kevés konzervet, ami van, kizárólag állami kórházaknak utalják ki.

ELLESETT PÁRBESZÉD

Nem betörni akarnak, hanem beosonni, egy kórházba, az ott fekvő barátjukhoz. Dehát a párbeszédből már az elején kiviláglik, hogy hétfő van, amikor nincs látogatási nap.

VIGYÁZAT, KLASSZIKUS!

Az, hogy jól ismerjük a klasszikus detektívregények magyarul is többször kiadott szabályait, s azokon belül a kizáró okokat, amelyek miatt bizonyos személyek nem nevezhetők ki tettesnek. Kezdjük a másodiknak említett Mauddal. Ő a személyezethez tartozik, és a klasszikus szabályok szerint a személyzet tagja tettes soha nem lehet, túl olcsó megoldás volna szegény szolgálóra, szobalányra rákenni mindent. Violet is ártatlan, mert epizódszereplő, s úgy korrekt a mesterdetektívvvel gondolatban többnyire együtt nyomozó olvasóval szemben, hogy a tettes főszereplő legyen, olyan személy, aki a műben szinte állandóan jelen van. Robert Relish ama alapszabály értelmében nem jöhet szóba, hogy ő a leggyanúsabb, s még a laikus is tudja, hogy aki egy krimiben a leggyanúsabb, az mindig ártatlan. Hát Herd? Ugyan kérem! Hivatásos bűnözőt klasszikus detektívregényben tettesként leleplezni egyszerűen sportszerűtlen. Marad hát tettesnek a Skin megfejtette Mrs. Frost. Az említett szabályokat - amelyeket a századfordulón, de még évtizedekkel később is szentnek tartottak az írók - a modern krimikben persze már gyakran megszegik. Ezért kellett kiemelniük, hogy a játék klasszikus alapokra épül.

A CSIRKEFOGÓ CSIBÉJE

A vevő, felfogván az árukapcsolás tényét, megkérdezte, mibe kerül hát a két állat együtt. „A csibét öt aranyért adom - válaszolt Ali. - Az öszvért egy lyukas rézpénzért.” Erre aztán az ismeretlen sietve belecsapott a tenyerébe, hogy áll az alku. Mert igen tetszett neki az öszvér, mindenképp meg akarta szerezni, de a bolond beszédet hallva, azt hitte, eszét vesztett emberrel van dolga, tehát Alitól is igen szeretett volna megszabadulni. Amint megalkudtak, adta a pénzt. Nem is adta, inkább dobta, és inalt az öszvérről csibéستül, minél távolabbra. Ali csak nézett utána szent ártatlansággal, aztán hűen fogadalmához, az öszvérért kapott rézpénzt odavetette egy koldusnak és az őt aranyat zsebre vágva nagy elégedetten újra elindult hazafelé.

A FA TANÚSKODIK

Mehemed mindenesetre nem értette, hogy érti. „Itt járt a tölgy? - kérdezte teljesen elhűlve. - Hisz el sem mozdultam innen! Mikor és hogyan tett vallomást?” A szultán arcán szétomlott a derű. „A te szádból beszélt - mondta. - Emlékszel még, hogy megkérdeztem, meddig várunk Mahamudra. Azt felelted, kelt még egy óra, míg a tölgyfától visszaér. És igazat mondtál, hisz Mahamud egy óra múltán tényleg megjelent. Márpedig ha te sosem jár tál a tölgnél, azt sem tudtad, merre nőtt, honnan tudtad volna, mennyire van a palotámtól az a fa, meddig tart az út innen oda, onnan vissza? Mégis tudtad, és milyen pontosan! Hát így vallott a fa, a te szádból, ellened.” Mehemed erre vörös lett, mint a lebukó nap. És mert ha nem is napként, de valóban lebukott, maradéktalan visszaadta Mahamudnak az aranyakat.

NA, MONDD!

Zenés és más irodalmi bűnügyeket zanzásítanak nagy tiszteletlenül krimivé. Az a bizonyos Flória a Tosca című Puccini-opera főszereplője, Tosca Flória, akinek történetében döntő szerepet játszik a római Angyalvár. Az ifjú meg nem más, mint Dosztojevszkij Raszkolnyikovja, a Bűn és bűnhődésből. Ami az említett bűnügyeket illeti az irodalomban kétségtelenül megestek.

GYERMEKRABLÁS

A gyereket. A bébi, akinek sírását meghallva berontott, ugyanis az övé volt. Egy másik üzlet ajtaja elől lopta el a gyűrtől, abban a nem alaptalan reményben, hogy ha a gyerekocsit csecsemőstül az ékszerüzletben hagyja „zálognak”, senkinek sem lesz gyanús, hogy a szoliterrel kísétál. És a trükk

bevált. (Nem hiszik? Kérdezzék csak meg a római rendőrséget! Ugyanis az ő krónikájukból való az eset, tehát valóban megtörtént.)

LÉGIKATASZTRÓFA

A fiú a közeli réten gyakorlatozott rádióval irányítható, maga építette kis modell-repülőjével. Ám jött egy pillanat, amikor a parányi gép nem követte tovább rádiója utasításait. Eleinte nem értette a legény, hogy mi történt, ám hamarosan észrevette, hogy a rét túsó felén egy idegen férfi áll, ugyan-csak rádióval a kezében. Mire felocsúdott, a parányi repülő engedelmesen leszállt a „géprabló” mellé, aki a modellt autójába téve elrobogott. Hát ennyi volt az, amit az ifjú be akart jelenteni a rendőrségnek. De mivel rendkívül izgatott volt, és rendőrségi bejelentések tételében járatlan, épp a modell szót nem mondta ki, noha az egész bejelentésnek ez lett volna a kulcsszava.

POTYA BÚJÓCSKA

Senki ne ijedjen meg. Vállaljuk a felelősséget azért, amit írtunk. De nemcsak megbízható barátunk festettük le Szervácot, hanem nagy kópénak is. Vajon miért érdeklődött az ellenőr rögvést a másik utas iránt? Nem lévén röntgenszeme, bizonyára azért, mert egy utast látott és két jegyet. Szervác - mint elárultuk - csak hazudta, hogy nincs pénze. Azt eszelte ki a mókamester, hogy barátjának is megveszi a jegyet, de ezt titokban tartja, és eljátszatja vele a komédiát. Elvégre, ha olyan könnyelmű, hogy minden pénzét elkártyázza, ennyi büntetést megérdemel. Hogy a kabátot az ellenőr jelenlétében lehúzta, ezzel felfedvén a rejtékhelyet, az nevezhető leckéztetésnek, és még sok minden másnak, de mivel Pongrác, ha nem is tudott róla, érvényes jeggyel utazott, árulásnak semmiképp.

A NYELVÉSZ GONDJA

Nem. Viszont tudta - ahogy tudják sokan mások is -, hogy a „szellem” nyelvújítás kori szó, a XVIII. században született Kazinczy alkotta. Így hát nem szerepelhet egy XVI. századi mű címében.

A JÓ EMBERISMERŐ

Mert miközben a színházban voltak, kirabolták a lakást. A két megnyerő külsejű úr ugyanis betörő volt, s az egész furikázást azért találták ki, hogy az ismert műgyűjtőt - a két színházjegy ürügyével - eltávolítsák otthonról. Minek is lopták volna el a kocsit, amikor a lakásban lévő műgyűjtemény lényegesen többet ért?

EGY ISTENI KRIMI

Megírtuk, hogy Hermész a gyorsan kerekedő szél megszemélyesítője is, elvben tehát maga a szél. A szélnek pedig olyan a természete, hogy „csecsemőnyiből hirtelen erőssé válhat, s fergetegből, akár egyik percről a másikra, ismét gyenge szellővé szelídülhet. A napisten égi mezőn legelő báránycái természetesen a bárányszerűek. Vagyis mikor Hermész elhajtja a bárányseregét, voltaképpen a szél hajtja tova a bárányszerűeket.

A TOPRONGYOS

Volt annyi esze, stílusosabban szólva: sütnivalója, hogy mielőtt jelmezbe öltözött, két „szobatiszta” külsejű barátját beültette az étterembe. Azok aztán eljöttek a bíróságra, és tanúsították a történeteket.

POTYOGÓ KÖNNYEK

Philadelphiában természetesen nem büntetett a sírás, aki nem restelli, bőghet akár az utcán, akár odahaza, amennyit akar. Az első kérdésre viszont igen a felelet. A fiatallembert ugyanis bankrablás alapos gyanúja miatt tartóztatták le. A kifosztott pénztárat igazgatója tudniillik közölte a nyomozókkal, hogy az elvitt bankjegyek kötegen miniatűr könnygázfóliát helyeztek el, ami régi védelmi trükk, így ha valamelyik köteget be nem avatott ember bontja fel, nyomban ellenállhatatlanul sírni kezd. Ezért figyeltek fel a rendőrök a könnyektől alig látó, ijedtében oszlopnak dőlő fiúra, akiről rövidesen kiderült, hogy tényleg a tettesek közé tartozik. (Tán mondanunk sem kéne, de azért megmondjuk, hogy sem az előbbi eset, sem ez, szintén nem kitaláció, hanem igaz történet.)

ARANYESŐ

Nem titkoljuk, újra valóságos históriát írtunk le. Nos mit csinálhatott az öregúr, amikor már majd megöregült a hangos zenétől? Azt, amit ilyenkor általában csinálni szokás: átkopogott a falon. Ám úgy tűnt, odaát meg sem hallják. Erre fogta az éppen keze ügyében lévő baltát, és dühében teljes erejéből a falhoz vágta. Jó erőben lehetett a bácsi, mert a fal nagy darabon kilyukadt, s a baltaütéstől támadt résen aranypénzek kezdtek potyogni belőle. Vélhetőleg a háborúban falazta be valaki őket, így találván nekik rejteket, aztán a nagy világégásban maga is eltűnt, és soha többé nem jött értük. A sokat ivott fiatalok azonban fel sem figyeltek az ellenkező oldalra hullt aranyesőre, csak annyit észleltek,

hogy a szomszéd rájuk törte a falat, és átrohantak elégtételt venni. A többi már nagyjából úgy történt, ahogyan felvázoltuk.

A ZSAROLÓ

Mert a zsarolólevelet maga a féltékeny férj írta, hitvese kipróbálására, úgy gondolván, ha az aszszony a levélről neki egy szót nem szól, csak a pénzt viszi el pánikszerű sietséggel, az hűtlenségének nyilvánvaló bizonyítéka. A rendőrség közbeiktatására persze nem számított. Így ő csodálkozott a legjobban, mikor a pénz felmarkolásakor bilincs kattant a kezén. S bizony, amikor igazolta magát sem volt könnyű a kimagyarázkodás, mivel a rendőrség nem nagyon szereti, ha a bolondját járatják vele.

TOLVAJNYELV

A titokzatos nyelv kulcsa a szolmizációs skála: do = 1, re = 2 mi = 3, fa = 4, szo = 5, la = 6, ti = 7... A lakás telefonszáma tehát 331-175. A másik kettő: 362-312, illetve 142-275. Egyébként az ifjú zeneművészről hamarosan kiderült, hogy az ügyben, amellyel gyanúsítják, ártatlan, s a tolvajnyelv használatánál sem bűnös szándék vezette. Pusztán arról volt szó, hogy az ugyancsak ifjú kollégájával, akivel beszélt, régi játékuk volt a telefonszámokat, „szolmizációs nyelvre” lefordítani, S mivel sejtelte sem volt róla, hogy figyelik a telefonját, arra sem gondolt, hogy egész aparátus töri majd a fejét, mit akarnak a titokzatos szavak jelenteni.

B, MINT BÉLA

Ha a titkár értette, hogy a név második betűje „u”, felesleges volt megkérdeznie, hogy az u-t milyen névvel betűzi a telefonáló. Hogy mégis megkérdezte, az azt látszik bizonyítani, hogy nem gondolkodik munka közben, vagy ha gondolkodik is, nem elég sebesen, és akinek nem kapcsol gyorsan az agya, az nem alkalmas detektívmunkára.

A PÉNZTELEN NYOMOZÓ

Bizony okos dolog volt. Mert buszon nem lehet hitelbe utazni, a taxisofőr viszont hitelez addig, míg főnöke, aki a lokálban várja, kiváltja.

A FEJEZÉS ELMARAD

„Engem le fognak fejezni” - állította. Ha ezek után valóban lefejezik, állítása igaznak bizonyul, márpedig ha igazat mond, akasztás járna neki. Vagyis a szultán, aki nem csorbíthatja tekintélyét szava vissza vonásával, nem tehet mást, mint méltányolva a tolvaj csavaros észjárását, szabadon bocsátja őt.

A KAVICSOK

Benyúlt a zacskóba, kivett egy kavicsot, de még mielőtt a színét megnézhatték volna, ki is ejtette a kezéből, egyenesen az ösvényre. Ott aztán úgy elkeveredett a többi hasonló színű kavics között, hogy senki fia többé ‘ fel nem ismerhette. Ahogy koppant a kavics, Ágota már fel is kiáltott: „Micsoda ügyetlen is vagyok én, kegyes jó királyom. Dehát az izgalomtól lettem ilyen ügyetlen, s hogy leejtettem a kavicsot, semmit sem vesztettem. Hisz magad mondád, hogy egy fekete meg egy fehér kavics van a bőrzacskóban. Ha én a feketét húztam és ejtettem le, a fehér maradt benne. Viszont ha a fehéret húztam, fekete kavics lapul a zacskóban, és én nyertem. Így nyert valóban, hiszen a király nem tagadhatta, hogy a zacskóbaj maradt kő fekete. Hogy a másik is fekete volt, azt meg el nem árulta volna, inkább engedte Ágota apját szabadon. Ha megnyerte, hadd vigye. Vitte is boldogan, s apjaurával együtt olyan jót nevetett az eseten, hogy a hegyi visszhang belerekedett, mikor a hangos kacagásukat visszaverte.

A KÁROMKODÓ HULLA

A telefonáló szomszéd sopánkodott és ájultozott odakint, a két nő még mindig ájultan feküdt odabent. Egyedül az ijesztően himbálódzó akasztott ember hogyléte nem lehetett kétséges, aki ahhoz képest, hogy hullát játszott, elég folyékonyan káromkodott. És ami a mentőorvost illeti, ha nem tartja vissza a jólneveltsége, ebben a káromkodásban szívesen segített volna neki.

RABLÓTÁMADÁS

A régi lámpás rádiókészülékek meglehetősen lassan melegszenek fel, így ezt a rádiót bekapcsolva hirtelen semmiképp sem hangozhatott fel a hangos zene. S ha a történet ilyen fontos pontján sán-tít, hitelét veszti a többi része is.

KI BESZÉL?

Attól, hogy valaki más is hívta az idő tájt, mikor a férj tárcsázott, s az illető kivárt néhány csengést, abban a reményben, hogy majd felveszik a kagylót. Mint köztudomású, ilyenkor is foglaltat jelez a telefon, míg a hívó fél nem bont, azaz a saját kagylóját helyre nem teszi.

BANKÓK A SZALMAZSÁKBAN

Abból, hogy 500 forintos címletek is voltak a pénzben. Márpedig az ötszázas aránylag fiatal pénz, 1949-ben még nem volt forgalomban, több mint húsz évvel később, 1970-ben bocsátották ki.

POCOK LEBUKIK

Azon a kijelentésén, hogy háromszor úszta át keresztben a folyót. Hisz, ha igaz, amit mond, túlsó parton köt ki pucéran, míg ruhái az innensőn maradnak. S valószínűtlen hogy meztelenül sétálni állna szándékában.

VÍZ ÉS WHISKY

„Nem! - mondta Pertick. - Amit bevallott, csak az indíték szempontjából volt érdekes. Gyanakodni viszont már akkor kezdtem magára, amikor a szobába léptem. Mert ha az a Murillo valódi lett volna, nem hagyta volna ott függni a csuromvizes falon. Viszont a kritikus órában másolatot akasztani a valódi helyére csak olyan embernek juthatott eszébe, aki előre tudta, hogy a fal át fog nedvesedni.”

DUPLA VAGY SENKI

- Arra gyanakszom - mondta Ticket -, hogy az egész komédiát maga Mr. Short rendezte meg. Csináltatott egy ember-nagyságú műanyagbábút, amely teljesen úgy nézett ki, mint ő, hisz tudja, hogy ezek a bábuk ma már milyen tökéletesek... Aztán azt háttal a nyitott ablaknak leültette az íróasztalhoz, majd megfelelő pillanatban kilőtt egy golyót a revolveréből, és elbűjt. A lövésre, mint erre előre számított, elősietett az asszony, s az asztalra borult bábút meglátva, azt hitte a férje halott. Mi más gondolhatott volna ezek után, mint azt, hogy a gyilkos Mr. Pollut, s hogy a szeretett férfit megmentse, önmaga ellen tett feljelentést. Csakhogy Mr. Pollut is ott ólálkodott közben valahol a kertben ki tudja, talán valóban gyilkossági szándékkal -, és szintén hallotta a lövést. Amire az ablakhoz lopakodott és belesett, ő már valószínűleg nemcsak a bábút látta, hanem a kirohanó asszonyt is, tehát biztos volt benne, hogy Mrs. Short lőtte le a férjét, s amint az asszony helyette, ő az asszony helyett akarta vállalni a tettet. Efféle áldozatkészségre szerelmeseknél mindig számíthatunk. Így aztán, amíg Mrs. Short telefonált, Mr. Pollut épp beért a rendőrségre.

- Ez idáig érthető! - bólintott Hero. - Sőt az is, hogy egymást féltő siettükben elmulasztottak jobban körülnézni. De mi szüksége volt Mr. Shortnak erre az egész cirkuszra?

- El akart tűnni a felesége életéből, és Dél-Amerikában, új néven, új életet kezdeni az imádott bár-énekesnő oldalán. A műanyagbábuval a hóna alatt látszólag sikerült is feltűnés nélkül elhagynia a házat. Fogadni mernék egy csomag pipadohányba, hogy találunk a babán kívül a kocsiban egy hamis névre szóló útlevelet is, meg jelentősebb összegű készpénzt vagy más értéket, mert a vagyonát nyilván nem akarta örökségül hagyni Mr. Short a bábút gyászoló özvegynek.

A vizsgálat, mint már annyiszor, most is igazolta Ticket feltevését. Hero a kocsi ülészövege alól előkotort gyémántokat vizsgálva csak a fejét csóválta:

- Főnök, maga az ördöggel cimborál.

- Ha valóban cimborám volna az ördög - sóhajtott Ticket -, akkor most megkérném, hogy állítsa talpra mielőbb ezt a Shortot, mert igencsak szívesen elbeszélgetnék már vele.

HÁTBORZONGATÓ HISTÓRIA

Tricknek semmi kedve nem volt a találgatáshoz, így hát addig ostromolta újabb kérdésekkel Loomot, míg az megadta magát, és beszélt.

- A kishűg volt a tolvaj - mondotta. - A felbujtó viszont Stutter, azaz a szellemidéző maga. Mivel rosszul ment neki, épp kapóra jött, hogy a húgocskája a lordnál szolgál. Ellopatta hát vele a kupát, aztán bement a népszerű lap szerkesztőségébe, és felajánlotta, hogy idomított szellemei segítségével előkeríti a családi kincset.

- Ezt nem értem - gondolkodott el Trick. - Ha rosszul ment neki, miért nem a két értékesebb serleget lopatta el?

- Mert nem a lopás volt a fő célja, hanem hogy némi hatásos reklámhoz jusson. Elvégre, ha a lordnak a segítségére siettek a szellemek, miért ne kérné ki ügyes-bajos dolgaiban más is a segítségüket? Esküdni mernék, hogy nem is a lebukás bántotta legjobban, hanem az, hogy a leleplezés miatt elmaradt a cikk szépen eltervezett folytatása, amelyben a szellemek sikeres működéséről lett volna szó.

- És miközben tervezgetett, nem félt attól, hogy a rendőrség közbelép?

- Nagyon is félt tőle. Ez volt a másik ok, hogy csak az ónkupát vitte el, ami a bíróság előtt kisebb véteknek minősül a vagyont érő serlegek eltulajdonításánál, mégis megfelel a célnak, hisz hűgától tudta, hogy a kupához érzelmi szálak fűzik a lordot. De ezt a kupát sem tartotta magánál, hanem voltaképp visszaadta, mikor épp tulajdonosa saját földjében, a nyaraló kertjében ásta el. A legaranyosabb csele azonban az volt, mikor a szellemmel megtévesztő személyleírást adatott a tolvajról, hogy bűntársát, vagyis a készséges hűgocskát mentse.

- Mint mindig, ezúttal is szellemes a megoldása, főnök.

- Igen! - kacsintott rá Loom. - Spiritiszta szeánszról lévén szó, ezúttal a szó szoros értelmében szellemes.